

Úvodní slovo	2
Historie a význam obornictví	4
Zvěř v oborách Plzeňského kraje	11
Myslivecká zařízení v oborních chovech	22
Obora Otov	30
Obora Srdíčko	32
Obora Čertáno	34
Obora Podrážnice	39
Obora Pohoří	43
Obora Špankov	45
Obora Háječek	48
Obora Jarotinec	50
Obora Nezdřev	53
Obora Zahrádka	55
Obora Žákavá	57
Obora Hamouz	60
Žíkovská obora	62
Obora Hradištany	65
Obora Diana	67
Obora Chodová Planá	70
Vysvětlivky	73
Fotogalerie	74
Použitá literatura	78
Autoři	79

Vážení přátelé,

dostává se vám do rukou v pořadí již třetí publikace vydávaná oddělením zemědělství a lesnictví Odboru životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje. Tentokrát je její obsah zaměřen na historii a význam oborních chovů. Publikaci zpracoval Ing. Jiří Peterka.

Dozvíte se, jak jednotlivé obory vznikaly, která zvěř se v nich chová, čím jsou charakteristické... Mnohé obory byly vybudovány až v nedávné době. Díky oborním chovům nám zůstala zachována i řada původních druhů zvěře. Naopak – některé druhy se přemnožily a jejich stavy bude nutno regulovat. A proto je důležité, že obornictví se v Plzeňském kraji úspěšně rozvíjí.

Tato publikace jistě přispěje k vaší informovanosti o počtu a umístění obor v Plzeňském kraji. Věřím, že u široké veřejnosti se zvýší zájem o tyto obory, práci v nich i o zvěř zde chovanou.

Ing. Petr Smutný

člen Rady Plzeňského kraje
pro oblast životního prostředí
a zemědělství

Dear Friends,

You are holding the already third booklet published by the Sub department for Agriculture and Forestry of the Environmental Department of the Regional Authority of Pilsen in Your hands. Its content this time is dedicated to the history and importance of game keeping preserves. This publication was elaborated by Mr. Jiří Peterka.

You will learn about how the single game preserves were created, which kind of game is being kept in them and what their characteristic features are... Numerous preserves were built only recently. Thanks to the game keepings a number of original animal species could be preserved. On the contrary – some species became outnumbered and their population will have to be regulated somehow. Thus it is very important that game keeping is developing successfully within the Pilsen Region.

This publication will definitely spread information about the number and location of game preserves in the Pilsen Region. I believe that the the broad public's interest will be awakened as to the game preserves, the work connected to them and the game kept in them.

Ing. Petr Smutný

Councillor of the Pilsen Region
for Environment and Agriculture

Sehr geehrte Freunde,

dies ist bereits die dritte Veröffentlichung des Bereiches Landwirtschaft und Forstwesen der Abteilung Umwelt der Bezirksbehörde der Region Pilsen. Diesmal widmen wir uns der Geschichte und Bedeutung von Wildgehegen. Diese Veröffentlichung wurde von Herrn Dipl.- Ing. Jiří Peterka bearbeitet.

Sie erfahren hier, wie die einzelnen Gehege entstanden sind, welche Wildtierarten in ihnen gezüchtet werden, wodurch sie charakteristisch sind... Viele Gehege wurden erst vor kurzem errichtet. Dank der Wildgehegezuchten blieb eine ganze Reihe ursprünglicher Tierarten erhalten. Im Gegenteil – manche Arten haben sich vermehrt und man wird ihre Bestände regulieren müssen. Umso bedeutender ist es, dass sich die Wildzuchten in der Region Pilsen erfolgreich entwickeln.

Diese Veröffentlichung wird bestimmt dazu beitragen, dass mehr Informationen über die Anzahl und Standorte der Wildgehege an die Öffentlichkeit gelangen. Ich bin überzeugt, dass das Interesse der breiten Öffentlichkeit an Wildgehegen, damit verbundener Arbeit und der hier gezüchteten Wildarten angeregt wird.

Dipl.-Ing. Petr Smutný

Bezirksrat der Region Pilsen
für Umwelt und Landwirtschaft

Historie a význam obornictví

Výraz obora měl v minulosti celou řadu významů. Původní označení jasně nespecifikovalo funkci vymezovaného prostoru, neboť oborou se dříve nazývala nejen místa určená pro chov divoké zvěře, exotické zvířeny, koní či dokonce skotu, ale zároveň také okouzlující zahrady nebo sady. Specifické názvy měly části obor nebo obory, v nichž se chovali bažanti, zajáci nebo exotická zvěř (např. zajecník). V 15. a 16. stol. se pro oborní chovy běžně používalo synonymum zvířecí zahrada (Thiergarten), oborníci byli proto podle některých dochovaných dokumentů nazýváni rovněž zahradníky. Obory nebyly charakteristické v době svého největšího rozvoje (v 15. – 17. století) pouze intenzivním chovem zvěře, nýbrž byly současně významným krajinným prvkem řešeným často jako přírodní park. Krásné prostředí se starými, soliterně rostoucími stromy, louky, porosty s nízkým zakmeněním umožňující pastvu zvěře, rozmanité vodní plochy, dostatečná síť kvalitních cest často lemovaných letitými alejemi, důmyslná myslivecká zařízení, lovecké zámečky a altány, to vše se budovalo a vylepšovalo po celé generace. Mnoho obor, zvláště pak těch historických, má proto velkou estetickou hodnotu. Není tedy ani divu, že některé zaniklé obory slouží nadále jako nádherné parky k relaxaci a oddychu; jmenujme například pražskou Stromovku či bývalou oboru v Průhonících.

Obory nepatří mezi zařízení, jejichž původ je možné hledat na území dnešní České republiky. Prostředí oborního charakteru znaly již starověké kultury, přičemž vznik obor je vázán především na oblast jižní

Evropy. Podle dochovaných záznamů už staří Římané drželi rozmanitou zvěř v uzavřených ohradách, především jako zdroj masa, případně pro její využití při hrách. Velmi dlouhou historii mají také chovy zvěře v Asii. Už v dobách největšího rozmachu Asyrské říše (přibližně v 8. – 7. století př. n. l.) byly v blízkosti paláců zřizovány obory jako zásobárny lovné zvěře.

V západní části našeho světadílu bylo obornictví známo už za doby panování Karla Velikého (v druhé polovině 8. století), jak je možné soudit z ustanovení o ochraně obor v jeho zákonech. K nám se informace o tomto způsobu chovu zvěře dostaly až později, pravděpodobně v souvislosti s křížovými výpravami ve 12. a 13. století, jejichž cílem bylo kolonizovat východní Středomoří. Zdrojem informací mohla být též literatura. Asi ve 14. století se k nám dostal spis boloňského senátora Petra de Crescenciis, který se nacházel skoro ve všech významných klášterních a šlechtických knihovnách. V jeho osmé knize

najdeme mimo jiné i návod jak zakládat obory. Každopádně ve 13. – 14. století se objevují v historických materiálech první zmínky o oborách rozkládajících se na našem území, přičemž jejich zakladateli byli nejprve tehdejší panovníci. Po vzoru panovníka pak při svých hradech zakládaly obory i některé bohaté a významné rody. Nejdříve zakládané chovy zvěře měly hlavně lovecké poslání, případně sloužily jako zásobárny zvěřiny pro blízká sídla jejich vlastníků. Vznikaly především tak, že do vybudované ohrady byla sehnána a uzavřena zvěř z okolních lesů. Nicméně již v té době byla v oborách chována také v našich končinách nepůvodní drobná zvěř – bažant a zřejmě i divoký králík.

Rozmach obornictví nastává v době baroka, tedy v 16. – 18. století. Počátek této éry byl ve znamení upevňování hospodářských pozic vyšší šlechty. Šlechta se stěhovala z nepohodlných hradů do zámků a své sídlo opatřovala vším tehdy dostupným pohodlím. Mezi projevy okázalosti té doby patřil mimo jiné i chov zvěře v oborách, které byly umístovány v blízkosti sídel svého zřizovatele. Uvnitř obor byly zakládány aleje, pastviny, nové vodní plochy, přičemž vše bylo navrhováno a realizováno s ohledem na dva základní požadavky na tehdejší oborní chov: vyhovět loveckým potřebám a dosáhnout maximálního estetického účinku obory. Mnohé obory byly spojeny se zámeckými parky, takže vznikaly velmi pestré a harmonické celky. V tehdejších dobách již bylo zvykem zvěř opatřovat nejen tak, že byla do obory nahnána z okolních lesů, ale často byla také získávána odchytem ve volnosti, koupí, či darem. V oborách stále více docházelo k záměrnému chovu zvěře a související péči o ni. Proto se také počátkem 16. století v četných oborních chovech rozšířila relativně nová daňčí zvěř, jejíž chov se stal velmi záhy oblíbeným. Poměrně časté byly také chovy exotické zvěře. Drobná zvěř, včetně stále populárnější zvěře bažantí, byla chována téměř v každé oboře. V pozdním období baroka doznala postupně změny prostorová úprava obor. Se stále rostoucí oblibou parforsních honů, jež se přesunuly postupem doby z volných honiteb právě do obor, bylo přístupováno k rozčlenění porostů cestami na pravidelné úseky. Nejčastěji byly obory rozčleněny hvězdicovitými průseky a stopy tohoto prostorového uspořádání jsou v některých historických oborách patrné dodnes. Zejména v druhé polovině 18. století se v oborách ve větší míře začaly uplatňovat i krajinařské a dendrologické znalosti a stále více obor tak získávalo podobu přírodních parků.

Jednou z dnes již nefungujících obor nacházejících se na území Plzeňského kraje, jejíž založení je datováno právě do doby největšího rozmachu obornictví, je **obora Horšov**. Rozlehlá obora o výměře přibližně 375 ha byla založena počátkem 17. století u poplužní

ho dvora v Horšově tehdejším majitelem Horšovského Týna Vilémem starším Popelem z Lobkovic, královským radou a hejtmanem Plzeňského kraje. Jedná se o jednu z nejstarších šlechtických obor na území naší republiky a v západočeském regionu je ojedinělou památkou svého druhu. Do dnešních dob se dochovala v téměř původním stavu včetně většiny staveb historicky i funkčně svázaných s využitím obory. Proto byl celý areál obory Horšov prohlášen v roce 2009 rozhodnutím Ministerstva kultury za kulturní památku.

Již v době svého vzniku byla obora Horšov celá obehnaná pevnou kamennou zdí. Ke stavbě zdi bylo údajně použito i kamene z rozebrané horšovské tvrze či spíše biskupského dvorce. Ten stál původně v sousedství horšovského kostela Všech svatých, na jehož ohradní zeď bylo také napojeno souvislé ohrazení obory. V těsné blízkosti kostela je do oborní zdi zakomponováno také obytné stavení drobné zemědělské usedlosti. Již zmiňovaný poplužní dvůr byl situován uvnitř obory, a to při jejím severovýchodním okraji. Sestával ze zděných, volně stojících budov seskupených okolo dvora, na jehož jihovýchodním cípu se nacházela vjezdová brána. Jeho areál byl tvořen administrativní budovou, stájemi s navazujícím domem, hospodářskou budovou dispozičně rozdělenou na tři části (stodolu, chlévy a stáje) a samostatně stojící kolnou, stodolou a čeledníkem. Východní stranu dvora tvořila obdélná zděná budova, z níž se však dochovala pouze vnější obvodová zeď. Součástí obory byla soustava devíti rybníků, nazývaných Jezírka, které napájel kanál přivádějící vodu z řeky Radbuzy od obce Srby.

Významným obdobím byla pro horšovskou oboru první polovina 18. století, kdy byly do její kompozice vneseny nové prvky. Tím hlavním byl barokní lovecký pavilon Annaburg, který nechali v roce 1744 postavit na ostrůvku největšího z bývalých rybníků tehdejší vlastníci obory, šlechtický rod Trauttmansdorffů. Jednalo se o osmibokou zděnou stavbu o jedné centrální místnosti s mansardovou šindelovou střechou, ve vrcholu opatřenou čtyřbokou lucernou. Ostrůvek, na němž byl Annaburg vystavěn, byl uměle navršen a s pevninou byl spojen náspem.

V oboře byl podle dochovaných informací chován větší počet srnčí zvěře, bažantů, zajíců a koroptve.

Do současné doby zůstala zachována ohradní zeď obory, a to ve velmi zachovalém stavu. Vymezuje horšovskou oboru po celém jejím obvodu v délce zhruba 7,5 km. Vyzděná je z lomového kamene s částečnými cihelnými dozdívkami, neomítaná, místy ještě krytá původními kamennými deskami. Na mnoha místech má však porušenou korunu zdíva. Na východní a západní straně jsou do oborní zdi prolomeny dvě barokní brány s nižšími zděnými brankami po stranách. Kromě nich je v jižní části obory vybudováno několik prostých vjezdů. Pavilon Annaburg se ještě v nedávné době nacházel v dezolátním stavu. O jeho celkovou rekonstrukci se v souladu s požadavky památkové péče zasloužila Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horšovský Týn. Po technických úpravách plochy

obory realizovaných v minulosti se dnes opravený Annaburg nalézá na návrší lemovaném letitými jírovci, avšak nikoliv na ostrůvku rybníka jako v době svého vzniku. Vnitřní plocha obory byla totiž v průběhu uplynulých let nově technicky upravena, přičemž tyto úpravy se dotkly především vodních ploch. V areálu obory se tak dnes nacházejí pouze dva větší rybníky. Změn doznala také soustava cest, v relativně nezměněné podobě se dochovalo vnitřní uspořádání lesů, luk a polí.

Vlastníkem horšovské obory je v současné době Plzeňský kraj a spravuje ji Školní statek Horšovský Týn – Horšov, s.r.o. Status kulturní památky by měl být pro bývalou oboru prospěšný a měl by pomoci získat granty z programů Ministerstva kultury. Revitalizace by se tak mohla v budoucnu dočkat unikátní oborní zeď či soustava zaniklých rybníků s přívodním kanálem. Z pohledu myslivosti není dnes již obora samostatně myslivecky využívána a je součástí uznané vlastní bažantnice o celkové výměře 1807 ha.

Obilba obor se udržela až do devadesátých let 19. století, kdy bylo na území Čech, Moravy a Slezska na 350 oborních chovů. Během několika málo let se však jejich počet rapidně snížil a na počátku roku 1975 se na území našeho státu nacházelo už jen 36 obor. V roce 2009 bylo v České republice evidováno 195 oborních chovů o celkové výměře 35 840 ha, na území Plzeňského kraje se v současné době nachází 16 fungujících obor. Většina z nich byla založena v nedávné době.

Současně platný myslivecký zákon č. 449/2001 Sb. definuje oboru jako druh honitvy s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale oploceným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř nemůže z obory volně vybíhat. Minimální výměra nově vznikající obory je tímto zákonem stanovena na 50 ha.

Obornictví je úzce specializované odvětví myslivosti, které má své plné oprávnění v činnostech celospolečenského významu člověka, jehož hlavním a stěžejním úkolem či posláním je ochrana zvěře a přírody. Obora musí mimo jiné aspekty sloužit k produkci špičkových trofejí a kondičně vyspělé a silné zvěře. Měla by v případě potřeby usnadňovat cílený biologický výzkum, jehož výsledky jsou zpravidla následně aplikovány na zvěř žijící ve volnosti. Opomenout nelze ani význam obor spočívající v chovu kvalitní zvěře za účelem potencionálního zavěřování dalších lokalit či chov vzácných a ohrožených druhů zvěře. V minulosti se obory významně podílely na zavádění nových druhů zvěře do našich honiteb. Nesmíme však zapomenout ani na naši původní populaci zvěře černé, která díky oborám přestála na našem území téměř dvě století poté, co byla ve volnosti úplně vyhubena. Oborní chovy jsou posilujícím aspektem agroturistiky, neboť umožňují turistické veřejnosti

spatřit a pozorovat volně žijící zvěř. Za tímto účelem je vhodné v blízkosti oborního oplocení budovat vyhlídky či naučné stezky, případně obory veřejnosti zpřístupňovat. To má význam především v historických oborách, v nichž je možné kromě chované zvěře obdivovat i krásnou přírodu a zajímavé, esteticky vysoce působivé prostředí.

Význam oborních chovů pro dnešní společnost lze proto shrnout do následujících bodů:

- relativně bezproblémový chov zvěře ve vztahu k lesnickému a zemědělskému hospodaření a k životnímu prostředí,
- snadnější realizace chovatelských záměrů,
- chov a udržení populací geneticky významných a vzácných druhů zvěře,
- snazší myslivecký výzkum, jehož výsledky jsou následně uplatnitelné i při chovu zvěře žijící ve volnosti,
- více loveckých příležitostí, z nichž vyplývá reprezentativní funkce obor,
- zvýšená produkce zvěřiny,
- význam při tvorbě krajiny, neboť se často jedná o ojedinělá území s geneticky cennými porosty, dřevinami, krajinnými prvky apod.,
- podpora tzv. agroturistiky.

Obory a obornictví měly v našich zemích nejen pozoruhodnou minulost, ale mají bezpochyby veškeré předpoklady k tomu, aby významná byla také jejich budoucnost.

History and Significance of Game Keeping

The place of origin of game preserves is not Central Europe indeed; its history is mainly connected to the territories of Southern Europe. The game keeping in Asia then has a considerably long history; its existence is quoted as far back as the 8th – 7th century B. C. Since the dominion of Charles the Great at latest (2nd half of 8th century) game keeping entered the history of Western Europe. The information of this way of game keeping was brought to the Bohemian lands much later. Probably by the means of experience collected during the crusades in 12th and 13th century; one of the information sources also presumably being literature. In 13th – 14th century however historical documents firstly mention game preserves located in Bohemia. Their founders were the rulers of those days and some significant and wealthy noble families. Game preserves begin to bloom in 16th – 18th century, to have one for the nobility is an ostentation of opulence. The noble families used to place game preserves next to their seats. The preserves were designed and implemented in order to satisfy all the hunting exigencies and contemporaneously to reach the maximum of aesthetic effect. Many a game preserve was connected to the manor park and thus gave origin to fancy and harmonious ensembles. Many exotic animal species were kept in them; the fallow deer and non-domestic small animals spread massively. Because of the rising popularity of parforce-hunts the spatial arrangement of most game preserves was changed later on and at the end of 18th century a rising number of preserves were shaped like natural parks.

One of the preserves not in operation any more is situated in the Pilsen Region. Its foundation dates back to the blooming epoch of game preserves- its name is **Horšov**. The spacious preserve had a total area of approximately 375 ha and was founded at the beginning of 17th century at the service yard in Horšov by the then owner of Horšovský Týn- Vilém Popel Lobkowitz senior, Royal Counsellor and Marshal of the Pilsen Region. This game preserve is one of the oldest preserves in the Czech Republic and a unique cultural heritage of its kind within the West- Bohemian Region. It has been preserved nearly in its authentic state including most of the buildings historically and functionally connected to the preserve until nowadays. The complete premises Horšov were appointed a cultural heritage by the Ministry of Culture in 2009. The present owner of Horšov is the Pilsen Region and its administrator is the School Yard Horšovský Týn – Horšov Ltd. The preserve is not being used for hunting purposes today and it is part of an approved pheasantry with a total area of 1807 ha.

The popularity of game preserves lasted until the 90ies of the 19th century. In Bohemia, Moravia and Silesia there were as many as 350 game preserves at those times. Within a few following years however their number diminished rapidly and at the beginning of 1975 there were only 36 game preserves on our national territory. In 2009 195 game keepings with the total area of 35 840 ha were registered in the Czech Republic. Nowadays we have 16 game preserves in operation in the Pilsen Region. Most of them were founded only recently.

Regarding the importance of game keeping for today's society- we could summarize it in the following points:

- relatively soft way of game keeping regarding forestry, agriculture and environment,
- easier implementation of breeding intentions,
- breeding and preserving of genetically significant and rare animal species,
- easier hunting research whose results are subsequently exercisable on free-living game,
- more hunting opportunities and a better representative function of the preserves,
- higher venison production,
- landscape forming function; often the preserves are singular grounds with genetically precious stands, trees, landscape elements etc.,
- support of the so called rural tourism.

Game preserves and game keeping have not only a remarkable history in the Bohemian lands but undoubtedly have all the premises to have also a remarkable future.

Geschichte und Bedeutung des Gehegewesens

Wildgehege haben ihren Ursprung nicht in Mitteleuropa, ihre Entstehungsgeschichte ist hauptsächlich mit dem Süden Europas verbunden. Eine sehr lange Geschichte haben auch Tierzuchten in Asien, deren Existenz bereits im 8. – 7. Jh. v. Chr. nachgewiesen werden kann. In Westeuropa war das Gehegewesen mindestens seit den Zeiten Karls des Großen bekannt (in der zweiten Hälfte des 8. Jahrhunderts), zu uns gelangten Informationen über diese Art der Wildzucht erst sehr viel später. Wahrscheinlich trugen dazu Erkenntnisse bei, die bei den Kreuzzügen im 12. und 13. Jahrhundert gesammelt worden sind und eine weitere Informationsquelle könnte auch die Literatur gewesen sein. Wie auch immer, im 13. – 14. Jahrhundert erscheinen in historischen Quellen erste Erwähnungen über auf unserem Gebiet befindliche Wildgehege. Ihre Gründer waren damalige Herrscher und manche bedeutenden Adelsgeschlechter. Der Aufschwung beginnt im 16. – 18. Jahrhundert, unter damalige Prunkbekundungen des Adels gehörte auch die

Zucht in Wildgehegen, welche in nächster Nachbarschaft der Herrnsitze ihrer Inhaber angesiedelt wurden. Sie wurden so geplant und umgesetzt, damit allen Jagdbedürfnissen genüge getan wurde und gleichzeitig das Maximum an Ästhetik erreicht werden konnte. Manche Wildgehege waren mit dem Schlosspark verbunden und somit entstanden sehr abwechslungsreiche und harmonische Einheiten. Es wurden viele exotische Tierarten gezüchtet, es kam zur massiven Verbreitung des Damwildes und nicht endemischer Kleintiere. Später änderte sich die räumliche Anordnung der meisten Wildgehege im Zusammenhang mit der wachsenden Beliebtheit der Parforcejagd und Ende des 18. Jahrhunderts bekamen immer mehr Wildgehege die Form eines Naturparks.

Eines der heute nicht mehr betriebenen Wildgehege in der Region Pilsen, dessen Gründung eben auf die Zeit des größten Wildgehegeaufschwungs zurück geht, ist das **Wildgehege Horšov**. Das ausgedehnte Gehege mit einer Gesamtfläche von etwa 375 Hektar wurde Anfang des 17. Jahrhunderts am Meierhof in Horšov durch den damaligen Inhaber von Horšovský Týn, Wilhelm Popel von Lobkowitz dem älteren, Königsrat und Hauptmann des Bezirkes Pilsen, begründet. Es handelt sich um eines der ältesten adeligen Wildgehege auf dem Gebiet unseres Staates und in Westböhmen ist es ein einmaliges Denkmal seiner Art. Bis heute blieb es in einem nahezu authentischen Zustand erhalten samt der meisten Bauwerke, die historisch und funktionstechnisch mit der Gehegenutzung verbunden waren. Das gesamte Areal des Wildgeheges Horšov wurde daher im Jahr 2009 durch einen Erlass des Kultusministeriums zum Kulturdenkmal erklärt. Inhaber des Wildgeheges Horšov ist derzeit die Region Pilsen und verwaltet wird es vom Schulhof Horšovský Týn – Horšov, GmbH. Aus der Sicht des Jagdwesens wird das Wildgehege heute nicht mehr zur Jagd benutzt und ist Bestandteil der anerkannten eigenen Fasanerie mit einer Gesamtfläche von 1807 Hektar.

Die Beliebtheit von Wildgehegen blieb bis in die 90er Jahre des 19. Jahrhunderts erhalten, als es auf dem Gebiet vom Böhmen, Mähren und Schlesien an die 350 Gehegezuchten gab. Während einiger weniger Jahre verringerte sich jedoch ihre Anzahl dramatisch und Anfang 1975 befanden sich auf unserem Staatsgebiet nur noch 36 Wildgehege. Im Jahr 2009 wurden in der Tschechischen Republik 195 Gehegezuchten erfasst mit einer Gesamtfläche von nahezu 35 840 Hektar. Auf dem Gebiet der Region Pilsen befinden sich gegenwärtig 16 funktionierende Gehege. Die meisten hiervon wurden erst vor kurzer Zeit errichtet.

Die wesentliche Bedeutung von Gehegezuchten für die heutige Gesellschaft kann man kurz in einigen wenigen Punkten zusammenfassen:

- eine relativ unproblematische Tierzucht in Beziehung zur Forst- und Landwirtschaft und dem Umweltschutz,
- einfacheres Umsetzen von Zuchtvorhaben,
- Zucht und Erhalt von Beständen genetisch bedeutender und seltener Tierarten,
- einfachere Jagdforschung, deren Ergebnisse folglich auch bei frei lebenden Tieren anwendungsfähig sind,
- mehr Jagdgelegenheiten- repräsentative Funktion der Wildgehege,
- höhere Wildfleischproduktion,
- Mitgestaltung des Landschaftsbildes, oft handelt es sich um einzigartige Gebiete mit genetisch wertvollem Bewuchs, Gehölz, Landschaftsmerkmalen usw.,
- Entwicklung des sog. Urlaubs auf dem Hof.

Wildgehege und Gehegewesen haben in den böhmischen Ländern nicht nur eine fesselnde Geschichte, sondern erfüllen ohne jeden Zweifel auch alle Voraussetzungen dazu, dass genauso fesselnd auch ihre Zukunft wird.

Zvěř v oborách Plzeňského kraje

Game in the Game Preserves of the Pilsen Region

Wild in den Gehegen der Region Pilsen

Jelen lesní, syn. evropský (*Cervus elaphus*)

Jelen je naším původním druhem, vyskytuje se však prakticky v celé Evropě, zcela chybí pouze v její nejsevernější části. Areál jeho výskytu zasahuje do západní, střední a Malé Asie, izolovaně se vyskytuje také v severních okrajích Afriky, na území mezi Marokem a Tuniskem. Člověkem byl zavláčen i do jiných částí světa, např. do Austrálie, na Nový Zéland nebo do Argentiny. Zoologové rozlišují několik poddruhů jelena lesního. Původní populace žijící u nás je označována jako poddruh jelena lesního středoevropského či západního (*Cervus elaphus hippelaphus*), avšak v minulosti k nám byl často dovážen také jelen lesní karpatský (*Cervus elaphus montanus*). Otázkou tak zůstává stupeň hybridizace naší populace jinými poddruhy, ke které nesporně na našem území v historii docházelo. Např. za vlády Marie Terezie byly početní stavy této zvěře ve volnosti sníženy na minimum a základem pro její následnou reintrodukcii se staly právě populace nacházející se v oborních chovech, často však poznamenané záměrným křížením jelenů různého geografického původu. V našich podmínkách dává jelení zvěř přednost souvislým lesům, od nížní (lužní lesy) až po horní hranici lesa. Velmi ráda se kaliští.

Jelen lesní je velký sudokopytník z čeledi jelenovitých (*Cervidae*), náležející mezi největší zástupce této čeledi. Délka těla samců dosahuje 250 cm, výška v kohoutku 150 cm a hmotnost činí až 250 kg. Laně jsou zhruba o třetinu menší, o váze do 150 kg. Uvedené parametry však platí spíše pro karpatskou formu jelena, náš středoevropský jelen dosahuje zřídka 200 kg, laně pak 100 kg. Zbarvení srsti je v létě hnědé s červeným nádechem, zimní srst je šedohnědá. Kolouši jsou do stáří 3 měsíců výrazně bíle skvrnití. U starších samců je většinou v době říje a přes zimu patrná také prodloužená srst na krku zvaná hřiva. Jelení zvěř se dožívá maximálně 15 – 20 let.

V životě jelení zvěře je patrná hierarchie. Samice s mláďaty a nedospělými jedinci tvoří velké organizované tlupy, které vede zkušená laň, méně početné tlupy pak vytvářejí mladí samci. Staří samci žijí většinou jako samotáři. Výjimku představuje období říje od poloviny září do konce října, kdy si jeleni vytvářejí harémy říjných laní, které střeží před ostatními konkurenty. Přitom se ozývají charakteristickým hlasitým troubením. Po březosti trávající téměř 8 měsíců kladou laně obvykle začátkem června jednoho, max. dva kolouchy, které poté matka následující 4 měsíce kojí.

Jelen lesní je typický býložravec, jeho potravou jsou především různé druhy trav a bylin, výhony a kůra dřevin, pupeny, listy, plody, apod. Při zvýšených početních stavech může tato zvěř způsobovat citelné škody na lesních porostech, potažmo i na zemědělských plodinách.

Chov jelení zvěře v oborách je spjat se samotným počátkem obornictví v našich ze-

mích. V současnosti je jelení zvěř chována ve třech oborách Plzeňského kraje (Nezdřev, Špankov a Žíkovská obora), zavedení jejího chovu je nově plánováno v oboře Zahrádka, kde by měla nahradit zvěř daňčí. Ve volných honitbách Plzeňského kraje je dnes rozšíření jelena lesního soustředěno především do horských pohraničních oblastí a do podhůří Brd.

Loveckou trofejí jelení zvěře a současně typickým znakem samců je paroží, jehož členitost a mohutnost je v závislosti na mnoha faktorech značně variabilní. Parametry lovecké trofeje jsou obecně považovány za velice důležitý indikátor kvality populace chované zvěře a výsledků mysliveckého hospodaření se zvěří. S rostoucími požadavky na možnost porovnávat jednotlivé chovy zvěře a sledování jejich vývoje bylo v minulosti přistoupeno k hodnocení trofejí, které má dnes již více než stoletou historii. První bodování trofejí zavedl v roce 1895 Johann Meran na výstavě ve Štýrském Hradci měřením délek a obvodů paroží. Vycházejí z této metody navrhl kolem roku 1910 svůj způsob hodnocení trofejí Herbert Nadler, přičemž tento způsob se pak používal až do roku 1936. Stávající metoda CIC (metoda Mezinárodní lovecké rady – „Conseil International de la Chasse“) spatřila světlo světa v roce 1937 a s drobnými úpravami je využívána dodnes. Na základě dosažených bodů CIC jsou pak význačným trofejím udělovány medaile; bronzová, stříbrná a zlatá. Bronzové medaile dosáhne trofej jelena lesního ohodnocená 170,00 – 189,99 body CIC, stříbrnou medailí je oceněna trofej se 190,00 – 209,99 body CIC a trofej jelena s 210,00 a více body CIC náleží medaile zlatá.

Red Deer is an indigenous species almost all over Europe; except the most northern part of it. Its occurrence area reaches up to West Asia, Middle Asia and Asia Minor. Isolated it appears in northern marginal parts of Africa. It was imported by men into other parts of the world too. Zoologists differentiate several subspecies of Red Deer, the original population inhabiting our lands is defined as a subspecies of the Eastern European Red Deer (*Cervus elaphus hippelaphus*); also the Carpathian Red Deer (*Cervus elaphus montanus*) was often imported in the past. The question of the amount of hybridization of the Central European population by other subspecies remains open. In our conditions Red Deer lives in continual forests from lowlands to highlands. The deer keeping in game preserves is connected to the very beginning of game keeping in our land. Deer is kept in three game preserves of the Pilsen Region (Nezdřev, Špankov and Žíkovská obora) at present. It is newly planned to keep deer in the preserve Zahrádka where it should substitute fallow deer. As for the Pilsen Region free living Red Deer is mainly found in the boarderline mountines and the Brdy Mountines. The deer trophy are the stag antlers. The parameters of a trophy are commonly considered a significant indicator of the population's quality and the results of a good game management. This is the main reason why it was decided to introduce an evaluation system for the trophies more than one hundred years ago. The present CIC method (method of the Chase International Council – „Conseil International de la Chasse“) was created 1937 and with some amendments it is applied until nowadays. The significant trophies are awarded by medals; bronze, silver and gold. The bronze medal is given to a Red Deer trophy with 170,00 – 189,99 CIC points, the silver medal to a trophy with 190,00 – 209,99 CIC points and gold for a trophy with 210,00 and more CIC points.

Der Hirsch ist praktisch in ganz Europa eine heimische Tierart, die einzige Ausnahme bildet ihr nördlichster Teil. Sein Verbreitungsgebiet greift bis nach West-, Mittel und Kleinasien ein, isoliert ist er auch in den nördlichen Randgebieten Afrikas verbreitet. Durch den Menschen wurde er auch in andere Teile der Welt verschleppt. Zoologen unterscheiden einige Unterarten des Rothirsches, die bei uns ursprünglich lebende Unterart stammt vom osteuropäischen Rothirsch (*Cervus elaphus hippelaphus*), aber in der Vergangenheit wurde oft auch der Karpatenhirsch (*Cervus elaphus montanus*) importiert. Eine offene Frage bleibt die Stufe der Hybridisierung der mitteleuropäischen Population mit sonstigen Unterarten. In unseren Bedingungen lebt Rotwild in zusammenhängenden Wäldern von Tälern bis in die Berge. Die Rotwildzucht in Gehegen ist verbunden mit dem eigentlichen Beginn des Gehegewesens in unseren Ländern. Gegenwärtig wird Rotwild in drei Gehegen der Region Pilsen gezüchtet (Nezdřev, Špankov und Žíkovská), die Einführung seiner Zucht wird im Gehege Zahrádka geplant, wo es das ursprüngliche Damwild ersetzen sollte. In den Freigehegen der Region Pilsen ist Rotwild vor allem in den Grenzbergen und dem Gebirgsvorland von Brdy vorzufinden. Die Jagdtrophäe ist das Hirschgeweih. Die Parameter der Trophäe werden allgemein für ein wichtiges Indiz der Qualität des Bestandes und der Qualität der Bewirtschaftung der Wildzucht gehalten, daher entschied man sich in der Vergangenheit für eine Bewertung der Trophäen, das Bewertungssystem hat heute bereits eine mehr als hundertjährige Geschichte. Die bestehende CIC Methode (Methode des internationalen Jagdrates – „Conseil International de la Chasse“) entstand im Jahr 1937 und mit kleineren Anpassungen wird sie bis heute genutzt. Bedeutenden Trophäen werden aufgrund der o.g. Methode Medaillen verliehen; bronze, silber und gold. Die Bronzemedaille bekommt eine Hirschtrophäe mit 170,00 – 189,99 CIC Punkten, eine Silbermedaille eine Trophäe mit 190,00 – 209,99 CIC Punkten und eine Hirschtrophäe mit 210,00 und mehr CIC Punkten bekommt Gold.

Sika Dybovského (*Cervus nippon dybowskii*, syn. *C. n. hortulorum*)

Sika (*Cervus nippon*), nazývaný též jelen sika, pochází z jihovýchodní Asie a Japonska, odkud byl člověkem rozšířen do různých světadílů. V Evropě kromě České republiky zdomácněl také na mnoha místech Anglie, Francie, Německa, Dánska, Polska, Pobaltí a Finska. Jeho výskyt je možné zaznamenat i v USA, Jižní Americe, na Novém Zélandu a jinde. Zoologové rozeznávají několik poddruhů siky, z nichž se u nás vyskytují dva: sika japonský (*Cervus nippon nippon*) a právě sika Dybovského. Zatímco výskyt siky

Dybovského je u nás vázán především na oborní chovy, sika japonský se dnes vyskytuje ve značných početních stavech ve volnosti, především v západních Čechách, na severní Moravě a Českomoravské vrchovině, odkud se dále šíří. V minulosti však docházelo často ke spontánnímu i záměrnému křížení obou poddruhů, a proto jejich rozlišování v rámci

středoevropské oblasti není zcela přesné. Mimoto podle jedné vědecké teorie je dokonce sika Dybovského produktem křížení jiných poddruhů ve své domovině. Ať tak či tak, sika Dybovského pochází ze severního Mandžuska, kde obývá nejčastěji lesnaté oblasti s hustým podrostem. K nám byl introdukován spolu se sikou japonským na přelomu 19. a 20. století jako zvěř určená k chovu v oborách. Jedná se o nenáročného jelena, který se u nás velmi dobře aklimatizoval. Nejlépe mu vyhovují listnaté a smíšené lesy nižších a středních poloh, nicméně obývá i podhorské jehličnaté lesy.

V porovnání s naším jelenem je sika Dybovského menší a méně hmotný, přesto je mu tvarem těla podobný. Co do velikosti se tento zástupce čeledi jelenovitých (*Cervidae*) nachází zhruba na úrovni daňka, délka jeho těla dosahuje až 180 cm, v kohoutku dorůstá výšky max. 120 cm a váha dospělých samců nepřesahuje 130 kg. Stejně jako u ostatních jelenovitých jsou samice výrazně menší. Zbarvení letní srsti je kaštanově hnědé s bílými skvrnami a tmavým pruhem na hřbetě, zimní srst je šedohnědá, nevýrazně skvrnitá, případně skvrny úplně chybí. Během říje a v zimních měsících mají jeleni na krku krátkou hřívu. Paroží samců je poměrně jednoduché, slaběji vyvinuté než u jelena evropského. Dožívá se maximálně 20 let.

Způsob života siky Dybovského je obdobný jako u jelena evropského. Počátek říje je však posunut až na druhou polovinu října, přičemž její průběh není tak bojovný. Typickým hlasovým projevem říjného samce je vysoké táhlé pískání. Laně jsou těžké 7 měsíců a obvykle kladou jedno, někdy dvě mláďata, nejčastěji počátkem června. Přestože se období říje jelena a siky většinou nepřekrývají, může v oblastech, kde se areály jejich výskytu prolínají, docházet k hybridizaci. Tato problematika je stále více aktuální, neboť i přes intenzivní snahu o redukci početních stavů populace siky ve volnosti neustále vzrůstá, v důsledku čehož se rozšiřuje také areál jeho výskytu.

Stejně jako ostatní druhy jelenů se také sika živí výhradně rostlinnou potravou. Ve srovnání s jelenem evropským však poněkud hůře využívá vlákninu, a proto je náročnější při výběru potravy. Kromě pastvy okusuje pupeny a listy stromů a keřů, sbírá plody rostlin apod. Rád se přizívá i na zemědělské produkty a stejně jako jelen evropský způsobuje v našich podmínkách při zvýšených početních stavech a nedostatku kvalitní potravy značné škody ohryzem a loupáním kůry lesních dřevin.

Jak již bylo uvedeno výše, sika Dybovského byl poprvé do tuzemských oborních chovů dovezen spolu se sikou japonským na konci 19. století. V současné době je stále častěji chován v oborách jako alternativa chovu daňčí zvěře. Je oblíbeným živočišným druhem pro využití ve farmových chovech a chován je také v některých zoologických zahradách. Na území Plzeňského kraje je chován v oborách Háječek, Podrážnice a Srdíčko, výhledově je však plánováno jeho rozšíření do minimálně dalších dvou oborních chovů.

Trofejní siky Dybovského jsou parohy, které dorůstají obvykle velikosti osmeráka či desateráka. Přestože jsou menší než u jelena evropského, ve srovnání s parožím příbuzného siky japonského jsou obvykle mohutnější, delší, někdy také zploštělé a více členité. Zlatou medailí jsou oceňovány trofeje siků Dybovského dosahující bodových hodnot 400,00 a více bodů CIC, trofejím s 350,00 – 399,99 body CIC je udělována medaile stříbrná a bronzové medaile dosáhnou trofeje s 300,00 – 349,99 body CIC.

 Sika Deer (*Cervus nippon*) comes from southeastern Asia and Japan from where it was exported by men to different continents. It naturalized in many parts of the Czech Republic, England, France, Germany, Denmark, Poland, the Balticum and Finnland; it can be seen in the USA, South America, New Zealand and elsewhere. Zoologists distinguish some subspecies of Sika Deer, two of which occur in the Czech Republic: Japanese Sika Deer (*Cervus nippon nippon*) and Dybowski's

Sika Deer. While Dybowski's Sika Deer is mainly connected to game preserves, a great number of Japanese Sika Deer can be found in free nature. Dybowski's Sika Deer originates from northern Manchuria, where it populates mostly dense woodlands. It was introduced to our lands together with Japanese Sika Deer between 19th and 20th century as a species suitable to be kept in game preserves. It is an undemanding deer species which has acclimatised here very successfully. It likes soft-wood and mixed forests of the low- and midlands best; however it also populates subalpine coniferous woods. It is being kept in game preserves more and more as an alternative to fallow deer. It is a very popular animal species for farms and it even can be seen in some zoological gardens. As for the Pilsen Region it is being kept in the preserves Háječek, Podrážnice and Srdíčko. It is planned to be introduced in at least two other game preserves in future. The Sika Deer trophy are the stag antlers. A gold medal is given to a 400,00 and more CIC point trophy, a silver medal to a 350,00 – 399,99 CIC point trophy and a bronze medal to a 300,00 – 349,99 CIC point trophy.

 Sika (*Cervus nippon*), auch Sikahirsch genannt, stammt aus Südostasien und Japan, von hier wurde er durch den Menschen in verschiedene Erdteile verbreitet. Heimisch wurde er an vielen Orten Tschechiens, Englands, Frankreichs, Deutschlands, Dänemarks, Polens, des Baltikums und Finnlands, er kann auch in den USA, Südamerika, Neuseeland und anderswo angetroffen werden. Zoologen unterscheiden mehrere Sika Unterarten, von welchen in Tschechien zwei auftreten: japanischer Sikahirsch (*Cervus nippon nippon*) und eben der Dybowski- Sikahirsch. Der Dybowski- Sikahirsch ist bei uns vor allem an Wildgehege gebunden, der japanische Sika tritt auch in bedeutender Anzahl in Freiwildbahnen auf. Der Dybowski- Sika stammt aus der nördlichen Mandchurei, wo er meistens Waldgebiete mit dichtem Unterholz bevölkert. Zu uns eingeführt wurde er zusammen mit dem japanischen Sika zwischen dem 19. und 20. Jahrhundert zur Zucht in Wildgehegen. Es handelt sich um bescheidenes Wild, das sich bei uns sehr gut akklimatisiert hat. Am liebsten mag er Laub- und Mischwälder in niedrigen und mittleren Lagen, nichtsdestotrotz bewohnt er auch Nadelwälder im Vorgebirge. Gegenwärtig wird er immer öfter in Gehegen als Alternative zum Damwild gezüchtet. Er ist eine beliebte Tierart für Farmzuchten und er kann auch in manchen zoologischen Gärten gesehen werden. Auf dem Gebiet der Region Pilsen wird er in den Wildgehegen Háječek, Podrážnice und Srdíčko gezüchtet, voraussichtlich auch in mindestens zwei anderen Gehegezuchten. Die Trophäe des Sikahirsches ist das Hirschgeweih. Mit einer Goldmedaille werden Geweihe mit einer Punktezahl von 400,00 und mehr CIC Punkten belohnt, 350,00 – 399,99 CIC Punkte verdienen eine Silbermedaille und 300,00 – 349,99 CIC Punkte eine Bronzemedaille.

Daněk skvrnitý, syn. evropský (*Dama dama*)

Původní rozšíření daňka je situováno do oblastí Středomoří a Malé Asie, avšak podle některých výzkumů se vyskytoval v teplejších meziledových obdobích pleistocénu také na území Evropy. Současný areál jeho výskytu zaujímá velkou část Evropy, nalezneme ho též v jižní Africe, Austrálii, na Novém Zélandu a v Severní a Jižní Americe. Příčinou tak masivního rozšíření jsou především jeho předpoklady k chovu v oborách, nicméně s oblibou je chován i ve volných honitbách, především v teplejších oblastech nižších poloh s prosvětlenými listnatými a smíšenými lesy prostoupenými komplexy zemědělských pozemků. První zmínky o jeho výskytu v ČR pocházejí z 15. století. Nejprve se

jednalo o zvěř chovanou výhradně v oborách. Postupem času byl vypouštěn i do volných honiteb a jeho uměle vytvořené populace se tak staly předmětem mysliveckého hospodaření ve volnosti.

Tvarem těla může daněk připomínat menšího jelena. Délka těla bez kelky dosahuje až 160 cm, hmotnost samců může činit až 100 kg. V kohoutku dorůstá výšky až 110 cm. Daňky jsou menší. V létě je daňčí zvěř červenohnědá s tmavým hřbetním pruhem a bílými, v podélných řadách uspořádanými skvrnami na těle. Zimní zbarvení je šedohnědé, nezřetelně skvrnitě. Zvláště v oborách je však běžně chována daňčí zvěř různého zbarvení (černá, hnědá, bílá apod.). Výrazným znakem daňčí zvěře je černě lemovaný obřítek s výraznou, až 30 cm dlouhou kelkou, kterou zvěř v klidu neustále pohupuje a při vyrušení ji vztyčí. Pro samce je charakteristické lopatovité paroží. Daňci se dožívají maximálně 20 let.

Podobně jako u jelení zvěře žijí samice s mláďaty v oddělených tlupách, stejně tak mladí samci. Pouze staří samci jsou většinou samotářští. K tlupám samic se připojují jen v době říje, která probíhá od října do listopadu a není tak bojovná jako u zvěře jelení. Tehdy je také možné zaslechnout typický hlasový projev říjních daňků – krátké drsné rochání. Daňky jsou březí 32 – 33 týdnů a obvykle začátkem června kladou 1–2 mláďata. Ta se brzy dokáží postavit na nohy, ale až do stáří několika týdnů většinu času leží. Matka je zhruba 4 měsíce kojí.

V potravě jsou oproti jelení zvěři zastoupeny více byliny, daněk však nepohrdne ani různými druhy trav, výhonky a listy dřevin či dužnatými plody. Značnou část potravy tvoří také zemědělské plodiny. Přestože daněk okusuje také kůru dřevin a keřů, nezpůsobuje zpravidla výraznější škody na lesních porostech.

Jak již bylo uvedeno výše, první výskyt daňčí zvěře v našich oborních chovech byl zaznamenán již v 15. století, a to na Vyškovsku. V současné době je chována nejen v mnohých oborách nacházejících se na území naší vlasti, ale významně je i její rozšíření ve volnosti, neboť se vyskytuje ve všech krajích České republiky. V drtivě většině oborních chovů v Plzeňském kraji je daňčí zvěř předmětem chovu.

Vzhlednou trofej daňčí zvěře je lopatovité paroží samců, kterým se tato zvěř odlišuje od ostatních jelenovitých. Daněk tyto parohy stejně jako jelen každoročně shazuje a místo nich mu vyrůstají nové. Kvalita trofejí daňčí zvěře se taktéž posuzuje metodou CIC, na jejímž základě se význačným trofejím udělují medaile. Bronzovou medaili obdrží trofej s bodovou hodnotou 160,00 – 169,99 bodů CIC, stříbrná medaile se uděluje trofejím s 170,00 – 179,99 body CIC a zlatou medailí je oceněno paroží se 180,00 a více body CIC.

 The original occurrence of **fallow deer** is situated to the Mediterranean and Asia Minor but according to some research it occurred during the warmer interglacial pleistocene periods in Europe, too. The present area of occurrence covers a great part of Europe. We can find it in South Africa, Australia, New Zealand and North and South America too. The reason of this massive spread are its prerequisites for game keeping; we could find it in free nature as well however. It likes the warmer lowland parts with sunny soft wood and mixed forests which are intersected by farmland best. The first mentions about its occurrence in our lands (in Vyškov) date back to the 15th century. Firstly it was kept exclusively in game preserves and time passing it was let out to free nature as well. Fallow deer is kept not only in many game preserves of our homeland but a significant amount of the population lives in free nature- it can be found in every region of the Czech Republic. Most of the game preserves in the Pilsen Region keep fallow deer. A nice fallow deer trophy are the buck's antlers. A bronze medal is given to 160,00 – 169,99 CIC points trophies, the silver medal to 170,00 – 179,99 CIC points trophies and the gold medal to 180,00 and more CIC points trophies.

 Das ursprüngliche Verbreitungsgebiet des **Damhirsches** ist das Mittelmeer und Kleinasien, nach manchen Untersuchungen trat er in wärmeren Zwischeneiszeitperioden des Pleistozäns auch auf europäischem Gebiet auf. Das gegenwärtige Verbreitungsgebiet nimmt einen Großteil Europas ein. Wir finden ihn ebenfalls in Südafrika, Australien, Neuseeland und in Nord- und Südamerika vor. Die Ursache dieser massiven Verbreitung sind vor allem seine Voraussetzungen zur Gehegezucht, gerne wird er jedoch auch in freier Wildbahn gezüchtet. Am liebsten hat er wärmere Gebiete niedrigerer Lagen mit hellen Laub- und Mischwäldern, die durch landwirtschaftliche Grundstücke durchsetzt sind. Erste Erwähnungen seines Aufkommens in Böhmen stammen aus dem 15. Jahrhundert aus Vyškov. Zuerst handelte es sich um exklusiv in Wildgehegen gezüchtetes Wild. Im Lauf der Zeit wurde er auch in freie Wildbahnen eingeführt. Gegenwärtig wird Damwild nicht nur in zahlreichen Gehegen unserer Länder gezüchtet, bedeutend ist auch seine Verbreitung im Freien, da er sich in allen Bezirken Tschechiens aufhält. In der überwiegenden Mehrheit der Gehegezuchten im Bezirk Pilsen wird Damwild gezüchtet. Die Damwildtrophäe ist das Schaufelgeweih, die Bronzemedaille bekommt man für die Punktzahl 160,00 – 169,99 CIC, die Silbermedaille für 170,00 – 179,99 CIC Punkte und Gold für 180,00 und mehr CIC Punkte.

Muflon (*Ovis musimon*)

Původ tohoto živočišného druhu je dodnes opředen rouškou tajemství. Donedávna se obecně soudilo, že v pleistocénní době čtvrtohor obýval muflon celou Evropu, ale s poslední dobou ledovou vymizel a udržel se jen v horách Korsiky a Sardinie. Důkazem toho měly být archeologické nálezy kostí a lebek. Nicméně existuje i teorie podporovaná novými zoologickými výzkumy, podle které je muflon nejspíše zdivočelou formou domestikované neolitické ovce, která se do Středozezemí dostala spolu s lidmi ve starověku. Uvedené archeologické nálezy v tom případě patří domestikovaným ovčím. Ať je však původ muflona jakýkoli, díky lidem se ze středomořských ostrovů rozšířil do celého světa. Od 18. století byl úspěšně vysazován nejen v mnoha zemích Evropy (zejména v Německu, Francii, Rakousku, Slovensku, Maďarsku a Bulharsku), ale i v jihozápadní

Asii, Americe, na Havaji i dalších ostrovech. K nám byl pravděpodobně dovezen v průběhu 19. století a jeho populace zde velmi dobře prospívá. Svědčí mu především kamenité terény pahorkatin s nepříliš vysokou sněhovou pokrývkou, které jsou předpokladem dostatečného obrušování stále dorůstajících spárků.

Tento zástupce čeledi turovitých (Bovidae) se tvarem těla a typicky nízkou postavou se silnějším krkem a krátkou hlavou podobá domácím ovčím. Délka těla muflona dosahuje až 130 cm při výšce v kohoutku max. 90 cm a váze až 50 kg, přičemž muflonky jsou výrazně menší. Krátká letní srst je rezavohnědá s tmavším odstínem na hřbetě, v zimě je hustší a stává se hnědočernou až černou s bílou kresbou na hlavě a žlutobílým spodkem těla. Samcům vyrůstá na hrudi a krku rouno a na bocích bílé sedlo (čabraka). Hlasem muflonů zvěře je podobně jako u ovčí krátké bečeni, v případě hrozícího nebezpečí varují starší muflonky tlupu ostrým syknutím. Mufloni se mohou dožít až 15 let, obvykle však méně.

Muflonů zvěř žije po celý rok ve smíšených diferencovaných tlupách. Tlupu tvořenou muflonkami, muflončaty a mladými berany vede většinou starší muflonka. Starší berani žijí buď samotářsky, nebo se sdružují v několikačlenné tlupy. Říje probíhá od října do listopadu, někdy až do prosince. Po cca 5 měsících březosti klade muflonka nejčastěji v březnu 1 – 2 muflončata, která ihned po oschnutí následují matku a přibližně po dvou až třech týdnech začínají přijímat i zelenou potravu.

Potravu muflonů zvěře tvoří nejrůznější rostliny, listy, letorosty, plody i kůra lesních dřevin. Muflon nepatří mezi vybíravé druhy a spásá i kyselé a tvrdé trávy. Oproti jelenovitým rostlinám neuškebává, ale řezáky je ukusuje. Často také způsobuje škody na lesních dřevinách, především v zimních měsících při nedostatku potravy ohryzáváním kořenových náběhů.

První mufloni byli u nás pravděpodobně vysazeni v druhé polovině 19. století do Staré obory u Hluboké nad Vltavou, odkud se postupně rozšířili do dalších oblastí. Dnes jsou již běžnou zvěří nejen v oborách, ale i ve volnosti, přičemž chované populace muflonů zvěře u nás vykazují vesměs vysokou kvalitu. V současné době je Česká republika naprostou světovou špičkou v chovu muflonů s produkcí největších mufloních trofejí na světě. Díky příznivým životním podmínkám se u nás muflonům daří lépe než v jejich původní jihoevropské domovině. V Plzeňském kraji je muflonů zvěř chována v 9 oborách.

Charakteristickým znakem samců tohoto živočišného druhu jsou do kruhu zahnuté rohy – toulce, které narozdíl od paroží jelenovitých muflonů neshazují. Ty stále přirůstají a jsou nápadně vrubované. Podle metody CIC jsou význačné mufloní trofeje oceňovány těmito medailemi: bronzová 185,00 – 194,99 bodů CIC, stříbrná 195,00 – 204,99 bodů CIC a zlatá 205,00 a více bodů CIC.

 Until not long ago it was considered that the **mouflon** populated the whole of Europe during the time of pleistocene Quaternary and that it disappeared during the last glacial era surviving only in the mountains of Corse and Sardinia. There is a newer theory however supported by modern zoological research that says moufflon probably is a form of domesticated neolithic sheep which came to the Mediterranean together with men in ancient times. However the story of the moufflon's origins goes, thanks to the Mediterranean insular population it has spread out to the whole world. Since the 18th century it was successfully introduced in many European countries (mainly Germany, France, Austria, Slovakia, Hungaria and Bulgary) but also to southwest Asia, America, the Hawaii and other islands. It was probably introduced here in the 19th century to the preserve Stará obora at Hluboká nad Vltavou from where it gradually spread to other areas. Today it is a common species not only in game preserves but also at free. Its population thrives. It likes stony grounds on hilly land with a lower snow cover best. The Czech Republic is absolutely No. 1 as to moufflon keeping and the production of strongest moufflon trophies at the moment. Thanks to the advantageous conditions moufflons are prospering better here than in their South European homeland. In the Pilsen Region moufflon game is being kept in 9 game preserves. According to the CIC method significant moufflon trophies are awarded: a bronze medal for 185,00 – 194,99 CIC points, a silver medal for 195,00 – 204,99 CIC points and a gold medal for 205,00 and more CIC points.

 Bis vor kurzem wurde allgemein angenommen, das im Pleistozän der **Mufflon** ganz Europa bevölkert hat, aber in der letzten Eiszeit verschwand und nur in den Bergen Korsikas und Sardinien erhalten blieb. Es existiert aber auch eine neuere Theorie, die durch aktuelle zoologische Untersuchungen unterstützt wird, nach der der Mufflon höchstwahrscheinlich eine verwilderte Form des domestizierten neolithischen Schafes ist, das nach Mitteleuropa mit dem Menschen in der Antike gelangt ist. Wie auch immer die Ursprungsgeschichte des Mufflons lautet, durch die Bevölkerung der Mittelmeerinseln wurde er in die ganze Welt verbreitet. Seit dem 18. Jahrhundert wurde er erfolgreich nicht nur in vielen Ländern Europas (Deutschland, Frankreich, Österreich, Slowakei, Ungarn und Bulgarien) ausgesetzt, sondern auch in Südwestasien, Amerika, auf Hawaii und anderen Inseln. Zu uns kam er höchstwahrscheinlich im Lauf des 19. Jahrhunderts- in das Gehege Stará obora bei Hluboká nad Vltavou, von wo er sich allmählich in andere Gebiete verbreitet hat und heute handelt es sich um eine nicht nur in Gehegen sondern auch in freier Wildbahn verbreitete Art. Seine Population entwickelt sich bei uns sehr erfolgreich. Er gedeiht vor allem auf steinigem Gelände des Gebirgslandes mit nicht zu hoher Schneedecke. Gegenwärtig ist die Tschechische Republik weltweit Nummer Eins in der Muffelwildzucht mit den größten Muffeltrophäen. Dank der günstigen Lebensbedingungen geht es dem Muffelwild hier besser, als in seiner südeuropäischen Ursprungsheimat. In der Region Pilsen wird Muffelwild in 9 Gehegen gezüchtet. Nach der CIC Methode werden die bedeutenden Muffeltrophäen so ausgezeichnet: Bronzemedaille 185,00 – 194,99 CIC Punkte, Silbermedaille 195,00 – 204,99 CIC Punkte und Goldmedaille 205,00 und mehr CIC Punkte.

Prase divoké (*Sus scrofa*)

Prase divoké se v lidské kultuře objevovalo již od pradávna, většinou jako významný zdroj potravy nebo symbol síly. Postupem doby z něj bylo vyšlechtěno prase domácí, které se stalo nedílnou součástí lidské výživy. Jeho původní domovinou je velká část Evropy, Asie a severní Afriky. V Evropě chybí pouze na britských ostrovech a ve Skandinávii. Areál rozšíření prasete se však v průběhu staletí značně měnil a v mnoha oblastech, kde bylo dříve běžné, bylo vyhubeno, do některých bylo naopak zavlečeno a hojně se zde vyskytuje dodnes. Díky zásahům člověka však

patří mezi nejrozšířenější pozemské savce a dnes již obývá všechny světové kontinenty kromě Antarktidy. Přestože je prase divoké naším původním živočišným druhem, koncem 18. století bylo u nás až na oborní chovy prakticky vyhubeno a zpět na naše území se začalo znovu rozšiřovat teprve po druhé světové válce. V současnosti je již stálým obyvatelem naší krajiny, přičemž v některých lokalitách vzrostly v posledních letech jeho početní stavy nad únosnou míru. Vyhledává nejraději listnaté lesy s bohatým podrostem a s dostatkem příležitostí ke kalištění, nicméně obývá téměř všechny typy stanovišť. Přítomnost divokých prasat prozrazuje rozrytý půdní povrch a kaliště (bahenní koupele), lidským nosem je možné i na značnou vzdálenost zachytit také jejich charakteristický pach.

Prase divoké je velký sudokopytník z čeledi prasatovití (*Suidae*). Má silné zavalité tělo dorůstající délky 200 cm. Výška v kohoutku dosahuje až 100 cm a vzrostlý kňour může vážit i více než 200 kg (ve východní Evropě až 350 kg). Samci jsou zpravidla větší než samice. Srst tvoří husté štětiny a její zbarvení je proměnlivé; od černé (odtud název „černá zvěř“) přes hnědou až k tmavošedým odstínům. Malá selata jsou typicky rezavohnědá se světlými podélnými pruhy. Mohutná hlava je zakončena pohyblivým ryjem, který divočáci používají k vyrývání potravy. Mezi další nápadné znaky prasete divokého, zvláště kňourů, patří čtyři výrazně vyvinuté špičáky, sloužící hlavně jako účinná zbraň při soubojích či k případné obraně. Prase divoké má skvěle vyvinutý čich a sluch, jeho nejhůře vyvinutým smyslem je zrak. Dožívá se nejčastěji 10 – 12, výjimečně až 20 let.

Prase divoké je aktivní zejména v noci, den tráví většinou odpočinkem. Prasata žijí obvykle v tlupách založených na rodinných vztazích s pevnou sociální strukturou čítajících až několik desítek kusů, které vede vždy zkušená bachyně. Pouze dospělí kňouři žijí samotářsky a k tlupám se připojují teprve v době páření (chrutí). Doba chrutí je značně ovlivněna klimatickými podmínkami, většinou však probíhá od listopadu do ledna. V populacích s narušenou věkovou a sociální strukturou však probíhá chrutí prakticky po celý rok a do reprodukce se zapojuje i mladá zvěř v prvním roce života. Bachyně po 16 – 20 týdnech březosti rodí (metá) v připraveném loži (hnízdě) 3 – 12 selat, která jsou ihned čilá a vidoucí. Mláďata jsou již po dvou týdnech schopna následovat matku, nicméně bachyně je ještě po dobu tří měsíců kojí.

Prase divoké je typický všežravec. Požírá hlízy, ořechy, různé bobule, mršiny, kořeny, hmyz, drobné živočichy a malé plazy. Loví myši, jejichž hnízda vyhrabuje. Často navštěvuje zemědělské pozemky, kde dokáže napáchat značné škody. Vyhledává především řepková a kukuřičná pole, kde má kromě dostatku potravy zajištěn i kryt a není zde nijak rušeno.

Vzhledem k tomu, že je prase divoké naším autochtoním druhem, je počátek jeho chovu v oborách vázán na samotný vznik obornictví u nás. Význam chovu černé zvěře v oborách pak vzrostl především po roce 1740, kdy bylo uzákoněno vyhubení této zvěře ve volnosti v důsledku škod na zemědělských plodinách. V současné době je v Plzeňském kraji chována černá zvěř pouze ve dvou oborách, a to v Podrážnici a v Žikovské oboře.

Trofejí černé zvěře jsou špičáky kňourů, nazývané páráky (spodní špičáky) a klektáky (horní špičáky), souhrnně také zbraně. Ty mohou dorůstat značných rozměrů a u starších samců jsou na první pohled dobře patrné. Také trofeje černé zvěře se hodnotí metodou CIC, přičemž medaili jsou oceněny zbraně kňourů, které dosáhly následujících bodových hodnot: bronzová medaile 110,00 – 114,99 bodů CIC, stříbrná medaile 115,00 – 119,99 bodů CIC a zlatá medaile 120,00 a více bodů CIC.

 Wild boar was present in human culture since ever, mostly as a significant source of nourishment or a symbol of power. Over time it became domesticated and an integral part of human nourishment. Its original home was a great part of Europe, Asia and Northern Africa. The area of occurrence has changed within the centuries however but thanks to the intervention of mankind it belongs among the most widespread mammals on Earth. Wild boar is our original animal species but nevertheless except the game preserves it was almost exterminated at the end of 18th century. It was reintroduced to our lands only after World War II. It has become a stable inhabitant of our landscape then, in some locations its population has even reached unbearable amounts during the last years. It likes soft wood forests with lush underwood and enough wallowing opportunities. However it populates almost all kinds of locations. Given the fact that wild boar is an autochthonic species its existence is connected to the very beginning of game keeping in our lands. The significance of keeping wild boar in game preserves increased during the end of the 18th century when law permitted the extermination of those animals thanks to the damage they caused to agricultural products. Wild boar is kept only in two preserves in the Pilsen Region at present- at Podrážnice and Žikovská. The wild boar trophy are the boar's canine teeth, also named tusks. According to the points they have been given, they may win a medal: bronze 110,00 – 114,99 CIC points, silver 115,00 – 119,99 CIC points and gold 120,00 and more CIC points .

 Das Wildschwein taucht in menschlichen Kulturen seit Urzeiten auf, meistens als bedeutende Nahrungsquelle oder als Kraftsymbol. Im Lauf der Zeit wurde das Hausschwein herangezüchtet, welches zum festen Bestandteil der menschlichen Nahrung wurde. Seine ursprüngliche Heimat ist ein Großteil Europas, Asiens und Nordafrikas. Das Verbreitungsgebiet des Wildschweines veränderte sich wesentlich im Lauf der Jahrhunderte, dank menschlicher Eingriffe gehört es heute jedoch zu den meist verbreiteten Säugetierarten auf der Welt. Obwohl das Wildschwein unsere ursprüngliche Tierart ist, wurde es Ende des 18. Jahrhunderts bis auf Gehegezuchten fast ausgerottet und zurück auf unser Gebiet kam es erst nach dem 2. Weltkrieg. Gegenwärtig ist es ein ständiger Bewohner unserer Landschaft, wobei seine Bestände an manchen Orten in den letzten Jahren über alle Maße angewachsen sind. Es sucht am liebsten Laubwälder mit dickem Unterholz und genügend Gelegenheit zum Sprudeln auf, es bewohnt aber trotzdem fast alle Arten von Standorten. Da das Wildschwein eine autochthone Tierart ist, ist der Anfang seiner Zucht mit dem Ursprung des Gehegewesens selbst verbunden. Die Bedeutung des Schwarzwildes in Wildgehegen ist gerade Ende des 18. Jahrhunderts gestiegen, als laut Gesetz die Ausrottung dieser Tierart erlaubt worden ist- wegen der Schäden, die es an landwirtschaftlichen Produkten verursachte. Gegenwärtig wird Schwarzwild im Bezirk Pilsen nur in zwei Gehegen gezüchtet, Podrážnice und Žikovská. Die Trophäen sind Keilreckszähne auch Gewaff genannt. Mit einer Bronzemedaille werden Trophäen die mit 110,00 – 114,99 CIC Punkten bewertet worden sind belohnt, mit einer Silbermedaille 115,00 – 119,99 CIC Punkte und mit der Goldmedaille 120,00 und mehr CIC Punkte.

Myslivecká zařízení v oborních chovech

 Hunting Devices in Game Preserves

 Jagdliche Einrichtungen in Wildgehegen

Myslivecká zařízení jsou nepostradatelnou součástí myslivosti. Většina těchto zařízení, o kterých bude pojednáno dále, je využívána nejen v oborních chovech, ale i ve volných honitbách, neboť ulehčují a zefektivňují chov, ochranu i lov zvěře. Představují nedílnou složku kulturní krajiny a navíc jsou i jakousi vizitkou mysliveckého hospodaření v dané lokalitě. S ohledem na jejich umístění by měla být vyráběna především z přírodních materiálů, zejména ze dřeva. Při výstavbě a umístování mysliveckých zařízení je třeba brát ohled na jejich začlenění do okolní krajiny, aby následně svým vzhledem vhodně dotvářela krajinný ráz. Materiál použitý pro jejich výrobu by měl zvláště v oborních chovech odpovídat zvýšeným nárokům na estetické prostředí. Rozmístění na ploše obory by mělo být účelné, přičemž konkrétní počty jednotlivých druhů zařízení se odvíjejí od mnoha faktorů (velikost a úživnost obory, její členitost, početní stavy chované zvěře apod.) Samozřejmostí by měla být pravidelná údržba a oprava poškozených zařízení, případně odstranění těch starých a nefunkčních.

Zařízení určená k příkrmování a péči o zvěř

Přes veškerou diskuzi týkající se příkrmování zvěře má správně prováděné příkrmování mnohé významné pozitivní vlivy na zvěř a v zásadě i na celý ekosystém. Zcela zásadní význam má pak příkrmování v oborách, kde je počítáno s dosti vysokým stupněm koncentrace zvěře na omezené ploše. Nutnost pravidelně předkládat krmivo je v případě oborních chovů nezbytná, především v zimním období, kdy je zvěř na tomto zdroji potravy zcela závislá. Předpokladem úspěšného chovu zvěře v oborách je pravidelné předkládání rozmanitého a pestrého krmiva. Krmivo se dělí na objemové, jaderné a dužnaté. **Objemová krmiva** dodávají zvěři kromě živin i těžko stravitelné látky, přičemž trávicí ústrojí zvěře potřebuje tuto výplň pro svou normální funkci. Mezi objemová krmiva patří především luční a vojtěškové seno. Velmi kvalitním objemovým krmivem je také **letnina**, což jsou usušené mladé výhonky dřevin, sušené kopřivy, maliní, topinamburová nať apod. Nevýhodou je pracnost a náročnost její výroby. **Jaderná krmiva** obsahují hlavní živiny a jsou zdrojem energie. Tvoří je především luskoviny, obilniny, semena olejnin a dřevin. Předkládají se nejčastěji v přirozeném stavu, stále větší oblibu však získávají krmiva granulovaná či peletovaná, jejichž složení je možné účelně dle potřeby měnit. **Dužnatá krmiva** jsou důležitá svým obsahem vody nezbytné pro dobré trávení zvěře. Jedná se o hlízy okopanin, kapustu, plody ovocných stromů, ale také siláž.

Místo, na němž je zvěř příkrmována, se nazývá **krmeliště**. Na něm se obvykle budují různé stavby, případně konstrukce k předkládání krmiva. Nicméně nemusí tomu tak být

vždy, v některých případech postačuje vhodně upravit a zpevnit půdní povrch a krmivo je pak pouze volně loženo na zem. Tento způsob předkládání krmiva však není s ohledem na jeho požadovanou kvalitu právě ideální a vyžaduje častější návštěvy krmeliště s předkládáním menších krmných dávek, neboť volně ložené krmivo není žádným způsobem chráněno před povětrnostními vlivy, které ho dokáží velmi brzy znehodnotit. Ze zdravotního hlediska hrozí také kontaminace takto předkládaného krmiva parazity nacházejícími se v trusu zvěře. Proto jsou spíše budovány tzv. **krmné stoly**, což jsou zařízení sestávající z desky na kůlech, která je ohrazená nízkou lištou. Často bývají i zastřešené. Předkládána je na nich hlavně siláž a ostatní dužnatá krmiva, někdy také obilné šroty. V jejich blízkosti bývají budovány **silážní jámy, krechty a sklepy**, v nichž je možné dužnaté krmivo uskladnit.

K předkládání jaderného krmiva slouží nejčastěji **korýtka**, buď samostatně stojící, nebo umístěná pod střechou krmelce. Důležité je, aby jich bylo na krmelišti dostatečný počet. Měla by být od sebe dostatečně vzdálena, aby z nich mohli v klidu brát krmivo současně všichni jedinci nacházející se v tlupě. Samostatně stojící korýtka se někdy individuálně zastřešují, přesto ve dně každého takového zařízení bez ohledu na jeho zastřešení bývá malý otvor pro odtok vody. V blízkosti korýtek, nejsou-li přímo součástí krmelců, se obvykle budují kolny či boudy pro skladování krmiva. **Krmelců** je mnoho druhů a jejich parametry se obvykle odvíjejí nejen od druhu příkrmované zvěře, ale především od druhu krmiva, k jehož předkládání jsou určeny. V myslivecké praxi jsou nejčastěji budovány krmelce kombinované, ve kterých je současně předkládáno více druhů krmiva.

Nepostradatelným mysliveckým zařízením mnoha oborních chovů je kapacitní **seník**, který slouží nejen k uskladnění sena, ale často také k samotnému příkrmování zvěře. Seníky bývají totiž obvykle konstruovány jako samospádové, v jejichž spodní části jsou vybudovány krmné jesle. Zvěř má tak neustálý přístup k suchému objemovému krmivu bez potřeby jeho častého doplňování. Zvláštním druhem seníku je **oboroh**. Jedná se o zařízení s pohyblivou, nejčastěji stanovou střechou, která vlastní vahou stlačuje navrstvenou suchou pící uvnitř seníku. Střecha pozvolna sestupuje v závislosti na množství odebraného krmiva. Dnes je oboroh používán pouze sporadicky a nahradily ho právě samospádové seníky a krmelce se zásobníky objemového krmiva.

V oborách je často využíváno tzv. **krmných linek** zřízených v blízkosti zásobovacích cest, které jsou tvořeny celou soustavou krmných zařízení, většinou střídavě naplněných objemovým, jaderným a dužnatým krmivem. Tato zařízení jsou od sebe přiměřeně vzdálena, takže zvěř je nucena za jednotlivými druhy potravy přecházet a je proto více rozptýlena po ploše obory. Příjem krmiva je tak umožněn více jedincům současně, neboť jednotlivé tlupy zvěře si díky většímu počtu krmných zařízení vzájemně příliš nekonkurují.

Nezbytnou životní potřebou zvěře je sůl, neboť sodík v ní obsažený jí pomáhá regulovat režim tělních tekutin a zaživací pochody trávicího traktu. Deficit sodíku, který zvěř nemůže pokrýt běžným příjmem potravy, je kompenzován předkládáním soli v uměle vytvořených

slaniscích. Těch je používáno vícero druhů a dříve budovaná zemní slaniska nahradila postupem doby slaniska pařezová, sloupová, korýtková apod. V nich je zvěř předkládána nejčastěji kusová kamenná sůl nebo tzv. medicínální lizy, které jsou vyráběny průmyslově.

Zařízení určená k pozorování a lovu zvěře

Nejvíce příležitosti k pozorování a lovu zvěře skýtají obecně místa, v jejichž blízkosti zvěř ráda vychází a kde se ráda zdržuje, tedy u ochozů či spádů zvěře, u pastevních ploch apod. Předpokladem úspěchu je vhodný úkryt a zároveň dobrý rozhled. V ideálním případě tyto požadavky zabezpečuje samotná konfigurace terénu ve spojení s porostem vegetace. Většinou však na vytipovaných místech přirozený kryt či požadovaný rozhled chybí. Tyto nedostatky je možné eliminovat právě použitím vhodně zvoleného a umístěného mysliveckého zařízení. Na příhodných místech s dobrým výhledem a chybějícím přirozeným krytem přichází v úvahu vybudování tzv. zásedu či záštity. **Zásed** je pozemní zařízení sestávající z lavičky chráněné alespoň zepředu či ze stran uměle vytvořeným krytem z tyčí, prken, chvojí nebo i maskovací sítě. Obvykle je vybaven opěrkou pro zbraň kvůli přesné střelbě. Zásedy bývají nezřídka také zastřešeny. **Záštitu** plní stejnou funkci jako zásed, jedná se o trvalou či mobilní „stěnu“ vyrobenou z různých materiálů, která kryje lovce. Využívána je spíše pro krátkodobé čekání, v praxi se běžně využívá při lovech pernaté zvěře v bažantnicích a na březích rybníků. Je pochopitelné, že rozmanité přírodní podmínky neumožňují postavit zásed či záštitu kdekoliv. Na místech, kde je jejich umístění z nějakého důvodu vyloučeno, bývají stavěny vysoké **posedy**. Jejich předností je nejen dobrý výhled, ale také nižší riziko, že zvěř lovce předčasně navětrí. A v neposlední řadě i bezpečnější střelba v důsledku sklonění dráhy střely směrem k zemi. Základním požadavkem všech konstrukcí vysokých posedů je jejich bezpeč-

nost. Posedy můžeme rozdělit na mobilní a stabilní. Zatímco stabilní posedy jsou budovány na místech, kde budou využívány řadu let (např. u pastevních ploch, na průsecích apod.), mobilní posedy lze podle potřeby přemísťovat na různé lokality, které zvěř navštěvuje nepravidelně (např. pole). Podle konstrukce se pak vysoké posedy dělí na posedy žebříkové a pozorovatelné. **Žebříkový posed**, nazývaný také **sedáčka**, je jednoduché zařízení sestávající ze sedátka (lavičky), samotného žebříku a opěrek pro ruce a zbraň. Jeho výstavba a instalace není příliš složitá a podle potřeby je možné jej poměrně snadno přemístit. Neskýtá však příliš pohodlí a nechrání lovce před nepřízní počasí, proto jsou pro delší čekání budovány rozměrnější **pozorovatelné (kazatelny)**. Je jich stejně jako žebříkových posedů více

typů, přičemž nejčastěji se dělí podle parametrů na dvě skupiny: na kazatelny otevřené, které mají zakryté pouze boky, a kazatelny uzavřené. Jak už sám název napovídá, uzavřené kazatelny jsou oproti těm otevřeným opatřeny navíc střechou a výhled ven zajišťují pouze úzké otvory po obvodu kazatelny, někdy také zúžené do uzavíratelných oken. Taková zařízení, připomínající malé chatky na podstavci, se stavějí nejčastěji pro dlouhá zimní čekání nebo jako součást odchyťového zařízení.

Všechna zařízení určená k pozorování a lovu umístěná v oboře je účelné propojit **loveckými steznicími (chodníky, šouláky)**. Jedná se o pravidelně upravované a čištěné chodníky situované nejčastěji do lesního porostu. V oborách jimi nebývají propojeny pouze myslivecká zařízení, ale často je vytvořena celá síť steznic sloužící zároveň k šoulání. Při správné péči o ně umožňují téměř neslyšný pohyb oborou, aniž by zvěř byla příliš rušena. Podle potřeby jsou na loveckých steznicích budovány mostky. V blízkosti posedů se někdy steznicí opatřují záštitami pro nepozorovaný příchod lovce, kupříkladu jejich osázením vegetací. Funkci steznic plní v mnoha oborách také udržovaná hustá síť účelových komunikací.

Ostatní zařízení

Asi nejdůležitějším zařízením oborních chovů je jejich **oplocení**. Jeho základním předpokladem je neprostupnost pro zvěř, tedy především dostatečná pevnost a výška. Nicméně při výstavbě oplocení obory je třeba brát v úvahu i trvanlivost použitého materiálu a vzhled budoucího oplocení s ohledem na jeho začlenění do okolní přírody. Je však pochopitelné, že významnou roli při výběru typu oplocení vznikající obory hrají pořizovací náklady. Těžko si lze představit situaci, že by bylo v dnešní době započato s výstavbou několik kilometrů dlouhé kamenné oborní zdi, jakkoli se tato varianta jeví z pohledu ostatních výše zmiňovaných atributů jako nejvýhodnější. Na příjezdových cestách se oborní oplocení přerušuje vraty nebo vstupními bránami, někdy doplněnými o tzv. **silniční rošty**. Ty se konstruují tak, že se v místě brány cesta přeruší výkopem, který je poté překlenut roštem z dřevěných či železných tyčí. Toto řešení umožňuje vstup, resp. vjezd do obory, pro zvěř je však nepřekonatelnou překážkou. Budují se nejčastěji tam, kde průběh veřejné komunikace oborou použití vrat vylučuje, nebo v případech, kdy by i krátkodobým otevřením brány hrozil únik zvěře z obory. Pro pěší návštěvníky obor jsou v oplocení zřizovány **přechody** či **přelízky**. Jedná se o oboustranný žebřík, opatřený bezpečnostním zábradlím. Umožňuje vstup do obory bez nutnosti otevření stupnicí vrat, která bývají většinou uzamčena. Dnes již málo viděnou součástí oborního oplocení jsou záskoky a záběhy. Jejich vybudování přichází prakticky v úvahu pouze tam, kde je vlastník obory současně vlastníkem

honitby s oborou sousedící.

Záskoky a **záběhy** umožňují zvěři žijící ve volnosti vniknout do obory, hlavně však usnadňují návrat zvěři, která nějakým způsobem z obory unikla. Záskok je konstruován tak, že zvěř má z vnější strany do obory volný přístup po zemním náspu či přístupovém můstku, zpětnému úniku ven však brání vnitřní vysoká stěna záskoku. Záběh je tvořen řadou tyčí zabudovaných do oplocení ve tvaru písmene V směřujících do středu

obory, jejichž pružné slabší konce přiléhající k sobě umožní zvěři protáhnout se do obory. Ihned se ale vrátí do původní polohy a zvěř se již nemůže stejnou cestou vrátit.

Většina oborních chovů disponuje **odchyťovým zařízením** pro odchyt živé zvěře určené k prodeji, výměně, vyšetření apod. Konstrukce tohoto zařízení není striktně daná, nicméně musí splňovat následující požadavky: musí být především bezpečná pro zvěř a musí umožňovat rychlý odchyt, roztřídění a uzavření zvěře do odchyťových beden. Odchyt zvěře do těchto zařízení není snadnou záležitostí a je téměř vždy spojen s negativními důsledky vyplývajícími ze stresových reakcí chytané zvěře. Proto je dnes ve většině oborních chovů chytání zvěře nahrazováno její imobilizací za využití narkotizační pušky.

Mezi další zařízení využívaná v oborách je možné zařadit **chovnou** či **aklimatizační obůrku**. V praxi se jedná o ohrazenou část pozemků obory umožňující dočasný, od ostatní populace izolovaný pobyt určitého počtu zvěře. Slouží nejen k odchovu jakostní zvěře s jejím následným začleňováním do oborní populace, k aklimatizaci dovezených jedinců, k parazitární karanténě apod. Většinou je její součástí vlastní příkrmovací a odchyťové zařízení.

Zvěř musí mít v oboře stálý přístup k nezávadné vodě. Ideální je vodoteč procházející oborou poskytující celoročně dostatek kvalitní vody. Za účelem zadržení vody v oboře

v obdobích sucha se často budují různě velké rybníky, obzvláště pak v lokalitách, kde chybí vydatný zdroj tekoucí vody. V oblastech bez přirozených vodních zdrojů je přístupováno k výstavbě **umělých napajedel**, případně i **umělých kališť**. K jejich vybudování se často využívá agrofólií, které zabraňují průsaku vody. Zadržována je v nich voda srážková, za sucha je však nutné tato zařízení vodou sloužit a nákladně doplňovat.

The hunting devices are an indispensable part of hunting. Most of these devices that will be described further on are used not merely in game preserves but also for free-living game because they simplify game keeping, protection and hunting and make it more effective.

Feeding and management devices

The presumption of a successful game keeping in preserves is the regular feeding with varied and manifold feed. The roughage comprises meadow and lucerne hay and dried twigs and shoots. Hard fodder is represented by legumes, cereal crops, seeds of oil bearing crops and woody plants. They contain the main nutrients and are an important source of energy. Pulpose feed is important because of its content of water, it comprises bulbs, cabbage, fruit and silage. The game is fed at the so called feeding place. Different constructions can be built up where food is provided. The so called feeding tables (tables on posts mostly roofed) are used for pulpose feed and silage. Silage pits for the storage of pulpose feed, clamps and cellars are being built next to them. Feed troughs are mostly used for hard fodder; either standing separately or under the cratch roof. There are many kinds of feeding cratches, most frequently combined cratches are used; that means more types of food are provided there contemporaneously. An indispensable hunting device of many game preserves are huge hay barns which are used not only to store hay but often also to provide the feed. A special kind of hay barn is the hay loft with a movable roof. The so called feeding lines are used in preserves very often, too. They are a composition of more feeding devices, mostly alternately filled with roughage, hard fodder and pulpose feed. Salt and medicated licks are administered in artificial salt marshes of many different kinds once more.

Observation and hunting devices

Hides, shelters, deer-stands and stalking trails are mostly used to observe or hunt game. A shelter is made of a bench shielded at least at the front or sides by an artificial shield. It usually has a roof. A hide is a permanent or a mobile „wall“ made of diverse materials which hides the hunter. It is used mostly for short periods or the hunt of fowl for example. The advantage of deer-stands is not only the good view they offer but also a smaller risk to be suspected by the game precociously- and safer shooting. Stable deer-stands are built in places where they can be of use for many years. Mobile deer-stands when needed can be moved to different places. As to the construction deer-stands are divided into ladder stands and lookouts. The ladder stand is a simple device consisting of a bench, the ladder, armrests and a gun-support. The more spacious and comfortable lookouts are used for longer waiting periods. There are more types of them like for the ladder stands- from open ones (without a roof) to roofed ones (often with windows and thermal insulation). All the devices used for observation and hunting purposes in a game preserve should be connected by stalking trails. These are trimmed footpaths situated mostly within the undergrowth. They are also used for stalking itself.

Other devices

The most important device of a game preserve is its fence. Its elementary premise is its impenetrability, i.e. its stability and height. The lifetime of the used materials is of a certain importance too, as the appearance of the future fence and the purchase costs. At the access roads the fences are interrupted by gateways sometimes includ-

ing access cover grates situated on the road surface impeding the game to escape. The pedestrian visitors can enter the preserve by cross-overs- ladders with a security handrail on both sides of the fence. Part of the preserve fence are also back-jumps and inruns. Those enable free-living game to penetrate into the preserve and for the game that has got away somehow they make it easier to get back inside. Most of the preserves have trapping devices for living game that first of all have to be safe for the animals and must enable a quick capture, division and enclosure. Mostly trapping devices are substituted by immobilization with the help of stunning projectiles. The acclimatization enclosure belongs among other devices used in game preserves also. Usually it is a smaller fenced area that enables a temporary and isolated permanence of a certain amount of game, either for acclimatization, quarantine etc. The game must always have access to clean water. Lakes or ponds are often built inside the preserves for retention purposes. In areas without natural water resources artificial watering-places and sometimes also artificial wallows are built.

 Jagdliche Einrichtungen sind ein fester Bestandteil des Jagdwesens. Die meisten dieser weiter beschriebenen Einrichtungen werden nicht ausschließlich in Gehegezuchten, sondern auch in freien Wildbahnen genutzt, da sie die Zucht, den Schutz und die Jagd des Wildes erleichtern und effizienter gestalten.

Einrichtungen zur Wildfütterung und Pflege

Voraussetzung einer erfolgreichen Zucht im Wildgehege ist das regelmäßige und ausgewogene Zufüttern. Zum Raufutter gehören hauptsächlich Wiesenheu, Luzerneheu und auch Futterlaub. Kraftfutter setzt sich vorwiegend aus Hülsenfrüchten, Kornfrüchten, Kernen der Ölfrüchte und Gehölze zusammen. Sie beinhalten die bedeutendsten Nährstoffe und spenden Energie. Nassfutter ist wichtig wegen seinem Wasserinhalt- es handelt sich um Hackfruchtknollen, Wirsing, Früchte aber auch Silage. An den Futterstellen werden verschiedene Futtereinrichtungen gebaut, die der Verabreichung des Futters dienen. Dem Verabreichen von Nassfutter und Silage dienen sog. Futtertische, Platten auf Pfeilern, meistens auch überdacht. In ihrer Nähe werden zur Lagerung von Nassfutter Schnitzelgruben und Keller errichtet. Zur Verabreichung des Kraftfutters dienen meistens kleinere Tröge, entweder alleinstehend oder unter dem Dach der Futterkrippe. Es gibt zahlreiche Arten von Futterkrippen, in der Praxis werden am öftesten kombinierte Futterkrippen gebaut, in denen gleichzeitig mehrere Arten von Futter verabreicht werden. Eine unentbehrliche jagdliche Einrichtung vieler Wildgehegezuchten ist ein Großheuschuppen, der nicht nur der Heulagerung dient, sondern oft auch der eigentlichen Wildfütterung. Eine Sonderart des Heuschuppens ist das Feimengerüst- ein Heuschuppen mit einem beweglichen Dach. In Gehegen werden oft sog. Futterlinien genutzt, die durch einen ganzen Satz von Futtereinrichtungen gebildet werden, meistens abwechselnd mit Raufutter, Kraftfutter und Nassfutter befüllt. Salz oder medizinale Lecken werden in künstlich errichteten Salzfütterstellen, von denen es ebenfalls mehrere Arten gibt, vorgelegt.

Einrichtungen zur Beobachtung und Jagd des Wildes

Der Beobachtung und Wildjagd dienen meistens Ansitze oder Hochsitze und Jagdpfade. Der Ansitz wird durch einen Sitz gebildet, der frontal oder seitlich durch eine künstlich erstellte Wand geschützt wird. Meistens ist er überdacht. Die „Schutzwand“ ist mobil oder fest, aus verschiedenem Material erstellt und dient dem

Jäger als Deckung. Er dient eher dem kurzen Warten, in der Praxis wird er zur Jagd von Federwild benutzt. Vorteil der Hochsitze ist nicht nur die gute Aussicht, sondern auch ein kleineres Risiko vom Wild vorzeitig gewittert zu werden und sicheres Schiessen. Stabile Hochsitze werden an Orten gebaut, wo sie über Jahre hinweg dienen können, mobile Hochsitze kann man leicht an andere Orte transportieren. Im Bezug zur Konstruktionsart werden Hochsitze in Leitersitze und Beobachtungssitze unterschieden. Der Leitersitz ist eine einfache Einrichtung, die sich aus einem Sitz (Sitzbank), der eigentlichen Leiter und Arm- und Schiesslehnen zusammensetzt. Für längeres Warten werden geräumigere und bequemere Beobachtungssitze gebaut. Es gibt hiervon, genau wie auch bei den Leitersitzen, mehrere Arten, von den offenen (ohne Dach) bis zu den geschlossenen (oft mit Fenstern und Wärmedämmung versehen). Alle der Beobachtung und Jagd dienenden Einrichtungen sollten sinnvoll mit einem Jagdpfad verbunden sein. Hierbei handelt es sich um gepflegte Pfade, die sich meistens im Waldbewuchs befinden. Sie dienen auch gleichzeitig der Pirsch.

Sonstige Einrichtungen

Die wichtigste Einrichtung einer Gehegezucht ist der Gehegezaun. Seine Grundvoraussetzung ist seine Undurchlässigkeit, sprich Festigkeit und Höhe. Wichtig ist auch die Beständigkeit des verwendeten Materials, das Erscheinungsbild der zukünftigen Umzäunung und die Anschaffungskosten. An den Zufahrtswegen werden die Gehegezäune durch Eingangstore unterbrochen, manchmal ergänzt durch sog. Straßengitter, die die Flucht des Wildes aus dem Gehege verhindern. Für Fußgänger/ Besucher der Gehege werden Übergänge am Zaun errichtet; beidseitige Leitern mit Sicherheitsgeländer. Bestandteil des Gehegezaunes sind auch Zugangsrampen für den Absprung des zugelaufenen Wildes ins Gehege und Einlässe, diese erlauben im freien lebendem Wild in das Gehege zu gelangen und vor allem erleichtern sie die Rückkehr des Wildes, das irgendwie aus dem Gehege entflohen ist. Die meisten Gehegezuchten verfügen über Einfangeinrichtungen für das Einfangen lebender Tiere. Diese Einrichtungen müssen hauptsächlich für das Wild sicher sein und müssen einen schnellen Fang, Aussonderung und Abriegelung ermöglichen. In den meisten Gehegen wird heutzutage jedoch das Einfangen durch Immobilisation mit Betäubungspistolen ersetzt. Unter weitere in Gehegen genutzte Einrichtungen gehören Zucht- oder Eingewöhnungskleingehege. In der Praxis handelt es sich um einen umzäunten Bereich des Geheges, der einen von den restlichen Tierbeständen isolierten Aufenthalt einer bestimmten Anzahl von Exemplaren zum Zweck der Eigewöhnung, Quarantäne u.ä erlaubt. Das Wild muss im Gehege immer Zugang zu gesundheitlich einwandfreiem Wasser haben. Zum Zweck der Wasserstauung werden oft unterschiedlich große Teiche gebaut. In Gebieten ohne natürliche Wasserquellen werden künstliche Tränken errichtet, gegebenenfalls auch künstliche Prudel.

Oborní chovy v Plzeňském kraji

 Game Preserves of the Pilsen Region

 Wildgehege der Region Pilsen

Obora Otov

Držitel obory:	Honební společenstvo Otov
Uživatel obory:	Myslivecké sdružení Daněk Otov
Výměra:	13 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý, muflon
ORP:	Domažlice

Nejmenším oborním chovem domažlického okresu je obora Otov. Svůj název dostala po stejnojmenné obci ležící přibližně 10 km severozápadně od Domažlic, v jejímž katastru se nachází. Obora je situována v mírně členitém terénu s průměrnou nadmořskou výškou 420 m. Počátek intenzivního mysliveckého využívání lokality stávající obory je datován léty 1983 – 1984, kdy byl severovýchodně od jmenované obce vystavěn objekt pro chov zajíců a bažantů. Tento chov však nebyl příliš úspěšný a po několika letech byl definitivně zrušen. Tehdejší uživatel proto začal objekt využívat jako aklimatizační obůrku pro daňčí zvěř, přičemž jej postupně rozšiřoval až na výměru 13 hektarů. V roce 2003 byl pak objekt na návrh Honebního společenstva Otov uznán státní správou myslivosti oborou. Oboru má od honebního společenstva pronajatou Myslivecké sdružení Daněk Otov, které je současně uživatelem společenstevní honitby Otov, v jejímž středu se obora nachází.

Obora o celkové výměře 13 hektarů sestává ze čtyř hektarů lesní půdy, osmi hektarů zemědělských pozemků a zbylý jeden hektar připadá na plochu ostatní. Lesní porost je smíšený, se zastoupením borovice, dubu a břízy. Na něj navazují zemědělské pozemky s převládajícím trvalým travním porostem. Zhruba 3 hektary jsou osety kvalitní jetelotravní směsí, udržováno je také políčko o výměře 0,2 ha osázené topinamburem.

Základ oborního plotu tvoří betonové patky, na nichž je zavěšen dřevěný plot, doplněný drátěným pletivem. Délka oplocení dosahuje 1,7 km.

K přikrmování zvěře v době nouze slouží dva krmelce, do nichž je ukládáno luční a vojtěškové seno, oves, jablka a kukuřice. K předkládání objemového krmiva se využívá také dvou dřevěných přístřešků postavených na pastevních plochách, pod kterými je možné uskladnit větší množství sena. Slanisek se nachází v oboře šest, všechna jsou zastřešená a jsou průběžně doplňována kamennou solí a medicínálními lizy. Přístup zvěře k vodě zajišťují tři uměle vybudovaná napajedla, neboť obora nemá žádný přirozený vydatný zdroj vody. V blízkosti největší pastevní plochy jsou umístěny čtyři kryté kazatelny sloužící k po-

zorování a lovu zvěře. V lesním porostu ve východní části obory je vybudováno odchytné zařízení.

Obyvateli obory jsou daňci a mufloni, pro oba druhy zvěře byl stanoven kmenový stav 7 kusů. Daňčí zvěř je maďarského původu, následně byla doplňována zvěř z kvalitních tuzemských oborních chovů. Zvěř muflonů byla dovezena z obor Čertáno a Vlčkov pod Oškobrhem. Doposud nejsilnější trofej daňka, uloveného v oboře v roce 2007, dosáhla hodnoty 214,47 bodů CIC. Nejsilnější muflonů toulce, ohodnocené na výstavě v Lysé na Labem na 218,10 bodů CIC, pocházejí z muflona uloveného v oboře v téže roce.

 The game preserve Otov is the smallest game keeping in the district of Domažlice. It is situated in the municipal territory of the homonymous municipality at 10 km distance from Domažlice. The game ground is broken with an average elevation above sea-level of 420 m. This area was used firstly for hare and pheasant breeding and subsequently as a small acclimatization preserve for fallow deer. It was approved officially in 2003. The owner of the preserve is the Hunting association Otov and the Gamekeeper's association is Daněk Otov. The total area of 13 hectares consists of four hectares of woodland with pine, oak and birch trees, eight hectares of farmland and the remaining hectare consists of other areas. The preserve fence is built of wood, suspended on a concrete base and completed by a chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of two feeding crutches, two hay lofts, six salt licks and three watering-places. For hunting purposes there are four sheltered hides. Fallow deer and moufflon game is kept in the preserve, both species represented by 7 specimen. The fallow deer is of Hungarian origin, the moufflons originate from the preserves Čertáno and Vlčkov pod Oškobrhem. The strongest trophy was hunted down in 2007 and reached a value of 214,47 CIC points, the strongest moufflon trophy was hunted down in the same year and reached 218,10 CIC points.

 Das Wildgehege Otov ist die kleinste Gehegehaltung im Landkreis Domažlice. Es befindet sich im Kataster der gleichnamigen 10 km von Domažlice entfernten Gemeinde. Das Gelände des Wildgeheges ist vielgliedrig mit einer durchschnittlichen Meereshöhe von 420 m. Das Objekt wurde zuerst zur Hasen- und Fasanenzucht genutzt, nachfolgend als Anpassungskleingehege für Damwild. Das Wildgehege wurde im Jahr 2003 anerkannt. Inhaber des Geheges ist die Jagdgenossenschaft Otov und Jagdausübungsberechtigter ist die Jagdgemeinschaft Daněk Otov. Die Gesamtfläche von 13 Hektar besteht aus vier Hektar Kiefer-, Eichen- und Birkenwaldbewuchs, acht Hektar landwirtschaftlichem Boden und einem Hektar sonstiger Flächen. Der hauptsächlich hölzerne und teilweise aus Drahtgitter bestehende Gehegezaun ist auf Betonfundament verankert. Der Wildfütterung dienen zwei Futterkrippen, zwei überdachte Heukrippen, sechs Salzfütterstellen und drei Tränken. Der Wildjagd dienen vier überdachte Hochsitze. Im Wildgehege wird Dam- und Muffelwild gezüchtet, beide Arten mit jeweils 7 Exemplaren vertreten. Das Damwild ist ungarischen

Ursprungs, das Muffelwild kommt aus den Wildgehegen Čertáno un Vlkov pod Oškobrhem. Die stärkste im Jahr 2007 erjagte Damhirschtrophäe wurde mit 214,47 CIC Punkten bewertet, der stärkste Mufflon mit einer mit 218,10 CIC Punkten bewerteten Trophäe wurde in demselben Jahr erlegt.

Obora Srdíčko

Držitel obory:	ORI, s.r.o.
Uživatel obory:	ORI, s.r.o.
Výměra:	91 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý, sika Dybovského
ORP:	Domažlice

Obora Srdíčko se rozkládá jihozápadně od obce Železná, jižně od stejnojmenného hraničního přechodu. Leží u samotné státní hranice se Spolkovou republikou Německo, v srdci Chráněné krajinné oblasti Český les. Mírně členitý terén obory svažující se k severu nabízí krásné výhledy na okolní hvozdy Českého lesa. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí od 510 do 590m. Obora byla v roce 2003 založena jejím současným držitelem a uživatelem, pražskou společností ORI, s.r.o., provozující na hraničním přechodu Železná čerpací stanici.

Území oborního chovu tvoří pozemky o celkové výměře 91 hektarů; především se jedná o zemědělské pozemky s trvalým travním porostem. Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou zastoupeny 10 ha, porosty dřevin však v současnosti dosahují téměř 20 ha, neboť v průběhu uplynulých let bylo několik hektarů zemědělské půdy zalesněno. Druhové složení porostů dřevin je různorodé, převládá bříza, v nových výsadbách pak smrk a buk. V budoucnu by mělo být realizací výsadeb dosaženo funkčního mozaikovitého rozčlenění obory na malé remízy a pastevní plochy. Obdobnou funkci by měla plnit také alej ovocných dřevin vysázená kolem zpevněné komunikace procházející oborou. Podstatná část výměry připadá na vodní plochu (9 ha). Tu reprezentuje především Železenský rybník a dále tři menší rybníčky, dva na Farském potoce, třetí vybudovaný v jihovýchodní části obory, přičemž všechny jsou využívány také k chovu ryb. Za účelem zvýšení potravní nabídky jsou v oboře udržována dvě zvěřní políčka, větší o výměře 4 ha oseté vojtěškou a hektarové políčko s topinamburem.

Oborní plot, jehož část kopíruje stá-

tní hranici, je vyroben z dřevěných kůlů uchycených na betonových patkách, na nichž je zavěšeno pletivo doplněné o výdřevu z tyčí. Současná délka oborního plotu dosahuje přibližně 5km. Nicméně držitel honitby uvažuje do budoucna o rozšíření obory o dalších cca 60 ha připojením přilehlých pozemků. Veřejnost má do obory volný přístup, za tímto účelem jsou vybudovány schůdkové přechody.

Oboře dominuje stylový lovecký srub, postavený u paty hráze Železenského rybníka. V jeho blízkosti jsou do svahu zahlobbeny prostorné sklepy, využívané jako sklady krmiva a nářadí. K přikrmování zvěře slouží 3 centrální seníky a 8 menších krmelců. V nich je zvěři předkládáno luční seno, jádro a dužnatá krmiva. Dostatečné množství kamenné soli má zvěř k dispozici ve 20 slanících, rovnoměrně rozmístěných po oboře. Vody je v oboře dostatek, zvěř má volný přístup ke všem zmiňovaným rybníkům. K pozorování a lovu zvěře jsou v oboře vybudovány kryté pozorovatelné.

V oboře Srdíčko je chována zvěř daňčí a zvěř siky Dybovského, kmenový stav obou druhů zvěře byl stanoven na 30 kusů. Na rybníky nacházející se v oboře je vypouštěna kachna divoká, která je také předmětem lovu. Vzhledem k tomu, že obora je ještě relativně mladá, na svou význačnou trofej stále čeká. Prozatím je prováděn pouze důsledný průběrný odstřel, případně sanitární odlov. Nicméně již dnes lze na základě pozorování zvěře a sběru shozů usuzovat na dobrou kvalitu chované zvěře a je proto možné do budoucna očekávat kvalitní trofeje. Za zmínku stojí také skutečnost, že stálým obyvatelům obory je bobr evropský.

The game preserve Srdíčko is situated at the southwest of the municipality Železná at the very boarder with the Federal Republic of Germany and in the utmost heart of the Landscape preserve Český les. The ground of the preserve is slightly broken; the elevation above sea-level reaches from 510 to 590m. The game preserve was founded 2003 by its present owner and beneficiary, the Prague company ORI Ltd. The game preserve's total area is 91 hectares, mainly consisting of farmlands with grass stand. The woodland stretches on approximately 20 hectares, the prevailing tree being the birch, in the new outplantings spruce and beech. A substantial part of the total area consists of water surfaces (9 ha); the main lake being Železenský and further three smaller ponds. The preserve fence is 5 km long and one part of it runs along the state boarder. The preserve is dominated by a stylish hunting loghouse at the foot of the main lake's dike. The game feeding is carried out with the help of three central hay lofts, 8 smaller feeding cratches and 20 salt licks. Fallow deer and Dybowski Sika deer is kept in the preserve; both species represented by 30 specimen. As far as now only a consequent selective cull has been carried out. Wild ducks are also being hunted and the beaver is a permanent inmate of the preserve.

Das Wildgehege Srdíčko befindet sich südwestlich von der Gemeinde Železná an der Staatsgrenze mit der BRD und im Herzen des Landschaftsschutzgebietes Český les. Das Gelände des Geheges ist leicht gliedrig, die Meereshöhe bewegt

sich zwischen 510 und 590m. Das Gehege wurde im Jahr 2003 durch den jetzigen Inhaber und Benutzer, die prager ORI GmbH, gegründet. Das Gehege besteht aus Grundstücken mit einer Gesamtfläche von 91 Hektar. Es handelt sich überwiegend um landwirtschaftlich genutzte Wiesen. Der Waldbewuchs erstreckt sich auf ungefähr 20 Hektar, es überwiegen Birken, in den neueren Bepflanzungen dann Kiefern und Buchen. Einen wesentlichen Teil des Geländes (9 Hektar) bildet die Wasserfläche eines großen (Železenský rybník) und drei kleinerer Teiche. Der Gehegezaun ist 5km lang und ein Teil davon verläuft parallel zur Staatsgrenze. Die Dominante des Wildgeheges ist ein stilechtes Holzjagdhaus am Dammfuß des großen Teiches. Der Wildfütterung dienen 3 zentrale Heukrippen, 8 kleinere Krippen und 20 Salzfütterstellen. Im Gehege wird Dam- und Dybowski- Sikawild gezüchtet, beide Arten sind mit 30 Exemplaren vertreten. Vorläufig wird nur konsequenter Ausleseabschuss betrieben. Ebenfalls bejagt werden Wildenten und ein ständiger Bewohner des Geheges ist der Bieber.

Obora Čertáno

Držitel obory:	Lesy České republiky, s.p., LS Horšovský Týn
Uživatel obory:	LST a.s.
Výměra:	546 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý, muflon
ORP:	Horšovský Týn

Čertáno je se svou výměrou 546 hektarů největším oborním chovem Plzeňského kraje. Rozkládá se v katastrech obcí Podrážnice, Borovice, Počinovice, Šlovice, Bukovec a Doubrava, přibližně 5 km severovýchodně od Horšovského Týna. Leží v členité krajině Plzeňské pahorkatiny a tvoří ji území s nadmořskou výškou pohybující se v rozmezí 440 až 510 m. Terén obory není sice tak členitý jako v sousední historické oboře Podrážnice, na níž Čertáno ze severní strany navazuje a se kterou zároveň sdílí část oborního oplocení, nicméně i zde se vyskytuje několik roklí a příkrých svahů. Vedení tehdejšího Lesního závodu Horšovský Týn se rozhodlo založit tento oborní chov v roce 1965, obora má tedy již pětadvacetiletou historii. Od počátku náležel výkon práva myslivosti v Čertánu tehdejšímu Ministerstvu zemědělství a výživy, které jej následně v roce 1973 postoupilo

Ministerstvu vodního a lesního hospodářství. To pak oboru spravovalo až do roku 1993, kdy proběhla transformace Státních lesů a obora byla převedena pod správu Lesů České

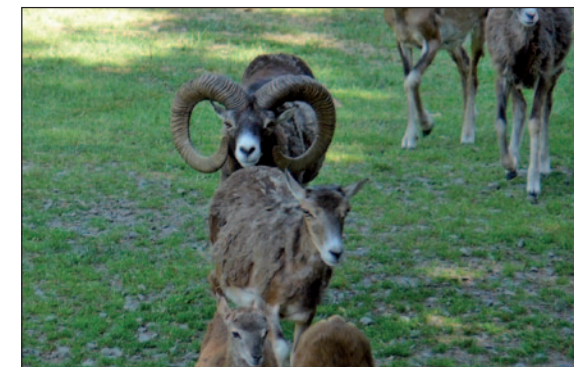
republiky, s.p., jež jsou dodnes jejím držitelem. Samotný výkon práva myslivosti byl od roku 1993 svěřen Lesní společnosti Horšovský Týn, a.s., které byla obora pronajata. Jejím sloučením s další akciovou společností podnikající v lesnictví vznikla v roce 1997 společnost LST a.s., která oboru užívá na základě uzavřené nájemní smlouvy dodnes.

V době svého založení disponovala obora Čertáno výměrou 539 ha, jejíž dřívina většina připadala na lesní půdu. Pouze 36 ha zaujímal půda zemědělská, vodní plochy a pozemky ostatní. Po dobu existen-

ce obory se však její výměra měnila a aktuálně zaujímá tento oborní chov 490 ha pozemků určených k plnění funkcí lesa, 41 ha zemědělské půdy, 2 ha vodní plochy a 13 ha pozemků ostatních. Nepříliš vysoká úživnost obory Čertáno je způsobena zejména složením lesních porostů, které jsou převážně jehličnaté, s dominantním zastoupením borovice a smrku. Pouze 10 % výměry lesa připadá na dřeviny listnaté, především plodonosný dub. Starších plodících listnatých stromů je však v oboře málo, zpravidla lemují pastevní plochy. S ohledem na tento stav je lesnické hospodaření směřováno k zajištění vyššího podílu listnatých dřevin, a to jak při obnově lesních porostů, tak i výsadbou solitérně rostoucích dřevin. Tato činnost je ale limitována vysokými náklady na ochranu těchto dřevin před škodami zvěří. Především u solitérních výsadeb se ochrana řeší individuálně dřevěnými oplůtky. Zemědělskou půdu tvoří hlavně trvalé travní porosty, přičemž pro zvýšení úživnosti obory je obhospodařováno sedm zvěřních políček o celkové výměře přesahující 6 ha, na nichž jsou pěstovány ovesné směsky, kukuřice, hrách a další pro zvěř atraktivní plodiny. Políčka jsou oplocena a jsou postupně zpřístupňována zvěři až v době dozrávání plodin.

Jak již bylo uvedeno výše, část oborního plotu o délce necelý jeden kilometr sdílí Čertáno s oborou Podrážnice. Tato část je tvořena zděnými kamennými sloupy, mezi něž je usazena výdřeva ze smrkových fošen. Zbylou část oborního oplocení o délce přibližně 10 km tvoří impregnované dřevěné sloupy, na nichž je zavěšeno pletivo o výšce 1,8 m. To je doplněno o výtuhu z dřevěných tyčí, které jednak zvyšují oplocení až na 2 m a v jedné případě pletiva přiléhajícího k zemi zabraňují průniku černé zvěře do obory. Veřejnost má do obory volný přístup a za tímto účelem jsou v pravidelných intervalech po celé délce plotu, především u hojně využívaných cest, vybudovány dřevěné přelízky.

Krmivo potřebné k přikrmování zvěře je uskladněno ve velkém centrálním skladu, který slouží současně oběma oborám; Čertánu i Podrážnici. Samotné přikrmování zvěře v oboře je pak realizováno především ve dvou hlavních krmelcích, které mají dostatečnou kapacitu zásobníků pro dočasné uskladnění krmiv. Mimo ně se vy-

užívá sedmi menších seníků se zásobníky jadrného krmiva. Skladovacího prostoru některých z nich je možné využít také jako odchyťového zařízení, a to díky důmyslným padacím dvířkům umístěným na boční straně seníku. Samostatná odchyťová zařízení jsou v oboře umístěna dvě, nicméně při odchytu je nejčastěji využíváno imobilizace zvěře pomocí narotizační pušky, především z důvodu menšího stresování takto odchyťované zvěře. Zvěř je v oboře krmena denně po celý rok. Základem objemového krmiva je kvalitní luční seno sušené mimo oboru, kterého je ročně spotřebováno okolo 500 metrických centů. Pro přikrmování zvěře v zimních měsících je vyráběna kukuřičná siláž (800 q), v menších dávkách jsou předkládány speciálně namíchané granule. Z jadrného krmiva je používán téměř výhradně oves, z dužnatého pak mrkev a řepa. Zvěř je pravidelně jednou ročně zbavována parazitů přípravkem Cermix přidávaným do krmiva, v době parožení samců je pro dobrý vývoj paroží do krmiva přidáván také vitaminominerální přípravek Roboran. Samozřejmostí je celoroční předkládání soli v 10 samostatných slaniscích. Dostatek vody zajišťují dva velké rybníky, které byly za tímto účelem v oboře vyhloubeny, a 5 menších napajedel. Součástí obory jsou také dvě aklimatizační zařízení.

V oboře Čertáno je chována zvěř daňčí a mufloní, pro oba druhy zvěře je stanoven kmenový stav 150 kusů. Při zakládání těchto chovů v oboře byla použita daňčí a mufloní zvěř ze sousední Podrážnice, nicméně kvalita takto získané zvěře nebyla příliš vysoká. V případě daňčí zvěře dosahovaly trofeje nejsilnějších daňků na počátku 70. let pouze 160 bodů CIC, proto bylo v minulosti přistoupeno k osvětlení krve původní populace dovozem zvěře z jiných oborních chovů. Například v roce 2008 bylo dovezeno 7 kusů daňčí zvěře z kvalitního chovu obory Podčejk. V současné době se již daří lovit daňky s medailovými trofejemi, nicméně jedná se především o medaile stříbrné, zlaté jen výjimečně. Doposud nejsilnější daňčí trofejí obory je tak paroží daňka uloveného v roce 2009, jehož bodová hodnota dosáhla 190,40 bodů CIC. Také nepříliš kvalitní původní populace zvěře mufloní byla v průběhu let doplňována mufloní zvěř z vyhlášených Zaječín a obory Hájek u Karlových Varů, ale výsledný efekt není nikterak uspokojivý, neboť nejsilnější mufloní trofeje z posledních let dosahují stále bodové hodnoty těsně nad hranici bronzové medaile. Proto bylo v roce 2009 přistoupeno k dalšímu osvětlení krve stávající populace zakoupením třech kusů z obory Podčejk. Nejsilnějšími trofejemi nadále zůstávají toulce muflonů ulovených v letech 1974 a 2001, které byly ohodnoceny shodně 209 body CIC. Za zmínku stojí také trofej muflona uloveného v letošním roce, jejíž bodová hodnota činí 202,75 bodů CIC.

Čertáno is the biggest game preserve of the Pilsen Region. It is situated approximately 5 km northeast from Horšovský Týn in a slightly rough landscape of the Pilsen Upland with an elevation above sea-level from 440 to 510 m. It is neighbouring with the historical preserve Podrážnice at the north sharing a part of its fence with it. The preserve was founded 1965 by appointment of the Forest Enterprise Horšovský Týn and since the very beginning the officers of former Ministries used to hunt here. After the transformation of state forests the preserve was made over to the Forest Administration of the Czech Republic- its owner until nowadays. The preserve was rented to the LST Inc. which carries out the hunting rights there at present. The total area is 546 ha consisting of by coniferous forests with spruce and pine trees. The farmland with an area of 41 ha consists mainly of grass stands and over 6 ha of small game fields where plants attractive to the game are cultivated. The water surface occupies 2 ha. The preserve fence is approximately 10 km long and is made of impregnated wooden poles and a with wooden bars reinforced chain-link fence; approximately one kilometre of the fence is constituted by the fence of the preserve Podrážnice. The game food is kept in a huge central storehouse. Within the preserve there are two feeding cratches, seven smaller hay lofts with reservoirs of hard fodder and ten salt licks. The game is being fed daily over the whole year – by grass hay, oat, carrots and turnip; during the winter months cornsilage and special granules. During the antlers growth period special additives like Roboran and once a year anti-parasite Cermix are added. There are two ponds and five watering-places to provide the game with water. Fallow deer and moufflon game is being kept in the game preserve Čertáno; both species in the amount of 150 specimen. Fallow deer and moufflon game of a fairly low quality from the neighbouring preserve Podrážnice was used for the foundation and during the following years the existing populations were replenished from the renowned preserves but without remarkable results as far as now. The hitherto strongest fallow deer trophy was hunted down 2009 and evaluated 190,40 CIC points. The hitherto strongest moufflon trophy was hunted down 1974 and 2001 and evaluated both by 209 CIC points. Noteworthy is also a moufflon trophy hunted down this year and evaluated 202,75 CIC points.

Čertáno ist das größte Wildgehege der Region Pilsen. Es liegt ungefähr 5 km nordöstlich von Horšovský Týn in einem leicht gliedrigen Gelände des Pilsner Hügellandes in einer Meereshöhe von 440 bis 510 m. Im Norden bindet es an das historische Gehege Podrážnice an, mit dem es gleichzeitig einen Teil des Gehegezaunes gemeinsam hat. Das Gehege ist im Jahr 1965 aufgrund eines Erlasses des Forstbetriebes Horšovský Týn entstanden und seit seiner Gründung waren Beamte verschiedener damaliger Ministerien jagdrechtsausübungsberechtigt. Nach der Transformation staatlicher Forstbetriebe fiel das Gehege unter die Verwaltung der Forste der Tschechischen Republik, welche bis heute Inhaber des Geheges sind. Gegenwärtig ist das Gehege an die Aktiengesellschaft LST verpachtet, welche auch die Jagdrechte dort ausübt. Die Gesamtfläche beträgt 546 Hektar und setzt sich hauptsächlich aus Nadelwald mit Fichten- und Kieferbeständen zusammen. Der landwirtschaftliche Boden mit einer Fläche von 41 Hektar besteht hauptsächlich aus Wiesen und mehr als 6 Hektar kleinen Feldern, auf welchen für Wild attraktive Pflanzen angebaut werden. Wasserflächen nehmen 2 Hektar ein. Der Gehegezaun ist etwa 10 km lang und besteht aus imprägnierten Holzpfosten, an denen mit Holzplatten verfestigter Flechtzaun befestigt ist. Ungefähr ein Kilometer des

Zaunes ist gleichzeitig Zaun des Geheges Podrážnice. Das Wildfutter wird in einem großen Zentrallager aufbewahrt, direkt im Gehege sind zwei Hauptfutterkrippen, sieben kleinere Heukrippen mit Kraftfutterspendern und zehn Salzfütterstellen. Das Wild wird im Gehege täglich über das gesamte Jahr gefüttert – mit Wiesenheu, Hafer, Möhren und Rüben. In den Wintermonaten werden Maissilage und spezielle Pellets verfüttert. Zur Zeit des Geweihwachses wird Roboran als Futterzugabe verwendet und einmal pro Jahr Cermix gegen Parasiten. Wasser spenden zwei Teiche und fünf Tränken. Im Gehege Čertáno wird Dam- und Muffelwild gezüchtet, beide Arten sind mit 150 Exemplaren vertreten. Zur Gründung dieser beiden Zuchten wurde nicht besonders hochwertiges Dam- und Muffelwild aus dem benachbarten Gehege Podrážnice verwendet und in den Folgejahren wurden die bestehenden Populationen aus renommierten Zuchten angereichert, bis Dato jedoch ohne größeren Erfolg. Die bisweilen stärkste Damtrophäe wurde im Jahr 2009 erlegt und mit 190,40 CIC Punkten bewertet. Die stärksten Muffeltrophäen wurden in den Jahren 1974 und 2001 erlegt und mit 209 CIC Punkten bewertet. Erwähnenswert ist ebenfalls die in diesem Jahr erlegte Muffeltrophäe, die mit 202,75 CIC Punkten bewertet wurde.

Obora Podrážnice

Držitel obory:	Lesy České republiky, s.p., LS Horšovský Týn
Uživatel obory:	LST a.s.
Výměra:	184 ha
Chovaná zvěř:	prase divoké, sika Dybovského
ORP:	Horšovský Týn

Obora Podrážnice byla spolu s nedalekou bažantnicí založena na horšovskotýnském panství v letech 1589 – 1593 rodem Lobkoviců. Je tak bezpochyby nejstarší dodnes fungující oborou v Plzeňském kraji a řadí se i k nejstarším oborám v České republice. Oba zmiňované chovy přešly později do vlastnictví Trautmannsdorffů, přičemž své největší slávy dosáhly v 18. století, kdy význam myslivosti na panstvích v Horšovském Týně a Újezdě Svatého Kříže přesahoval i význam lesního hospodářství. Myslivost v té době vyplňovala převážnou část služby lesního personálu a příjem z ní plynoucí byl větší než příjem z lesnického hospodaření. Důležitým prvkem myslivosti na horšovskotýnském panství byla obora Podrážnice také na přelomu 19. a 20. století. Tehdejší vlastník, Karel Trautmannsdorff, pořádal s oblibou velké hony a zval na ně významné osobnosti té doby, např. arcivévodu Ferdinanda či anglického krále Edvarda VII. Lov probíhal nejen ve volnosti, ale také často v dobře zazvěřených oborních chovech. Těch bylo ještě za první světové války v oblasti Horšovského Týna v provozu pět a jejich celková výměra činila 3473 ha. Celkové početní stavy v těchto pěti oborách dosahovaly 1000 kusů spárkaté zvěře. Obora Podrážnice je zmiňována i v lesním hospodářském plánu velkostatku Horšovský Týn z roku 1930, kde byl uváděn tehdejší kmenový stav 80 – 100 kusů daňčí zvěře a osm kusů zvěře mufloní, s jejímž chovem bylo v podrážnické oboře započato zřejmě právě v tomto roce. Po druhé světové válce pak přešla obora do majetku státu a správy Státních lesů. V roce 1993, po transformaci Státních lesů, se držitelem obory staly Lesy České republiky, s.p., které jsou jím dodnes. Co se týče vlastního výkonu práva myslivosti, osud Podrážnice byl stejný jako v případě Čertána a dnes ji myslivecky obhospodařuje společnost LST a.s. Obora se nachází severovýchodně od Horšovského Týna v katastru stejnojmenné obce a rozkládá se v nadmořské výšce od 390 do 490 m. Terén obory je značně členitý, na náhorní plošinu zaujímavější velkou část obory navazují příkré svahy a skalní výchozy. Západní část obory prochází údolím s protékajícím potokem.

V současnosti činí výměra obory Podrážnice 184 hektarů, přičemž více než 90 procent této výměry zaujímá lesní půda (168 ha). Lesní porosty jsou tvořeny převážně dubem, kte-

ry je zastoupen 75 procenty, zhruba 20 % připadá na borovici a smrk. S ohledem na tuto dřevinnou skladbu lesních porostů je tak obora Podrážnice ve srovnání se sousedním Čertánem značně úživnější, především pak v semenných letech dubu, který v rozvolněných porostech masivně plodí. Některé duby navíc pocházejí již z doby založení obory a pohled na tyto velikány či jejich torza, která jsou v lese záměrně ponechávána, dotváří historický ráz tohoto oborního chovu. Nejvýznačnějším z letitých stromů nacházejících se v oboře je solitérně rostoucí dub letní o výčetní tloušťce 560 cm, výšce 30 m a průměru koruny 35 m, který byl vyhlášen významným stromem LČR. Za zmínku stojí také alej lemující zpevněnou komunikaci procházející podélně oborou, která je tvořená zejména jírovci. Zemědělskou půdu tvoří téměř výhradně trvalé travní porosty v údolní části obory, hektar vodní plochy připadá na dva menší rybníky a potok a 5 hektarů tvoří pozemky ostatní. Za účelem zpestření potravní nabídky byl v oboře založen v nedávné době ovocný sad.

Délka oborního plotu činí 4 km, přičemž jednou čtvrtinou své délky zároveň odděluje sousedící oboru Čertáno. Plot tvoří zděné kamenné sloupy, které vyplňují dřevěná pole ze smrkových fošen. Plot je od roku 2000 držitelem obory postupně rekonstruován. Součástí plotu jsou tři historické vstupní brány, jimiž se do obory vstupuje, z nichž jedna současně propojuje oba sousedící oborní chovy. Stejně jako u Čertána je oborní plot opatřen přelízkami, kterých mohou návštěvníci obory využít ke vstupu.

Zvěř je v oboře Podrážnice příkrmována celoročně, k uskladnění krmiva slouží centrální sklad společný pro oba sousedící oborní chovy. Přímo v oboře je pak vystaven objemný seník se skladem krmiva, tři krmelce, menší sklady na jádrné krmivo a šrot a sklepy pro uskladnění krmiv dužnatých. Jádro a granule jsou síčí zvěři předkládány do vyvýšených koryt. Některá z nich jsou důmyslně zavěšena pod stříškou na řetízích, což zneumožňuje dospělá černá zvěř se o koryta opřít a vybrat krmivo určené síkům. Černá zvěř bere krmivo z betonových ploch, které byly za tím účelem v oboře vybudovány. Jedna z nich je navíc opatřena čtvercovou selekční mříží, v jejímž středu je krmivo předkládáno pouze selatům. Ročně je síčí zvěř spotřebováno zhruba 100 q ovsa a 50 q speciálních granulí. Divočáci jsou krmeni ječným či smíšeným šrotem, kterého spotřebují asi 600 q. Seno se suší mimo oboru a je ho ročně potřeba 100 q. Z dužnatých krmiv je používána nejčastěji řepa a mrkev, případně přebytek jiných plodin od zemědělců hospodařících v okolí. Zvěř je v zimních měsících dobře přijímána také kukuřičná siláž vlastní produkce. Slaniska jsou v Podrážnici čtyři a jsou doplňována zejména kamennou solí. Stejně jako v Čertánu je síčí zvěř pravidelně předkládán antiparazitární přípravek Cermix a v době parůžení doplněk stravy Roboran. Kvalitní vody je v oboře dostatek, její neustálý přísun zajišťují oba rybníky a z nich vytékající potok. Jelikož v oboře není dostatek přirozeného krytu, byly vyrobeny a po oboře rozmístěny dřevěné přístřešky vystlané slámou, v nichž naleznou bachyně při metání selat klid. Tyto stříšky jsou pak černou zvěř v průběhu roku vyhledávány jako kryt před nepřízní počasí. Součástí obory jsou dvě od-

chyťová zařízení a devět kazatelen určených k pozorování a lovu zvěře. Za zmínku stojí také držitelem nově opravený historický strážní domek Hubertka, nalézající se ve středu obory.

Podrobnější informace o zvěři chované v oboře Podrážnice v období od jejího vzniku do druhé světové války se vesměs nedochovaly. Za správy Lesního závodu Horšovský Týn byla v oboře chována zvěř daňčí, mufloní a černá. Nicméně kvalita těchto chovů nebyla příliš dobrá, navíc početní stavy zvěře postupně neúměrně rostly a tak bylo na přelomu 80. a 90. let rozhodnuto o změně druhového spektra chované zvěře. Zachován tak byl pouze chov divočáků a nově byl založen chov siky Dybovského. Tento krok se s odstupem času jeví jako správný a chov siky se postupně úspěšně rozvíjí. Přínosné bude jistě i doplnění chovu o jelena a tři kusy holé zvěře z obory Opočno, ke kterému bylo uživatelem obory přistoupeno v roce 2007. Ročně jsou při normovaném stavu 50 kusů síčí zvěře loveni dva až tři medailoví jelena, nejsilnější trofeji siky uloveného v roce 2004 bylo naměřeno neoficiálně 451 bodů CIC. Dva roky poté byl uloven sika s trofejí ohodnocenou 411 body CIC. Kvalita chovu černé zvěře je spíše průměrná, trofeje nejsilnějších kňourů dosahují max. stříbrných medailí. Proto bylo v roce 2003 dovezeno do obory sedm divočáků z obory Sedlice, v roce 2007 pak bylo z této obory dovezeno dalších pět selat. Zda tím bude dosaženo kýženého efektu, ukáže až čas. Pro černou zvěř byl stanoven kmenový stav 30 kusů, zbraně prozatím nejsilnějšího kňoura uloveného v oboře v roce 2001 mají hodnotu 117,45 bodů CIC.

The game preserve Podrážnice is situated at the northeast of Horšovský Týn within the municipal territory of the homonymous municipality with an elevation above Sea-level from 390 to 490m. The ground of the preserve is rather rough. It is the oldest game preserve in the Pilsen Region still in operation. It was founded by the Lobkowitz family 1589 – 1593. It reached prosperity in 18th and 19th century under the ownership of the noble family Trauttmansdorff. During World War I it was one of five game preserves in operation in the surroundings of Horšovský Týn; their total area was 3473 ha and the amount of hoofed game reached as much as 1000 pieces. The game preserve has survived even World War II and was transferred under state ownership being administered by the State Forest by the office in Horšovský Týn. 1993 the preserve became owned by the Forests of the Czech Republic and it is rented to the LST Ltd. which is carrying out the hunting rights here and at Čertáno. The total area of Podrážnice is 184 hektarů, more than 90 per cent consist of woodland (168 ha) prevalently with oaks and less pine and spruce. Some oaks are very ancient and mighty; the most remarkable of them is a solitary growing forest oak of a breast-height diameter 560cm, height 30m and crown diameter 35m. This oak was proclaimed a significant tree of the Forests of the Czech Republic. The farmland consists almost merely of grass stand in the valley part of the preserve. Not long ago also an orchard has been founded in the preserve. The fence is 4km long and made of stone columns and spruce timber. The fence is under reconstruction gradually since 2000. Part of the fence are also three historical gateways. The game

is fed daily the whole year around. There is a huge hay barn with a food storage area, three cratches, smaller stocks for hard fodder and pollard and cellars for the storage of pulpose feed. The Sika deer takes hard fodder out of troughs, for wild boars concrete feeding places have been established. The game is fed with hay, corn-silage, turnip and carrots. Sika deer is fed with oat and special granules, wild boars with barley or mixed pollard. Roboran a Cermix are added on regular basis to the food alike the preserve Čertáno. The water supply is provided by two lakes and an outflowing stream. Part of the preserve are two trapping devices and nine pulpit deer-stands for the purpose of observing and hunting game. During the administration of the Forest Enterprise Horšovský Týn fallow deer, moufflon game and wild boars was kept in the preserve. Between the 80ies and the 90ies a decision was made to change the species variety of the kept game. Only wild boars were kept and newly founded was the Dybowski Sika-Deer keeping which is developing successfully gradually. Wild boars are kept in the preserve in the amount of 30 pieces, Sika-deer in the amount of 50 pieces. The arms of the strongest wild boar were hunted down 2001 and evaluated 117,45 CIC points; the hitherto strongest Sika deer trophy were the antlers of a Sika deer hunted down 2004 and evaluated 451 CIC points.

 Das Gehege Podrážnice befindet sich nordöstlich von Horšovský Týn im Gemeindegebiet der gleichnamigen Gemeinde und in einer Meereshöhe von 390 bis 490m. Das Gelände des Geheges ist vielgliedrig. Es handelt sich um das älteste bis heute betriebene Gehege im Bezirk Pilsen. Gegründet wurde es in den Jahren 1589 – 1593 durch die Familie Lobkowitz. Seine größte Bedeutung erlangte es im 18. und 19. Jahrhundert, als es zum Eigentum der Familie Trauttmansdorff gehörte. Während des 1. Weltkrieges war es eines der fünf Gehege in der Umgebung von Horšovský Týn, seine Gesamtfläche betrug 3473 Hektar und die Schalenwildbestände betrugen 1000 Stück. Das Gehege überlebte auch den 2. Weltkrieg und danach wurde es verstaatlicht, wobei es von den Staatsforsten, respektive dem Forstbetrieb Horšovský Týn verwaltet wurde. Im Jahr 1993 wurde es zum Vermögen der Forste der Tschechischen Republik und gegenwärtig wird es an die Aktiengesellschaft LST verpachtet, welche hier gleich wie im Gehege Čertáno die Jagdrechte ausübt. Die Gesamtfläche des Geheges Podrážnice beträgt 184 Hektar, wobei mehr als 90 Prozent Waldflächen sind (168 ha), hauptsächlich aus Eichen, etwas weniger aus Kiefern und Fichten gebildet. Manche Eichen sind sehr alt und mächtig. Beachtenswert ist ein Solitärbaum einer Sommereiche, der 560cm dick und 30m hoch ist und seine Baumkrone hat einen Durchmesser von 35m. Dieser Baum wurde zum bedeutenden Baum der Forste der Tschechischen Republik erklärt. Der landwirtschaftliche Boden setzt sich hauptsächlich aus Wiesen im Talgebiet des Geheges zusammen. Unlängst wurde im Gehege auch ein Obstgarten errichtet. Der Gehegezaun ist 4km lang und besteht aus gemauerten Steinpfeilern und Fichtenlatten. Der Gehegezaun wird durch den Inhaber des Geheges seit 2000 schrittweise ausgebaut. Bestandteil des Zaunes sind drei historische Eingangstore. Das Wild wird täglich über das gesamte Jahr gefüttert, diesem Zweck dient eine große Heukrippe mit Futterlager im Gehege, weitere drei Futterkrippen, kleinere Kraftfutter- und Schrotlager und Keller zur Lagerung von Nassfutter. Das Sikawild nimmt Kraftfutter aus Trögen zu sich, für Schwarzwild wurden Kurrungen erbaut. Der Wildfütterung dienen Heu, Maissilage, Rüben und Möhren. Sikawild wird mit Hafer und Sonderpellets gefüttert, Schwarzwild mit Gersten- oder Mischschrott. Ähnlich wie im Gehege Čertáno wird dem Futter regelmäßig Roboran und Cermix

beigemischt. Um die Versorgung mit Wasser kümmern sich zwei Teiche und der daraus fließende Bach. Bestandteil des Geheges sind zwei Abfanganlagen und neun Kanzeln, die der Beobachtung und Jagd dienen. Unter Verwaltung des Forstbetriebes Horšovský Týn wurde im Gehege Dam-, Muffel- und Schwarzwild gezüchtet, Ende der 80er und Anfang der 90er wurde jedoch das Artenspektrum verändert. Belassen wurde nur die Schwarzwildzucht und neu eingeführt die Dybowski Sikawildzucht, die sich erfolgreich entwickelt. Wildschweine werden in einem Bestand von 30 Exemplaren gezüchtet, Sikawild ist mit 50 Exemplaren im Gehege vertreten. Die stärkste Keilertropäe wurde im Jahr 2001 erlegt und mit 117,45 CIC Punkten bewertet, die bisweilen stärkste Sikatrophäe wurde im Jahr 2004 erlegt und mit 451 CIC Punkten bewertet.

Obora Pohoří

Držitel obory:	Honební společenstvo Pohoří – obora
Uživatel obory:	Karel Janoušek, Lovex
Výměra:	35 ha
Chovaná zvěř:	muflon
ORP:	Klatovy

Obora Pohoří je jediným oborním chovem okresu Klatovy. S její výstavbou bylo započato v roce 1996 ve značně členitém terénu Přírodního parku Plánický hřeben, severovýchodně od obce Pohoří. Ke stavbě obory byly zvoleny převážně zemědělské pozemky nacházející se v nadmořské výšce od 600 do 670m, jejichž zemědělské využití nebylo s ohledem na zde panující přírodní podmínky příliš vhodné. K chovu muflonů zvěře byla obora uznána v roce 2002, a to na návrh jejího součas-

ného držitele, Honebního společenstva Pohoří – obora. Oboru má pronajatou a myslivecky v ní hospodaří společnost Lovex, potažmo její majitel Karel Janoušek.

Z celkové výměry 35 hektarů, na které se obora rozkládá, připadá 26 ha na zemědělskou půdu, 1 ha zaujímá vodní plocha a 8 ha je pozemků ostatních. Přestože není v honitbě evidována lesní půda, porosty dřevin zaujímají přibližně polovinu celkové výměry obory. Jedná se především o výsadby smrku ztepilého a smrku pichlavého, které byly realizovány v době výstavby obory. Tyto výsadby dnes vytvářejí větrolamy zpomalující proudění větru, které současně rozčleňují velké celky trvalých travních porostů na menší pastevní plo-

chy. V menší míře se pak jedná o remízy listnatých dřevin, které se na daném území nacházely již před stavbou obory. Do budoucna je plánována výsadba listnatých plodonosných dřevin, a to ve formě alejí a solitérních výsadeb. Zemědělská půda je tvořena převážně trvalými travními porosty, udržována jsou 4 políčka o celkové výměře 2 ha, z nichž dvě jsou oseta kukuřicí a dvě osázená topinamburem.

Obora je ohraničena 2,5 km dlouhým oborním plotem, který byl původně vybudován z ocelových sloupků a na nich zavěšeného pletiva. Následně bylo pletivo kvůli nedostatečné odolnosti vůči poškození doplněno pevnou armovací sítí. Vjezd do obory je možný čtyřmi oborními branami, přičemž tři z nich jsou osazeny silničními rošty, které zamezují úniku zvěře v případě otevření brány.

Součástí obory jsou dva krmelce, ve kterých je zvěři předkládáno luční seno, oves a dužnatá krmiva. Každoročně je navíc ve vlastní silážní jámě připravována kvalitní kukuřičná siláž. Kamenná sůl je zvěři k dispozici ve dvou slaniscích. Dostatečné množství kvalitní vody i v obdobích sucha je nashromážděno ve třech malých rybníčkách, vybudovaných v místech, která byla dříve trvale podmáčená. Zařízení pro lov zvěře v oboře vybudováno mnoho není, neboť ke zvěři je možné se přiblížit šouláním podél vysázených větrolamů. Nicméně za zmínku jistě stojí krytá pozorovatelná umístěná na strategickém místě, z níž je nádherný výhled do dálí. Je tak možné na jedné straně pozorovat Brdy a na straně protější se kochat výhledem na Šumavu. Toto umožňuje samotná poloha obory, nacházející se na jednom z nejvyšších míst Plánického hřebene.

Jedinou zvěř chovanou v oboře je zvěř mufloní, pro kterou byl stanoven kmenový stav v počtu 35 kusů. Zvěř pochází z několika tuzemských oborních chovů – Konopiště, Zaječín a Židlochovice. Přes nepříliš kvalitní základ chovu, neboť ne vždy se podařilo získat hodnotné jedince, dosahují dnes trofeje beranů v pátém roce věku bodových hodnot kolem 210 bodů CIC. V roce 2008 byl v oboře uloven dosud nejsilnější muflon, jehož toulcům bylo naměřeno 214,5 bodů CIC. Uživatel obory předpokládá, že stávající populace muflona je schopna za stávajících podmínek vyprodukovat trofeje v bodové hodnotě dosahující 230 bodů CIC.

 The game preserve Pohoří is the only game keeping in the district of Klatovy. Its construction was launched 1996, the moufflon preserve was officially approved in 2002. It is situated on rough ground of the Natural Park Plánický hřeben at the north-east of the municipality Pohoří. The elevation above sea-level reaches from 600 to 670m. The owner of the preserve is the Hunting Association Pohoří – obora and the gamekeeper is the company Lovex of Karel Janoušek. The total area of 35 hectares consists of 26 ha of farmland, 1 ha of water surface and 8 ha of other areas. The wooded areas represent about one half of the total area; the main trees being young common spruce and blue spruce serving as a windshield. The 2,5km long preserve fence is made of wire. The game feeding is carried out with the help of two feeding cratches, two salt licks and three ponds. The strategically situated look-out offers a marvellous view of the Brdy and Šumava Mountains. The moufflon is being

kept in the preserve in the amount of 35 specimen; the game originates from the preserves Konopiště, Zaječiny and Židlochovice. The strongest moufflon was hunted down 2008 and its trophy was evaluated 214,5 CIC points.

 Das Gehege Pohoří ist die einzige Gehegezucht im Landkreis Klatovy. Mit der Errichtung wurde im Jahr 1996 begonnen, zur Muffelwildzucht wurde das Gehege im Jahr 2002 bestimmt. Das Gehege befindet sich in einem hochgliedrigen Gelände des Naturparks Plánický hřeben nordöstlich von der Gemeinde Pohoří in einer Meereshöhe von 600 bis 670 m. Inhaber des Geheges ist die Jagdgenossenschaft Pohoří – obora und Jagdausübungsberechtigter ist das Karel Janoušek gehörende Unternehmen Lovex. Von den insgesamt 35 Hektar sind 26 Hektar landwirtschaftlicher Boden, ein Hektar besteht aus einer Wasserfläche und 8 Hektar sind sonstige Grundstücke. Holzbewachsen ist ungefähr eine Hälfte der Gesamtfläche, es handelt sich überwiegend um Jungbepflanzungen mit gemeiner Fichte und Stechfichte, die einen Windschutzstreifen bilden. Der Drahtgehegezaun ist 2,5km lang. Bestandteil des Geheges sind zwei Futterkrippen, zwei Salzfütterstellen und drei kleinere Teiche. Von der strategisch gelegenen geschützten Beobachtungstelle hat man eine wunderschöne Aussicht ins Brdy Gebirge und in den Böhmerwald. In diesem Gehege werden 35 Muffelwildexemplare gezüchtet, das Wild stammt aus den Wildgehegen Konopiště, Zaječiny und Židlochovice. Der stärkste Mufflon wurde im Jahr 2008 erjagt und seine Trophäe mit 214,5 CIC Punkten bewertet.

Obora Špankov

Držitel obory:	Radek Dobrý
Uživatel obory:	Radek Dobrý
Výměra:	99 ha
Chovaná zvěř:	jelen evropský, daněk skvrnitý
ORP:	Kralovice

Menší ze dvou obor okresu Plzeň – sever se nazývá Špankov. Pojmenována byla podle nedaleké obce, ležící severozápadně od obory. Rozkládá se v jihozápadní části katastrálního území obce Líté, podél údolní nivy potoka Bělá, který protéká oborou po celé její délce. Pro její stavbu byl vybrán mírně svažité terén, nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 470 – 520 m. Vznik obory je datován rokem 2002, ve stávajícím rozsahu však byla státní správou myslivosti uznána až v roce 2007 na návrh jejího současného

držitele Radka Dobrého, který oboru také ve vlastní režii užívá.

Celková výměra obory Špankov činí 99 ha, přičemž dvě třetiny této plochy zaujímá lesní půda. Lesní porosty jsou smíšené, věkově a druhově rozrůzněné. Původní porosty v severní části obory, nacházející se v dané lokalitě již před výstavbou obory, jsou zastoupeny především smrkem a borovicí. Stáří těchto porostů se pohybuje v rozmezí od osmdesáti do sta let. V jižní části obory, kterou protéká potok Bělá, je dominantní dřevinou olše. Značná část lesní půdy je tvořena novými výsadbami, do osmi let stáří. V těch je zastoupen především smrk, buk a lípa a jsou navrženy tak, aby v budoucnu nejen rozčleňovaly zemědělskou půdu na menší pastevní plochy, ale současně přirozenou stěnou oddělovaly centrální část obory od komunikací vedoucích po jejím vnějším obvodu. Zemědělská půda o výměře 28 ha je tvořena především trvalými travními porosty, udržováno je hektarové políčko oseté luskovinoobilní směskou. Pro zvýšení úživnosti obory byly založeny 2 sady

ovocných a plodonosných dřevin o celkové výměře přibližně 1,3 ha.

Základem oborního plotu o délce cca 4,5 km jsou ocelové I profily, na nichž je zavěšeno dvoumetrové pletivo Atak – Grapal zahraniční výroby. Podle výrobce by technologie výroby tohoto pletiva měla být předpokladem jeho dlouhé životnosti.

V době nouze je zvěř předkládáno objemové krmivo do dvou krmelců nacházejících se u porostní stěny lesního komplexu. Jde především o kvalitní luční seno. Zajímavé a účelné je řešeno zásobování jadrným krmivem, kterým je hlavně oves. Jím jsou naplněna dvě zeleně natřená ocelová síla, citlivě umístěná do porostní stěny lesního porostu. Násypky těchto sil jsou svedeny nad zastřešená koryta a ty je tak možné bez vynaložení námahy kdykoli dle potřeby doplnit. Slaniska jsou v oboře vybudována dvě a je v nich předkládána kamenná sůl, příležitostně také medicínální lizy.

Vody je v oboře dostatek, jejím zdrojem je již zmiňovaný potok Bělá. Mimo to jsou součástí obory dva rybníky, Šnopstajch I a Šnopstajch II, které byly v letech 2003 – 2005 kompletně zrekonstruovány. Zvěř k nim má volný přístup a jsou jako napajedla také hojně využívány. K pozorování a k lovu zvěře slouží kryté kazatelny, umístěné v blízkosti pastevních ploch a rybníků.

V oboře je chován jelen evropský a daněk skvrnitý. Pro jelení zvěř je stanoven kmenový stav 32 kusů, pro zvěř daňčí je to pak 48 kusů. Přestože je obora ještě relativně mladá, je již dosahováno dobrých chovatelských výsledků. Na mezinárodní přehlídce trofejí v Lysé na Labem, konané v roce 2009, byla trofej jelena uloveného v oboře v roce 2007 ohodnocena 211,58 body CIC, tedy zlatou medailí. Stříbrnou medaili pak získala trofej jelena uloveného v roce 2006, obodovaného 207,29 b. CIC. Obora má již také svou „zlatou“ daňčí trofej. Trofej daňka uloveného v roce 2007 byla ohodnocena 186 body CIC.

The smaller of the two game preserves of the district Plzeň – North is named Špankov. It is situated within the south-western part of the municipal area of Líté along the flood plain of the creek Bělá. The preserve was constructed on a slightly steep land with an elevation above sea-level of 470 – 520 m. The game preserve was approved 2007 and its owner is Mr. Radek Dobrý who is also the single user of the game preserve. The total area of the game preserve Špankov is 99 ha; two thirds of this area are woodlands with mixed stands of a differentiated age and species structure. The farmland covers 26 hectares and a small amount of the area is represented by water surface. The preserve fence is approximately 4,5 km long and made of steel columns connected by two meter wide chain-link fence parts of foreign provenance. The game feeding is carried out with the help of two feeding cratches, two steel silos with roofed troughs and two salt licks. The water surface consists of two re-built lakes. The European deer (32 specimen) and the fallow deer (48 specimen) are being kept in this preserve. The strongest deer trophy was hunted down 2007 and evaluated 211,58 CIC points. The game preserve already has its „golden“ fallow deer trophy evaluated 186 CIC points which was hunted down in 2007.

Das kleinere der zwei Gehege im Landkreis Plzeň – Nord nennt sich Špankov. Es liegt im südwestlichen Teil des Gemeindegebietes Líté, entlang einer Aue des Bachs Bělá. Für den Gehegebau wurde ein leicht abschüssiges Gelände gewählt mit einer Meereshöhe von 470 – 520 m. Das Gehege wurde im Jahr 2007 anerkannt und der Inhaber, der das Gehege auch in eigener Regie nutzt, ist Radek Dobrý. Die Gesamtfläche des Geheges Špankov beträgt 99 ha, zwei Drittel dieser Fläche sind Waldflächen mit gemischtem, alters- und artenunterschiedlichem Bewuchs. Der landwirtschaftliche Boden nimmt 26 Hektar ein, ein kleiner Teil der Gesamtfläche sind Wasserflächen. Der Gehegezaun ist 4,5 km lang und besteht aus Stahlpfosten, an denen ein zwei Meter breites im Ausland hergestelltes Zaungitter verankert ist. Der Wildfütterung dienen zwei Futterkrippen, zwei Stahlsilos mit überdachten Trögen und zwei Salzfüterstellen. Die Wasserfläche besteht aus zwei revitalisierten Teichen. Im Gehege wird der europäische Hirsch und Damwild gezüchtet, der Hirsch ist mit 32 Exemplaren vertreten, das Damwild mit 48 Exemplaren. Die stärkste Hirschtrophäe wurde im Jahr 2007 erjagt und mit 211,58 CIC Punkten bewertet. Das Gehege hat ebenfalls schon seine „goldene“ Damtrophäe, die im Jahr 2007 erjagt und mit 186 CIC Punkten bewertet worden ist.

Obora Háječek

Držitel obory:	MUDr. Jiří Dobrý
Uživatel obory:	MUDr. Jiří Dobrý
Výměra:	156 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý, muflon, sika Dybovského
ORP:	Kralovice

Obora Háječek se nachází v katastrech obcí Líté, Loza a Dolní Bělá, přibližně 10km od Kaznějova v okrese Plzeň – sever. Situována je v mírně svažitém terénu o průměrné nadmořské výšce 480m. V severojižním směru prochází oborou Alžbětinské údolí s potokem Veska, napájejícím Nový rybník, jehož severovýchodní část je součástí obory. Do obory je začleněn také bývalý lom vitriolové břidlice s vysokým obsahem kyzů, ze kterých se vyráběl sanitr (dusičnan draselný) a tehdy ceněné oleum, neboli česká dýmavá kyselina sírová. V důsledku této průmyslové činnosti jsou dodnes v okolí těžebního prostoru patrné haldy břidličné hlušiny, které jsou v současnosti již zcela zalesněné. Prohlubeň vzniklá těžbou se zaplavila a vytvořilo se tak sirmé zelené skalní jezírko. Kvalita zemědělských pozemků i lesních porostů nacházejících se v oboře je dodnes ovlivněna intenzivní zemědělskou výrobou realizovanou v minulosti, neboť pozemky byly využívány jako úložiště kejdy pocházející z nedalekého velkokapacitního vepřína, a to až do 90. let minulého století. Obora byla postupně budována od roku 2000, ve stávající podobě byla státní správou myslivosti uznána na návrh současného držitele v roce 2007. Držitelem obory je MUDr. Jiří Dobrý, který ji užívá ve vlastní režii.

Obora Háječek se rozkládá na ploše 156 hektarů. Převážně se jedná o pozemky lesní, jejichž výměra činí 138 ha. Ty jsou obdobně jako v oboře

Špankov, která na oboru Háječek takřka navazuje, zčásti tvořeny dosavadními smíšenými porosty ve stáří 80 – 100 let a zčásti pak novými výsadbami, přibližně 7 let starými. V dřevinném zastoupení opět dominuje borovice, dub a smrk. Výsadby mají obdobně jako v případě obory Špankov za cíl v budoucnu oddělit střed obory od okolních rušivých vlivů. Zemědělská půda je v oboře zastoupena pouze 16 hektary a jedná se především o trvalé travní porosty. Také zde je udržováno hektarové políčko oseté luskovinoobilní směskou a v nedávné době byl založen sad ovocných dřevin o výměře přibližně 1,8 ha za účelem zvýšení úživnosti obory.

Oborní plot je postaven ze stejného materiálu jako v případě předchozího oborního

chovu, tedy z ocelových I profilů, na nichž je zavěšeno dvoumetrové pletivo Atak – Grapal. Zajímavostí je vedení plotu přes hladinu rybníka po katastrální hranici Loza – Dolní Bělá. Jedna třetina rybníka je tak součástí obory a zbylá část se nachází mimo ni.

K předkládání objemového krmiva, v daném případě lučního sena, jsou v době nouze využívány dva krmelce. Skladování a doplňování jaderného krmiva je vyřešeno stejným způsobem jako v oboře Špankov, tedy za využití dvou ocelových sil umístěných do porostní stěny a jejich vyústěním pod zastřešená koryta. Slaniska jsou v oboře vybudována dvě a je v nich předkládána kamenná sůl, příležitostně i medicínální lizy. Zdrojem vody v oboře je Nový rybník a potok Veska, který do něj přivádí vodu.

V oboře je chován daněk skvrnitý, sika Dybovského a muflon. Kmenové stavy jsou stanoveny na 42 kusů daňčí, 78 kusů muflonů a 34 kusů sící zvěře. Také v této oboře je přes její krátkou historii již dosahováno dobrých chovatelských výsledků. Doposud nejsilnějším daňkem obory byl daněk ulovený v roce 2006, jehož trofej byla oceněna 192,75 body CIC. V téže roce byl uloven daněk s trofejí ohodnocenou na 186,56 bodů CIC. Velice dobré chovatelské výsledky vykazují zvěř muflonů, toulce prozatím nejsilnějšího berana uloveného v roce 2006 byly oceněny 231,10 body CIC. Další význačné trofeje pocházejí z let 2005 a 2007, kdy byly uloveni berani s trofejemi ohodnocenými na 226,85, 221,60 a 219,10 bodů CIC. Na svou význačnou trofej siky Dybovského obora prozatím čeká.

 The game preserve Háječek is situated within the municipal areas of Líté, Loza and Dolní Bělá approximately 10km far from Kaznějov in the district Plzeň – North. Its ground is slightly steep with an average elevation above sea-level of 480m. Part of the preserve is also a former vitriol schist quarry and up till now there are mullock tips in the surroundings though completely covered by wood. The extraction depression has been flooded and thus a sulfurous rock lagoon was formed. The quality of farmland and woodland in the preserve is compromised by the intense agriculture carried out in the past. The game preserve was approved to its present extent 2007 and its owner is Jiří Dobrý, MD, who also is the sole user of it. The total area is 156 hectares. Woodlands cover 138 ha and farmland only as little as 16 hectares. The preserve fence is built of the same material as in the case of Špankov. The game feeding is carried out with the help of two feeding cratches, two steel silos with shedded troughs and two salt licks. Fallow deer, Dybowski Sika-deer and moufflon game is kept in the preserve in the respective amount of 42, 34 and 78 specimen. The hitherto strongest fallow deer was hunted down 2006 and its trophy was evaluated 192,75 CIC points. The trophy of the strongest moufflon was hunted down 2006 and evaluated 231,10 CIC points. The game preserve is still awaiting a significant Dybowski Sika-deer trophy.

 Das Gehege Háječek befindet sich in den Gemeindegebieten von Líté, Loza und Dolní Bělá, ungefähr 10km entfernt von Kaznějov im Landkreis Plzeň – Nord. Das Gelände des Geheges ist leicht abschüssig mit einer Meereshöhe von 480m. In das Gehege eingegliedert ist ein ehemaliger Vitriolschieferbruch und bis

heute sind im Steinbruchumfeld Berghalden sichtbar; jedoch bereits gänzlich bewaldet. Die durch Abbau entstandene Vertiefung wurde geflutet und somit ist ein grüner Schwefelfelssee entstanden. Die Qualität der im Gehege befindlichen landwirtschaftlichen und bewaldeten Böden bleibt bis heute durch die ehemalige intensive Bewirtschaftung beeinflusst. Das Gehege wurde im bestehenden Umfang im Jahr 2007 anerkannt. Der Inhaber, der das Gehege auch in eigener Regie nutzt, ist Dr. Med. Jiří Dobrý. Die Gesamtfläche beträgt 156 Hektar. Die bewaldeten Flächen nehmen 138 Hektar ein, landwirtschaftlicher Boden nur 16 Hektar. Der Gehegezaun ist aus gleichem Material gebaut wie der des Geheges Špankov. Der Wildfütterung dienen zwei Futterkrippen, zwei Stahlsilos mit überdachten Trögen und zwei Salzfütterstellen. Das Gehege dient der Zucht von Damwild, Dybowsky Sikahirschen und Muffelwild, welche mit 42, 34 und 78 Exemplaren vertreten sind. Die bisweilen stärkste Damtrophäe wurde im Jahr 2006 erjagt und mit 192,75 CIC Punkten bewertet. Die stärkste Muffelwildtrophäe wurde im Jahr 2006 erjagt und mit 231,10 CIC Punkten bewertet. Auf eine bedeutende Sika- Trophäe wartet das Gehege bisher noch.

Obora Jarotinec

Držitel obory:	Ing. Josef Sýkora
Uživatel obory:	Ing. Josef Sýkora
Výměra:	13 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý
ORP:	Nepomuk

Obora Jarotinec se rozkládá v severozápadní části katastru obce Čmelíny, přibližně 5 km východně od Nepomuku. Pro její stavbu byl zvolen svažité terén s nadmořskou výškou pohybující se okolo 480 m. Území obory je členité, s množstvím kaskádovitě uspořádaných mezí. Z vyšších partií obory je krásný výhled západním směrem na nedaleký Nepomuk a zámek na Zelené hoře, směrem jižním pak na komplexy lesů Přírodního parku Pod Štědrým. Obora byla příslušným orgánem státní správy myslivosti uznána v roce 2000 a jejím současným držitelem je Ing. Josef Sýkora, který ji také užívá ve vlastní režii.

Celková výměra obory činí 13 hektarů, 8 hektarů z této plochy zaujímají zemědělské

pozemky tvořené především trvalými travními plochami. V jihovýchodní části obory je udržováno dvouhektarové poličko, na němž je každoročně pro zvěř pěstován oves či kukuřice. Tři hektary připadají na pozemky určené k plnění funkcí lesa se smíšeným porostem. Převládajícími dřevinami jsou borovice a smrk, z listnatých dřevin je zastoupen dub, bříza a třešeň ptačí. Keřovité porosty, které jsou ideálním úkrytem pro zvěř, vytváří mnohde trnka a líska, především je tomu tak na kaskádovitých mezích v severní části obory. Zbýlými dvěma hektary jsou zastoupeny pozemky ostatní a vodní plocha.

Oborní plot obepínající oboru dosahuje délky 1,6 km. Je postaven z dřevěných impregnovaných kůlů, na nichž je napnuto pletivo. To je navíc doplněno výdřevou z tyčí, která oplocení zpevňuje. Vstup do obory je opatřen vkusnou branou s označením oborního chovu.

K příkrmování zvěře objemovým krmivem, především lučním senem, slouží centrální krmelec umístěný ve středu obory. V korytech umístěných opodál je zvěři předkládáno jadrné a dužnaté krmivo. Kamennou sůl zvěř nalezne ve čtyřech slaniscích rozmístěných po oboře. Přes vhodnost dané lokality k chovu zvěře vstal problém se zásobováním kvalitní vodou. Oborou neprochází žádný vodní tok, a proto bylo nutné v místě trvalého zamokření vyhloubit napajedlo. Jeho pramen vyvěrající vody se následně ukázal být kapacitně dostačujícím a napajedlo je zvěři hojně navštěvováno. Přestože jsou v oboře umístěny dvě kryté kazatelny určené k pozorování

a k lovu zvěře, mnohem častěji jsou k tomuto účelu využívány přirozené terénní vyvýšeniny, na které uživatel umístil malé chatky vyrobené z vysloužilých lesnických maringotek, následně zvenčí obložených dřevem.

Jedinou zvěř chovanou v oboře je zvěř daňčí, pro kterou byl stanoven kmenový stav rovnající se počtu 13 kusů. Zvěř zakoupil Ing. Sýkora v několika oborních chovech na Plzeňsku. Základ chovu byl kvalitní a zvěř se v oboře daří, čehož je dokladem i trofej kapitálního daňka uloveného v roce 2008. Ta byla na mezinárodní přehlídce trofejí v Lysé na Labem, konané v roce 2009, oceněna 209,27 body CIC. Ing. Sýkora plánuje do budoucna rozšířit oboru o přilehlé pozemky a osvěžit krev chované daňčí zvěře nákupem mladých kvalitních daňků.

The game preserve Jarotinec is situated in the northwestern part of the municipal territory Čmelíny; approximately 5 km eastwards from Nepomuk. The chosen ground is steep with an elevation above sea-level about 480 m. The ground is rough with many baulk cascades. The game preserve was approved 2000 and its present owner is Ing. Josef Sýkora who also is its sole user. The total area is 13 hectares consisting of 8 hectares farmland and 3 hectares woodland with mixed stand. The remaining two hectares consist of other areas and water surface. The preserve fence is 1,6 km long and made of impregnated wood poles and chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of a central feeding cratch, at a certain distance placed troughs, four salt licks and a watering-place. The only game kept in this preserve are 13 specimen of fallow deer originating from game preserves in

the Pilsen area. A prime fallow deer stag was hunted down 2008 and its trophy was evaluated 209,27 CIC points.

 Das Gehege Jarotinec befindet sich im nordwestlichen Teil des Gemeindegebietes von Čmelín, ungefähr 5km östlich von Nepomuk entfernt. Für den Bau des Geheges wurde abschüssiges Gelände mit einer Meereshöhe von rund 480m gewählt. Die Fläche des Geheges ist vielgliedrig mit einer Reihe in Kaskaden angeordneter Raine. Das Gehege wurde im Jahr 2000 anerkannt und sein jetziger Inhaber ist Dipl.-Ing. Josef Sýkora, welcher es auch in eigener Regie nutzt. Die Gesamtfläche beträgt 13 Hektar, 8 Hektar bestehen aus landwirtschaftlichem Boden, drei Hektar sind Mischwald. Die restlichen zwei Hektar sind durch sonstige Flächen und Wasserflächen vertreten. Der Gehegezaun ist 1,6km lang und aus impregnierten Holzpfählen gebaut, an denen ein Drahtgitter befestigt ist. Der Wildfütterung dient eine zentrale Futterkrippe, unweit davon angebrachte Futtertröge, vier Salzfutterstellen und eine Tränke. Als einzige Tierart wird im Gehege aus Gehegezuchten um Pilsen stammendes Damwild in 13 Exemplaren gezüchtet. Im Jahr 2008 wurde ein kapitaler Damhirsch erlegt, dessen Trophäe mit 209,27 CIC Punkten bewertet wurde.

Obora Nezdřev

Držitel obory:	Ing. Josef Chlanda
Uživatel obory:	Bc. Marcela Chlandová
Výměra:	33 ha
Chovaná zvěř:	jelen evropský, daněk skvrnitý, muflon
ORP:	Nepomuk

V katastru obce Nezdřev, která leží 5 km jižně od Kasejovic, se nachází stejnojmenná obora. Oboru založil v roce 2002 její současný držitel, Ing. Josef Chlanda. Využil k tomu svých převážně zemědělských pozemků navazujících severovýchodně na intravilán obce. Terén obory je rovinatý, s průměrnou nadmořskou výškou 510m. Uživatelem obory je dcera majitele Bc. Marcela Chlandová.

Obora zaujímající plochu 33 hektarů je tvořena především trvalými travními porosty, tedy zemědělskou půdou. Její výměra činí 31 hektarů. Zbýlé 2 hektary připadají na půdu lesní, na níž se nachází smíšený porost s převahou borovice a dubu. Součástí obory je také malá olšina, stojící v severozápadní části obory na podmáčeném místě v blízkosti jednoho ze dvou potoků protékajících oborou. Ty jsou navíc po své délce lemovány samostatně stojícími olšemi a vrbami. Pomístně jsou pak při oplocení vysázeny plodonosné dřeviny.

Základem 2,5 km dlouhého oborního plotu jsou ocelové sloupky, na nichž je zavěšeno pletivo. To je doplněno podélnou výdřevou z tyčí. Samotná obora je navíc uvnitř rozčleněna dalším oplocením, které umožňuje dočasně omezit zvěř přístup na některé pastevní plochy.

K příkrmování zvěře v době nouze slouží dva krmelce, jeden určený pouze k předkládání jaderného krmiva, nejčastěji ovsa, v druhém je pak spolu s jádrem předkládáno i krmivo objemové. Nejčastěji je používáno luční seno vlastní produkce, skladované ve formě balíků. Dobré zkušenosti jsou i s předkládáním jetelotrávní senáže, kterou zvěř velmi ráda bere. V současné době pracuje držitel obory na vybudování nového centrálního krmelce. K jeho stavbě v severní části obory by mělo být využito přirozené terénní nerovnosti. V horní části příkré meze bude umístěn velký zásobník objemového a jaderného krmiva, z něhož bude krmivo volně spouštěno do jeslí a koryt umístěných ve stavbě pod svahem. Ke kamenné soli a medicínalním lizům má zvěř přístup v dosavadních krmelcích. Obora je dobře zásobena tekoucí vodou vytékající z bezejmenných rybníků ležících mimo oboru, kterou do obory přivádějí dva potoky. Ty se za oborou

stékají a vlévají se do Protivského rybníka. K pozorování a lovu zvěře jsou v oboře umístěny dvě prostorné kryté kazatelny.

Zvěř chovanou v oboře je zvěř jelení, daňčí a mufloní. Pro jelení zvěř byl stanoven kmenový stav 6 kusů, pro daňčí a mufloní zvěř jsou pak kmenové stavy nastaveny shodně, a to 11 kusů. Zvěř pochází z několika tuzemských oborních chovů. Jeleni byli dovezeni z obory Hlavňovice, daňčí zvěř pochází z oborních chovů Stanoviště, Sedlice a Budyně a mufloni mají svůj původ v oboře Hedvika v Jeseníkách. Přestože je v oboře zatím prováděn především průběrný odstřel, v roce 2008 byl již uloven muflon s hodnotou trofeje blízké se 215 bodům CIC. V téže roce byl uloven také daněk, jehož trofej byla předběžně ohodnocena na 172 bodů CIC. Význačnou trofej jelena obora sice ještě nemá, nicméně z ložských shozů lze již usuzovat na velmi dobrý genetický základ této chované zvěře. Záměrem držitele je v budoucnu rozšířit výměru honitby o dalších 38 hektarů přilehlých pozemků.

The game preserve Nezďev is situated in the municipal area of the homonymous municipality 5km southwards from Kasejovice in the area of Plzeň-South. The game preserve was founded 2002 by its present owner Ing. Josef Chlanda. The ground of the game preserve is even with an average elevation above sea-level of 510m. The gamekeeper is the owner's daughter, Bc. Marcela Chlandová. The total area is 33 hectares and it consists mainly of farmland (31 ha). The remaining 2 hectares consist of woodland with mixed stand. The preserve fence is 2,5km long and made of steel columns and lathe reinforced chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of two feeding cratches and salt licks, at present a central feeding cratch is under construction. Two sheltered spacious pulpit hides serve as hunting facilities. Deer, fallow deer and moufflon game is kept in the preserve in the respective amount of 6, 11 and 11 specimen. The game originates from several domestic game keepings. Though consistent selective cull is carried out as far, a moufflon with a trophy of nearly 215 CIC points was hunted down 2008. In the same year also a fallow deer with a trophy evaluated preliminarily 172 CIC points was hunted down.

Das Gehege Nezďev befindet sich im Gemeindegebiet der gleichnamigen Gemeinde etwa 5km südlich von Kasejovice im Süden des pilsner Gebietes. Das Gehege wurde im Jahr 2002 durch seinen derzeitigen Inhaber Dipl.-Ing. Josef Chlanda begründet. Das Gelände des Geheges ist eben mit einer durchschnittlichen Meereshöhe von 510m. Die Jagd ausübungs berechtigte ist die Tochter des Inhabers Frau Marcela Chlandová. Die Gesamtfläche des Geheges beträgt 33 Hektar und besteht vorwiegend aus landwirtschaftlichem Boden (31 Hektar). Die restlichen 2 Hektar bestehen aus Waldflächen mit Mischwald. Der Gehegezaun ist 2,5km lang und besteht aus Stahlpfosten, an denen ein Drahtgitter mit länglichem Holz ausbau befestigt ist. Der Wildfütterung dienen zwei Futterkrippen mit Salz fütterstellen, gegenwärtig wird am Bau einer zentralen Futterkrippe gearbeitet. Der Wildjagd im Gehege dienen zwei überdeckte geräumige Kanzeln. Im Gehege wird Rot-, Dam- und Muffelwild gezüchtet; vertreten durch jeweils 6, 11 und 11 Exemplare. Das Wild stammt aus mehreren heimischen Gehegezuchten. Obwohl im Gehege bisweilen konsequenter Ausleseabschuss durchgeführt wird, wurden bereits im Jahr 2008 mit einer Muffeltrophäe nahezu 215 CIC Punkte erreicht. In demselben Jahr wurde auch ein Damhirsch erlegt, dessen Trophäe vorläufig mit 172 CIC Punkten bewertet wurde.

Obora Zahrádka

Držitel obory:	Lesy města Rokycan s.r.o.
Uživatel obory:	Lesy města Rokycan s.r.o.
Výměra:	42 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý
ORP:	Nepomuk

Obora Zahrádka se nachází severozápadně od stejnojmenné obce ležící na jižním Plzeňsku, přibližně 10km od Nepomuku. Stejný název jako obora nese i lesní komplex tento oborní chov obklopující. Obora byla založena v roce 1994 Městem Rokycany na pozemcích bývalého muničního skladu, které byly po odchodu armády navráceny městu zpět do užívání. Tehdejší výměra, která činila v době uznání obory 19 hektarů, se postupně rozrostla až na stávajících 42 ha. Terén je spíše rovinatý, zvolna se svažující jižním směrem. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 520 – 550m. Současný držitel obory, společnost Lesy města Rokycan s.r.o., využívá oboru ve vlastní režii.

Jak již bylo uvedeno výše, k dnešnímu dni dosahuje výměra obory 42 ha. Převážná část (36 ha) této plochy je tvořena smíšenými lesními porosty, ovšem s výrazným zastoupením smrku. Tento nežádoucí stav je postupně upravován plánovanými výchovnými sečemi, při nichž je kladen důraz především na zvyšování podílu listnatých dřevin, a to hlavně dubu. V severní části obory lemují jednotlivé pastevní plochy remízy olší a solitérní výsadby plodonosných dřevin. Zemědělská půda zaujímá z celkové výměry obory plochu 5 hektarů a tvoří ji výlučně pozemky s udržovanými trvalými travními porosty. Ty byly zakoupeny v době výstavby obory s cílem zvýšení její úživnosti. Zbýlý jeden hektar připadá na pozemky ostatní a vodní plochu.

Při stavbě oborního plotu bylo zčásti využito stávajícího oplocení bývalého muničního skladu. Jedná se o dvojitý plot z pletiva zavěšeného na betonových sloupcích. Koridor mezi oběma ploty, kterým dříve procházela ostražka objektu, již pozvolna zarůstá náletovými dřevinami. V severní části pak bylo oborní oplocení od základu vybudováno. K jeho výstavbě bylo použito opět betonových sloupků, které ovšem vyplňuje dřevěný plot.

Původní využití lokality ke skladování munice je v oboře dodnes patrné. Součástí obory

zůstaly přízemní zděné objekty, z nichž jsou některé využívány jako sklady krmiva a nářadí, pozorovatelný a v jednom případě též jako úkryt pro nutrie, které našly domov v přilehlém rybníčku. K přikrmování zvěře slouží hlavní krmelec v centrální části obory, v němž je v době nouze předkládáno luční seno a jadrné krmivo. Ke stejnému účelu jsou využívány také dva menší krmelce a oboroh, nacházející se v blízkosti pastevních ploch. Po oboře je rovnoměrně rozmístěno několik slanisek s kamennou solí. Funkci napajedel plní dva uměle vytvořené malé rybníčky, současně obývané nutriemi. Nicméně voda je v oboře všudypřítomná a s ohledem na rovinatý terén je větší část pozemků tvořících oboru oglejená či podmáčená. Zařízení určených k lovu je v oboře více, nejčastěji jsou však využívána zařízení umístěná v blízkosti pastevních ploch. Dobře udržovaná cestní síť rovněž umožňuje lov šouláním.

V oboře je chována pouze zvěř daňčí se stanoveným kmenovým stavem 40 kusů. Zvěř byla dovezena z obory Březka a kvalita zdejšího chovu je spíše průměrná. Doposud nebylo dosaženo žádné významnější trofeje. Svůj díl na této skutečnosti nese bezpochyby i zvýšený výskyt motolice obrovské, který je důsledkem vlhkého prostředí obory. Přestože je zvěř pravidelně léčena, není ojedinělým jevem její úhyn způsobený masivním napadením tímto parazitem. Z výše uvedených důvodů uvažuje držitel a uživatel obory o výměně chované zvěře za jiný, více odolný druh.

 The game preserve Zahrádka is situated at the north-west of the homonymous municipality in the area of Plzeň-South, approximately 10km far from Nepomuk. It was founded 1994 by the Town of Rokycany on the grounds of a former ammunition depot. The ground of the preserve is rather even and slightly sloping towards south. The elevation above sea-level reaches 520 – 550 m. The present owner of the preserve is the company Rokycany Town Forests Ltd also being its sole user. The total area is 42 ha, the main part (36 ha) being mixed stand forests with a prevailing occurrence of spruce. Farmland covers 5 hectares of the total area and the remaining hectare consists of water surface and other areas. The former ammunition depot fence was used for the construction of the preserve fence partly and as for the remaining part a completely new fence had to be built. Part of the preserve are single-storey houses of the former ammunition depot; some of them used nowadays for storage (tools and feed) and hide purposes. The game feeding is carried out with the help of a central crutch and two smaller ones with a hay loft. Only fallow deer is being kept in the preserve within the defined amount of 40 specimen. The game was imported from the preserve Březka the quality being rather average. The owner is currently taking into consideration to exchange the present species by another one.

 Das Gehege Zahrádka befindet sich nordwestlich der gleichnamigen im Süden von Pilsen befindlichen Gemeinde, ungefähr 10 km weit von Nepomuk. Es wurde im Jahr 1994 seitens der Stadt Rokycany auf den Grundstücken eines ehemaligen Munitionslagers gegründet. Das Gelände des Geheges ist eher eben,

südlich leicht abfallend. Die Meereshöhe bewegt sich zwischen 520 – 550 m. Der jetzige Inhaber des Geheges, der Waldbetrieb der Stadt Rokycany, GmbH, nutzt es in eigener Regie. Die Gesamtfläche beträgt 42 Hektar, den überwiegenden Teil (36 ha) dieser Fläche bildet Mischwald, jedoch mit einem wesentlichen Anteil von Kiefern. Der landwirtschaftliche Boden nimmt 5 Hektar ein, der restliche eine Hektar sind Wasserflächen und sonstige Grundstücke. Beim Bau des Geheges wurde teilweise der ehemalige Munitionslagerzaun genutzt, teilweise wurde ein neuer Zaun gebaut. Bestandteil des Wildgeheges sind bis heute erhaltene einstöckige gemauerte Häuser des Munitionslagers, von denen manche als Futterlager oder Geräteschuppen und Beobachtungsstellen genutzt werden. Der Wildfütterung dient die Hauptfutterkrippe und zwei kleinere Feimengerüste. In diesem Gehege wird nur Damwild gezüchtet mit dem festgelegten Stammbestand von 40 Exemplaren. Das Wild stammt aus dem Gehege Březka und die Qualität der hiesigen Zucht ist eher durchschnittlich. Gegenwärtig erwägt der Inhaber die jetzige Tierart der Zucht durch eine andere zu ersetzen.

Obora Žákavá

Držitel obory:	Alimex Nezvěstice a.s.
Uživatel obory:	Alimex Nezvěstice a.s.
Výměra:	52 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý
ORP:	Plzeň

Oboru Žákavá, jediný oborní chov okresu Plzeň – město, nalezneme jihozápadně od stejnojmenné obce. Hranice okresů Plzeň – město a Plzeň – jih prochází přímo oborou, nicméně její větší část se nachází právě v tom prvně jmenovaném. S chovem daňků v dané oblasti bylo započato již před rokem 1989. Tehdejší zemědělské družstvo oplotilo 15 hektarů pozemků nevhodných k zemědělskému využití a dovezlo základní stádo daňčí zvěře, tehdy ještě za účelem zřízení farmového chovu. Nástupce zemědělského družstva tak v roce 1991 zdědil po svém předchůdci 15 ha oploceného území, v němž žilo stádo asi 65 daňků. Ten od záměru zřídit farmový chov upustil, ale současně započal práce na založení chovu oborního. Snaha byla úspěšná a obora Žákavá byla uznána státní správou myslivosti v roce 1996. V letech 2003 a 2005 pak byla dále rozšiřována až na stávající výměru 52 hektarů. Obora je situována v mírně svažitém terénu v nadmořské výšce okolo 410 m.

Současným držitelem a uživatelem obory je společnost Alimex Nezvěstice a.s.

Jak již bylo uvedeno výše, celková výměra obory dosahuje 52 ha, přičemž veškerá tato plocha připadá na pozemky evidované v katastru nemovitostí jako ostatní. Ve skutečnosti tvoří polovinu výměry obory pozemky značně kamenité, porostlé převážně keřovitým porostem trnek, jejichž půdní poměry vylučují jejich využití pro zemědělské obhospodařování. Z vysokokmenných dřevin, které vytvářejí malé remízky, je zastoupena především bříza a osika. Na pozemcích v severní polovině obory je udržován trvalý travní porost, který je jako pastevní plocha zvěři hojně navštěvován.

Oborní plot je tvořen betonovými sloupky, na něž bylo zavěšeno pletivo. Z větší části je jeho obvod obrostlý křovinami trnky, které opticky i funkčně oddělují oboru od sousedních pozemků.

V době nouze je zvěř přikrmována kvalitním senem ve čtyřech krmelcích postavených v jižní části obory. Současně je předkládána kvalitní kukuřičná siláž, kukuřičné zrno, jablka, apod. U kukuřičné siláže se osvědčilo její předkládání v tenkých vrstvách na větší plochu, přímo na půdní povrch. Se zajištěním dostatku krmiva nebývá většinou problém, neboť předmětem podnikání současného držitele a uživatele obory je mimo jiné také živočišná výroba. Samozřejmostí je dostatek soli, která je předkládána spolu s medicijními lizy v pěti slaniscích. Zdrojem vody jsou vlastní studny, z nichž voda samovolně vyvěrá do uměle vytvořených vodotečí. K pozorování a k lovu zvěře slouží šest krytých kazatelen vhodně rozmístěných po celé ploše obory. V blízkosti vstupní brány je postaven lovecký srub, který poskytuje zázemí jak personálu obory, tak i loveckým hostům.

V oboře je chována pouze zvěř daňčí, kmenový stav činí 140 kusů. Zvěř pochází ze Sedmihorek ve východních Čechách, k osvěžení krve byli následně v roce 2004 dovezeni také daňci z Maďarska. Nejsilnějším daňkem obory byl prozatím daněk ulovený v roce 2004, jehož trofej byla ohodnocena 180,21 body CIC. Mezi další dobré trofeje patří trofeje daňků ulovených v letech 2003, které dosáhly bodové hodnoty 163,8 a 161,19 bodů CIC.

 The game preserve Žákavá, the only game preserve within the district of Plzeň – Town, is situated at the southwest of the homonymous municipality. The game preserve was approved 1996, in 2003 and 2005 it was enlarged up to the present extent. The game preserve's ground is slightly steep with an elevation above sea-level of around 410m. The present owner and user of the preserve is the shareholding company Alimex Nezvěstice. The total area is 52 ha consisting entirely of other areas. In reality the ground is rather stony and covered by blackthorn and hardwood stand. Grass stand is kept in the northern part of the preserve. The preserve fence is built of concrete columns and chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of four cratches. The preserve's owner is at the same time an animal producer and thus has no problems with providing game food. There are six sheltered pulpit deer-stands and a hunting loghouse near the entrance gateway. Only fallow deer is being kept in this preserve in the amount of 140 specimen. The strongest fallow deer was hunted down 2004 and its trophy evaluated by 180,21 CIC points.

 Das einzige Wildgehege des Landkreises Pilsen – Stadt finden wir südwestlich der gleichnamigen Gemeinde. Das Gehege wurde im Jahr 1996 anerkannt und in den Jahren 2003 und 2005 schrittweise bis zur jetzigen Gesamtfläche erweitert. Das Gehege befindet sich auf einem leicht abschüssigen Gelände in einer Meereshöhe von rund 410m. Derzeitiger Inhaber und Benutzer des Geheges ist die Gesellschaft Alimex Nezvěstice, AG. Die Gesamtfläche beträgt 52 Hektar, die gesamte Fläche setzt sich aus sonstigen Grundstücken zusammen. In Wirklichkeit handelt es sich um besonders steinige durch Schlehdorn und Laubbäume bewachsene Grundstücke. Im nördlichen Teil des Geheges befinden sich Wiesengrundstücke. Der Gehegezaun ist durch Betonpfeiler gebildet, an denen Flechtzaun befestigt ist. Der Wildfütterung dienen vier Futterkrippen. Der Inhaber betreibt ebenfalls Viehwirtschaft, daher hat er ständig genügend Futter zur Verfügung. Der Wildjagd dienen sechs überdachte Kanzeln und in der Nähe des Eingangstors steht ein Holzwerkjagdhaus. Im Gehege wird nur Damwild gezüchtet, vertreten durch 140 Exemplare. Der stärkste Damhirsch bisweilen wurde im Jahr 2004 erlegt und seine Trophäe wurde mit 180,21 CIC Punkten bewertet.

Obora Hamouz

Držitel obory:	Pekárna – cukrárna Hořovice s.r.o.
Uživatel obory:	Pekárna – cukrárna Hořovice s.r.o.
Výměra:	15 ha
Chovaná zvíř:	daněk skvrnitý
ORP:	Rokycany

Obora Hamouz se nachází v katastrálním území Chlum nad Berouňkou, v těsném sousedství osady, podle níž dostala své jméno. Uvedené území, rozkládající se mezi obcemi Chlum a Zvíkovec na Rokycansku, je součástí Přírodního parku Horní Berouňka. Samotný terén obory je místy silně zvlněný, nouze není o příkré svahy roklí a strží. Nadmořská výška dané lokality se pohybuje v rozmezí 310 – 370m. Od jihu k severu protéká oborou Sečský potok. Obora byla příslušným orgánem státní správy myslivosti uznána v roce 1993 a jejím současným držitelem i uživatelem je společnost Pekárna – cukrárna Hořovice s.r.o., která je zároveň držitelem samostatné bažantnice Hamouz, na oboru ze severu navazující.

Obora, rozkládající se na ploše 15 hektarů, je tvořena především zemědělskými pozemky (o výměře 13 ha), na nichž se nachází trvalé travní porosty. Ty jsou zvířeti využívány jako pastevní plochy. Pro zvýšení úživnosti obory je udržováno poličko o výměře 0,55 ha, které je pravidelně oséváno vovčím krmivem či jinou pro zvířata atraktivní směsí. Lesní porosty jsou v oboře zastoupeny dvěma hektary. Jedná se o porosty listnaté, s nepatrnou příměsí jehličnanů. Zastoupen je především dub, buk a javor klen, podél potoka protékajícího oborou pak olše. V západní části obory byla realizována výsadba nového porostu, soliterně jsou vysazovány odrostky jírovice.

Oborní plot o délce přibližně 1,6km je tvořen ocelovými sloupky, na které jsou připevněny silné armovací sítě. Ve východní části obory je oplocení zčásti řešeno jednoduchým pletivem, nicméně v tomto místě by měla být obora v budoucnu rozšiřována o přilehlé pozemky a stávající plot tak bude odstraněn.

K příkrmování zvířete v době nouze slouží čtyři krmelce, v nichž je předkládáno nejčastěji luční seno, z dužnatých krmiv pak řepa. Koryta umístěná nedaleko vstupní brány do obory jsou doplňována ovsem a ječmenem. Slaniska jsou v oboře umístěna tři a jejich obsahem je kamenná sůl. Obora je dobře zásobena tekoucí vodou, kterou do ní přivádí Sečský potok. Na jeho toku uvnitř obory jsou navíc vybudovány dvě malé kaskády sloužící

k zadržování vody a současně jako napajedla. Příkrý svah jedné z mezí držitel obory využil k výstavbě dvou objemných sklepů, které slouží ponejvíce jako sklad dužnatého krmiva. Za účelem skladování jadrného krmiva byl u vstupní brány poblíž koryt vystavěn malý srub. K lovu zvířete dochází nejčastěji v jižní části obory, kde je také postavena krytá kazatelna.

Zvířeti chovanou v oboře je pouze zvířete daňčí, pro níž byl stanoven kmenový stav 21 kusů. Zvířete pochází z oborních chovů Podčejk a Březka. Nejsilnějšími daňky obory byly prozatím dva „zlatí“ lopatáči ulovení v roce 2004. Jejich trofeje byly ohodnoceny 187,25 a 184,55 body CIC.

Jak již bylo uvedeno výše, společnost Pekárna – cukrárna Hořovice, s.r.o. plánuje výhledově rozšíření obory až na výměru 56 hektarů, diskutovanou otázkou je také založení chovu muflonů.

 The game preserve Hamouz is situated within the municipal territory Chlum nad Berouňkou in proximity of a settlement that has given its name to this preserve. This area stretches between the municipalities Chlum and Zvíkovec in the Rokycany region and it is a part of the natural park Horní Berouňka. The ground of the preserve is rather hilly, there are many ravines and dingles. The elevation above sea-level reaches 310 – 370m. This game preserve was approved 1993 and its present owner and user is the company Pekárna – cukrárna Hořovice Ltd. The game preserve's total area is 15 hectares consisting mainly of farmland (13 ha) and woodland (2 hectares). The preserve fence is approximately 1,6km long and built of wire. The game feeding is carried out with the help of four feeding cratches, troughs at the entrance and three salt licks. Pulpouse feed are stored in spacious cellars and a small log-house was built especially to store crops. Fallow deer is being kept in this preserve in the amount of 21 specimen. The game originates from the game keepings Podčejk and Březka. The strongest hitherto fallow deer trophy were two „golden“ stags hunted down 2004. Their trophies were evaluated 187,25, and 184,55 CIC points.

 Das Gehege Hamouz befindet sich im Gemeindegebiet Chlum nad Berouňkou in enger Nachbarschaft der Siedlung, deren Namen es trägt. Dieses Gehege, das zwischen den Gemeinden Chlum und Zvíkovec in der Umgebung von Rokycany liegt, ist Bestandteil des Naturparks Horní Berouňka. Das eigentliche Gehegegelände

ist örtlich stark hügelig, man findet hier etliche Abgründe und Schluchten. Die Meereshöhe beträgt zwischen 310 – 370m. Das Gehege wurde im Jahr 1993 anerkannt und sein gegenwärtiger Inhaber und Benutzer ist das Unternehmen Pekárna – cukrárna Hořovice, GmbH. Die Gesamtfläche von 15 Hektar besteht überwiegend aus landwirtschaftlichen Grundstücken (13 ha), der Wald ist mit guten zwei Hektar vertreten. Der Gehegezaun ist rund 1,6km lang und besteht aus Draht. Der Wildfütterung dienen vier Futterkrippen, am Eingang des Geheges angebrachte Tröge und drei Salzfütterstellen. Nassfutter wird in geräumigen Kellerräumen gelagert, Getreide in einem kleinen Blockbau. Im Gehege werden 21 Damwild Exemplare gezüchtet. Diese stammen aus den Gehegen Podčejk und Březka. Die stärksten zwei Dammtrophäen stammen von zwei „goldenen“ im Jahr 2004 erlegten Hirschen. Ihre Trophäen wurden mit 187,25 und 184,55 CIC Punkten bewertet.

Žíkovská obora

Držitel obory:	Žíkovská obora, s.r.o.
Uživatel obory:	Žíkovská obora, s.r.o.
Výměra:	177 ha
Chovaná zvěř:	jelen evropský, daněk skvrnitý, muflon, prase divoké
ORP:	Rokycany

Žíkovskou oboru najdeme severně od obce Olešná na Rokycansku. Leží v Přírodním parku Horní Berounka a se svou výměrou 177 hektarů je třetím největším oborním chovem Plzeňského kraje. Svůj název dostala podle bývalého dvora Žíkov, stávajícího na území dnešní obory. Lokalita byla pravděpodobně již v dřívějších dobách jako obora využívána, o čemž svědčí především dochované místní názvy (např. Na Oboře, U Vrat, apod.). Terén obory je značně členitý, rozbrázděný četnými stržemi a roklemi. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 280 – 430m. Západní hranice obory kopíruje údolní nivu Berounky, jižní hranice je tvořena údolím Žabího potoka. Stavba obory byla dokončena v roce 1999 a v roce 2002 byla obora rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti uznána. Držitelem obory je společnost Žíkovská obora, s.r.o., která ji užívá ve vlastní režii. Současně vykonává právo

myslivosti i v sousední vlastní volné honitbě navazující na oboru.

Většinu plochy obory reprezentují pozemky určené k plnění funkcí lesa, konkrétně se jedná o výměru 151 ha. Porosty na nich rostoucí jsou převážně jehličnaté, dominantní dře-

vinou je smrk. Z listnatých dřevin je zastoupen dub a buk, méně často také lípa a další měkké listnáče. Na stanovištích ovlivněných vodou se vyskytuje olše. V mladých výsadbách je preferovanou dřevinou borovice. Zbýlých 26 ha z celkové výměry obory připadá na zemědělskou půdu s trvalými travními porosty a loukami osetými vojtěškou, jetelem a pastervními směskami. Tyto pastervní plochy a louky jsou intenzivně obhospodařovány, v důsledku čehož je možné hodnotit úživnost prostředí v oboře jako velmi dobrou. Sečení luk je rozloženo v průběhu vegetačního období tak, aby zvěř měla stále čerstvou pastvu.

Základem oborního plotu o délce téměř 8km jsou betonové sloupky, na nichž je zavěšeno pozinkované oborní pletivo vysoké 2 metry. To je navíc vyztuženo vrchním a spodním ocelovým vodícím drátem. Takto postavený plot je velice odolný, neboť i v případě nadzvednutí pletiva divočáky, kteří se v okolních honitbách vyskytují ve značných početních stavech, dojde k jeho navrácení do téměř původního stavu.

K příkrmování zvěře jsou v oboře postaveny dva seníky, dva krmelce a 6 oborohů. V nich je zvěři předkládáno luční seno a senáž, z jadrných krmiv je nejčastěji doplňován ječmen a oves. V zimních měsících zvěř ráda přijímá krmivo dužnaté, konkrétně mrkev a jablka. Na zimní období jsou také pravidelně plánovány prořezávky v borových výsadbách a výchovné těžby ve starších porostech, aby zvěř měla dostatek klestu k ohryzu a nezpůsobovala přílišné škody. S příkrmováním objemovými krmivy se začíná až po spasení přirozené pastvy, jádro je předkládáno již od brzkého podzimu. Po oboře je rozmístěno 20 slanisek, ve kterých je předkládána kamenná sůl, v menší míře pak medicínální lizy. Vodu přivádí do obory Žabí potok, kterým jsou navíc zásobovány dva kaskádovitě postavené rybníky, U Velkého pole a Pstruhový. Voda odtékající z těchto rybníků pokračuje dále do Berounky. Obora je vybavena dvěma odchytovými zařízeními. K pozorování zvěře a k jejímu lovu je možné využít 10 krytých kazatelen a 15 žebříkových posedů. V západní části obory se nachází zrekonstruovaná hospodářská usedlost, v níž bydlí oborník pan Blažek. V případě potřeby je zde možné ubytovat lovecké hosty.

V Žíkovské oboře se chovají čtyři druhy zvěře. Nejpočetnějším druhem je zvěř daňčí, pro niž je stanoven kmenový stav 176 kusů. Zvěř pochází z oborních chovů Stanoviště u Mariánských Lázní a Dvojhradí u Teplic. Několik kusů daňčí zvěře bylo dovezeno z chovu u Pardubic a zhruba 15 kusů pochází z místní populace (tato zvěř v oboře zůstala po dokončení oplocení obory). Doposud nejsilnějším daňkem obory je daněk ulovený v roce 2006, jehož trofej dosáhla hodnoty 218,50 bodů CIC. Kmenový stav 90 kusů byl stanoven pro zvěř mufloní. Ta byla do Žíkovské obory dovezena z agrowaldských obor u Rožmberka nad Vltavou, z obory Hájek u Karlových Varů a z volné honitby města Plzně, polesí Drozdová. Nejsilnější toulce berana uloveného v oboře v roce 2005 byly ohodnoceny 225,40 body CIC. Další chovanou zvěř je jelen evropský (kmenový stav 15 kusů). Jedná se o zvěř karpatského typu, která pochází vesměs z bývalé obory Interlovu ve Třech Sekerách. V roce 2006 byl k osvěžení krve chované jelení zvěře dovezen čtyřletý jelen, jehož předci mají původ v Rumunsku. Ze zdravotních důvodů byl v roce 2006 sanitárně po říjí odloven nadějný sedmiletý jelen, jehož trofej byla ohodnocena na 195,25 bodů CIC. Na svou významnou jelení trofej však obora stále čeká. Zvěř černá je chována v malé sedmihektarové obůrce, která přímo navazuje na oboru, nicméně v současnosti se uvažuje o zrušení jejího chovu.

Dobrá spolupráce byla navázána mezi uživatelem obory a Středním odborným učilištěm lesnickým a zemědělským v Rokycanech. Tato spolupráce se stále jeví jako oboustranně prospěšná, neboť žáci pod vedením pedagogického dozoru absolvují část praktické výuky myslivosti a zároveň významně pomáhají při péči o zvěř a při pracích spojených s údržbou obory.

 The game preserve Žíkovská is situated at the north of the municipality Olešná in the area of Rokycany. It is part of the Natural Park Horní Berounka and with its total area of 177 hectares it is the third largest preserve of the Pilsen Region. Its name derives from the former manor-house Žíkov which used to stand within the area of the present preserve. The ground is rather rough with numerous ravines and dingles. The elevation above sea-level reaches 280 – 430m. The construction of the preserve was finished 1999 and 2002 the game preserve was approved officially. The owner is the company Žíkovská obora Ltd which also is its sole user. The total area of 177 ha consists mainly of woodland (151 ha) and farmland (26 ha). The preserve fence is almost 8km long and made of concrete columns and two meter wide chain-link fence parts reinforced by alignment wire. The game feeding is carried out with the help of two hay barns, two cratches, 6 hay lofts and 20 salt licks. For hunting purposes there are 25 deer-stands. There is a re-built farmhouse in the western part of the preserve- the seat of the game keeper. Four species are kept in the preserve Žíkovská- fallow deer, moufflon game, deer and wild boar. There are 176 specimen of fallow deer, 90 moufflons and 15 deers. The wild boar is kept in an isolated small preserve within an area of 7 ha. The hitherto strongest fallow deer was hunted down 2006 and his trophy was evaluated 218,50 CIC points. The strongest moufflon was hunted down 2005 and his horns were evaluated 225,40 CIC points. The game preserve is still awaiting a significant deer trophy.

 Das Gehege Žíkovská befindet sich nördlich der Gemeinde Olešná im Gemeindegebiet Rokycany. Es liegt im Naturpark Horní Berounka und mit seiner Gesamtfläche von 177 Hektar ist es die drittgrößte Gehegezucht des Bezirkes Pilsen. Ihr Name ist von dem ehemaligen Gehöft Žíkov, das auf dem Gebiet des heutigen Geheges stand, abgeleitet. Das Gelände des Geheges ist vielgliedrig und durch zahlreiche Schluchten und Schlunde durchfurcht. Die Meereshöhe bewegt sich zwischen 280 – 430m. Der Gehegebau wurde im Jahr 1999 beendet und im Jahr 2002 wurde das Gehege offiziell anerkannt. Inhaber des Geheges ist die Gesellschaft Žíkovská obora, GmbH, welche das Gehege auch in eigener Regie nutzt. Von der Gesamtfläche 177 Hektar bilden den überwiegenden Teil Waldflächen (151 ha), die restlichen 26 Hektar sind landwirtschaftlicher Boden. Der Gehegezaun ist nahezu 8km lang und aus Betonpfählen gebaut, an denen ein zwei Meter breites mit Draht verfestigtes Gitter befestigt ist. Der Wildfütterung dienen zwei Heukrippen, zwei Futterkrippen, 6 Feimengerüste und 20 Salzfüterstellen. Der Wildjagd dienen 25 Hochsitze. Im westlichen Teil des Geheges befindet sich ein restaurierter Hof, Sitz des Gehegeverwalters. Im Gehege Žíkovská werden vier Tierarten gezüchtet, Dam-, Muffel-, Rot- und Schwarzwild. Das Damwild ist mit 176 Exemplaren, Muffelwild mit 90 und Rotwild mit 15 Exemplaren vertreten. Die Wildschweine werden in einem Kleingehege mit einer Fläche von 7 Hektar gezüchtet. Der bisweilen stärkste Damhirsch wurde im Jahr 2006 erlegt, seine Trophäe wurde mit 218,50 CIC Punkten bewertet, die stärkste im Jahr 2005 erjagte Muffeltrophäe wurde mit 225,40 CIC Punkten bewertet. Eine bedeutende Rotwildtrophäe bleibt noch aus.

Obora Hradištiny

Držitel obory:	Bohuslava a Manfred Spěvákovi
Uživatel obory:	Bohuslava a Manfred Spěvákovi
Výměra:	3 ha
Chovaná zvěř:	daněk skvrnitý, muflon
ORP:	Stod

Nejmenším oborním chovem Plzeňského kraje je obora Hradištiny. Svůj název dostala podle obce ležící 10km západně od Stoda, na jejíž intravilán z jihu navazuje. Obklopena je lesními komplexy Západočeské pahorkatiny a situována je v mírně svažitém terénu s nadmořskou výškou okolo 410m. S přípravami na vybudování obory bylo započato v roce 1994 a v roce 1998 byla na návrh manželů Bohuslavy a Manfreda Spěvákových příslušným orgánem státní správy myslivosti obora uznána. Manželé Spěvákovi jsou i v současnosti jejími držiteli a uživateli.

Výměra obory činí pouhé 3 hektary, přičemž veškerou tuto plochu zaujímá zemědělská půda, potažmo trvalé travní porosty. Pastevní plocha je však po celém svém obvodu lemována smíšeným porostem dřevin, z jehličnatých je to smrk a borovice, z listnatých pak především dub, třešeň ptačí a osika. Celý tento pás dřevin, funkčně i esteticky oddělující oboru od okolních pozemků, je bohatě podrostlý křovitým patrem, sestávajícím především z trnky, lísky a růže šípové.

Součástí tohoto pásu je oborní plot o délce zhruba tři čtvrtě kilometru, tvořený ocelovými sloupky a pletivem. Tento plot je dodatečně doplňován dřevěným oplocením, zajišťujícím jeho vyšší pevnost.

Zvěř je v době nouze přikrmována objemovým krmivem umístěným v centrálním zásobníku a dalším malém krmelci. Používáno je kvalitní luční seno vlastní produkce. Dostatek jadrného krmiva je zvěři celoročně k dispozici v korytech umístěných v centrálním zásobníku, stejně tak jako kamenná sůl či medicínální lizy. U centrálního zásobníku je také umístěno napajedlo, doplňované kvalitní vodou z vodovodní přípojky. Myslivecká zařízení určená k lovu v oboře umístěna nejsou, praktikován je lov šouláním v jižní části obory.

Oboru obývají daňci a mufloni, pro něž byl shodně stanoven kmenový stav 6 kusů. Zvěř pochází z oborních chovů Otov, Podrážnice a Čertáno. Nejsilnější daňčí trofejí obory je trofej daňka uloveného v roce 2006, která byla ohodnocena 180,83 body CIC.

Protože parametry obory Hradištiny vykazují spíše znaky farmového chovu, manželé Spěvákovi plánují do budoucna rozšíření obory o dalších 9 ha přilehlých pozemků, které již z větší části vlastní.

 The smallest game preserve of the Pilsen Region is the preserve Hradištiny. It has been given the name of at the south neighbouring village situated 10km westward from Stod. It is surrounded by woods of the West Bohemian Highlands and situated in on slightly steep ground with an elevation above sea-level around 410m. The construction was launched 1994 and 1998 the game preserve was approved. The owners are the spouses Spěvákovi who are also the sole users of this preserve. The total area covers only 3 hectares which are completely covered with farmland. The pasture is completely surrounded by mixed wood stands. The preserve fence is approximately 0,75km long and built of concrete columns and chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of a central feeding crutch and one smaller feeding device. Fallow deer and moufflons are being kept in this preserve in the total amount of 12 pieces. The game originates from the preserves Otov, Podrážnice and Čertáno. The strongest fallow deer trophy of this preserve was hunted down 2006 and evaluated 180,83 CIC points.

 Die kleinste Gehegezucht im Bezirk Pilsen ist das Gehege Hradištiny. Seinen Namen erhielt es nach der 10km weit westlich von Stod liegenden Gemeinde, an die es im Süden anbindet. Es ist mit Waldgebieten der Westböhmisches Hügellandschaft umgeben und befindet sich in einem leicht hügeligen Gelände mit einer Meereshöhe von rund 410m. Mit der Errichtung des Geheges wurde im Jahr 1994 begonnen und im Jahr 1998 wurde es offiziell anerkannt. Inhaber ist das Ehepaar Spěvák, welches das Gehege in eigener Regie nutzt. Die Gesamtfläche des Geheges beträgt lediglich 3 Hektar, die gesamte Fläche besteht aus landwirtschaftlichem Boden. Die Weidefläche ist im gesamten Umfang durch Mischwald umgeben. Der Gehegezaun ist etwa einen dreiviertel Kilometer lang und besteht aus Stahlpfosten und Drahtgitter. Der Wildfütterung dient außer der zentralen Futterkrippe noch eine zusätzliche kleinere Futterstelle. Im Gehege wird Dam- und Muffelwild in einer Gesamtanzahl von 12 Exemplaren gezüchtet. Das Wild stammt aus den Gehegezuchten Otov, Podrážnice und Čertáno. Die stärkste Damtrophäe wurde im Jahr 2006 erjagt und mit 180,83 CIC Punkten bewertet.

Obora Diana

Držitel obory:	JUDr. Dominika Kolowrat – Krakovská
Uživatel obory:	JUDr. Dominika Kolowrat – Krakovská, Kolowratovy lesy
Výměra:	25 ha
Chovaná zvěř:	mouflon
ORP:	Tachov

Obora Diana se nalézá na jihozápadním okraji osady Diana u obce Rozvadov. Její název, stejně jako pojmenování blízké osady, je odvozen od loveckého záměčku, pocházejícího z první poloviny 18. století. Barokní zámek, údajně navržený světově proslulým českým architektem italského původu Janem Blažejem Santinim, nechali vystavět zřejmě syn a vnuk Jana Václava Novohradského z Kolovrat, kteří tak své sídlo z Velkých Dvorců přemístili právě na Dianu. Záměček je obklopen rozsáhlým anglickým parkem s vzácnými dřevinami. Za zmínku stojí též letité aleje rostoucí v jeho blízkém okolí. Obora se, stejně jako záměček a přilehlá osada, nachází v samém srdci Chráněné krajinné oblasti Český les. Založena byla v roce 1996 za účelem zpeštění druhové skladby zvěře v honitbách Kolowratových lesů. Pro její vybudování byla vybrána lokalita bývalého kamenolomu v mírném svahu s jižní expozicí, dostatečným osluněním a průměrnou nadmořskou výškou 520m. Zajímavostí je udržovaný pás bývalé signální stěny hraničního pásma přetínající oboru zhruba v jejím středu. Tento dnes již zatravněný pruh o šíři přibližně 10m rozčleňuje komplex lesního porostu

v jižní části obory a usnadňuje tak pozorování a případný lov zvěře. Současně plní funkci pastevní plochy pro zvěř a zvyšuje tak úživnost honitby v místech, kde se nachází potravně chudý smrkový porost. Držitelem a uživatelem obory je v současné době JUDr. Dominika Kolowrat - Krakovská, správce dědictví po Františku Kolowrat - Krakovském. Samotná správa obory je pak vykonávána zaměstnanci Kolowratových lesů.

Výměra obory činí 25 hektarů, převážnou část z této plochy zaujímá lesní porost o výměře 22 hektarů, zbylé 3 hektary připadají na zemědělskou půdu. Složení lesních porostů je různorodé. Zatímco v jižní části obory je lesní porost tvořen převážně smrkem a skupinami olší, v severní části je smíšený a najdeme zde mimo již uvedené dřeviny také buk, jasan, javor, jírovec nebo dub. Z estetického hlediska jsou hodnotné zejména porosty lemující pastevní plochy v severovýchodní části obory. Zvěř se může pastvit na trvalých travních porostech z části osetých kvalitní jetelotravní směsí.

Oplocení oborního chovu o délce přibližně 2,6km je tvořeno pletivem zavěšeným na betonových sloupcích, v horní části opatřeným výdřevou.

K přikrmování zvěře jsou v oboře Diana vybudovány 4 krmelce, v nichž je předkládáno

luční seno, oves, řepa a speciální krmné směsí. Ve čtyřech slaniscích je zvěř mimo klasické kamenné soli umožněn přístup i k medicínálním lizům. Dostatečné množství kvalitní vody zajišťuje vyvěrající pramen, od kterého je voda svedena do malého potoka. Ten byl na několika místech přehrazen, čímž se podařilo vodu v oboře zadržet a vytvořit tak několik malých tůní. K pozorování a k lovu zvěře jsou využívány kryté kazatelny a žebříkové posedy umístěné převážně v blízkosti pastevních ploch.

V oboře je chována pouze zvěř mufloní, jejíž původ není znám. Základem chovu byla v době založení obory zvěř ze zrušeného zájmového chovu. Kmenový stav činí 25 kusů, skutečný početní stav zvěře se stabilně pohybuje v rozmezí 25 až 30 kusů, při ideálním poměru pohlaví 1:1. I přes poměrně nízký počet chované zvěře je dosahováno slušných chovatelských výsledků. Trofej doposud nejsilnějšího berana, uloveného v roce 2005, dosáhla bodové hodnoty 227,5 bodů CIC, další význačné toulce muflonů ulovených v oboře byly ohodnoceny 226, 218, 216,5 a 215 body CIC.

The game preserve Diana is situated at the south-wester edge of the settlement Diana at the municipality Rozvadov. Its name as the name of the nearby settlement derives from the name of a hunting chateau built in the first half of 18th century. The game preserve is located in the very heart of the Landscape preserve Český les. It was founded 1996 to the purpose of enlarging the game species composition in the huntinggrounds of the Kolowrat forests. A former quarry was chosen as the best slightly steep southward exposed location with plenty of sun and an average elevation above sea-level of 520 m. One remarkable feature is the well-kept signal wall zone of the security boarder belt which intersects approximately the middle of the game preserve. The owner of the preserve is the lawyer Dominika Kolowrat - Krakovská, personal representative of the heritage of František Kolowrat - Krakovsky. The gamekeeper are the employees of the Kolowrat Forests. The total area of the game preserve is 25 hectares, the main part of 22 hectares being woodlands and the remaining 3 hectares consist of farmland. The preserve fence is approximately 2,6 km long and made of chain-link fence and concrete columns. The game feeding in the Diana preserve is carried out with the help of 4 feeding cratches and 4 salt licks. Only the moufflon is being kept in this preserve represented by 25 specimen whose origin remains undisclosed. The trophy of the hitherto strongest ram hunted down 2005 reached the evaluation of 227,5 CIC points. Other important moufflon trophies gained 226, 218, 216,5 and 215 CIC points.

Das Gehege Diana befindet sich am südwestlichen Rand des Ortsteils Diana bei Rozvadov. Sein Name wie auch die Bezeichnung des nahegelegenen

Ortsteils ist vom Namen eines Jagdschlusses aus der Mitte des 18. Jahrhunderts abgeleitet. Das Gehege befindet sich im wahren Herzen des Landschaftsschutzgebietes Český les. Es wurde im Jahr 1996 begründet- zum Zweck einer Anreicherung der Artenvielfalt in den Jagdgehögen der Kolowrat Wälder. Für seine Errichtung wurde ein ehemaliger Steinbruch in einer leichten nach Süden gerichteten Hanglage, mit genügend Sonnenlicht und einer durchschnittlichen Meereshöhe von 520 m gewählt. Bemerkenswert ist ein Band der ehemaligen Signalwand des Grenzstreifens, welches das Gehege ungefähr in seiner Mitte durchquert. Inhaberin des Geheges ist Frau Dr. Dominika Kolowrat - Krakovská, Verwalterin des Erbes von František Kolowrat - Krakovský. Jagdausübungsberechtigt sind die Mitarbeiter des Kolowrat Waldbetriebes. Die Gesamtfläche des Geheges beträgt 25 Hektar, sie setzt sich überwiegend aus Wald zusammen- 22 Hektar, die restlichen 3 Hektar sind landwirtschaftlicher Boden. Die Gehegeumzäunung in einer Länge von rund 2,6 km besteht aus Drahtgitter befestigt an Betonpfählen. Der Wildfütterung dienen im Diana Gehege 4 Futterkrippen und 4 Salzfütterstellen. Im Gehege wird ausschließlich Muffelwild gezüchtet in einer Anzahl von 25 Exemplaren, deren Herkunft unbekannt ist. Die bisweilen stärkste Muffeltrophäe wurde im Jahr 2005 erjagt und mit 227,5 CIC Punkten bewertet. Weitere bedeutende Trophäen aus dem Gehege wurden mit 226, 218, 216,5 und 215 CIC Punkten bewertet.

Obora Chodová Planá

Držitel obory:	Pozemkový fond ČR
Uživatel obory:	Bohuslav Šlehofer
Výměra:	15 ha
Chovaná zvíř:	daněk skvrnitý, muflon
ORP:	Tachov

Obora Chodová Planá, menší ze dvou oborních chovů nacházejících se v okrese Tachov, byla založena v roce 1997 západně od obce Chodová Planá, v blízkosti stejnojmenné bažantnice. Situována je v mírně svažitém terénu mezi Červenohájským a Mýtným rybníkem, s průměrnou nadmořskou výškou okolo 540m. Zvolená lokalita byla intenzivně myslivecky využívána už v historii, pozemky tvořící oboru byly součástí někdejší bažantnice hraběte Hanse Ernsta von Berchem-Haimhausena, vlast-

níka chodovoplánského panství. Držitelem obory je Pozemkový fond ČR, územní pracoviště Tachov, uživatelem pan Bohuslav Šlehofer, který zároveň provozuje sousední bažantnici o výměře 1483 ha.

Celková výměra obory dosahuje 15 ha, přičemž dvě třetiny této plochy zaujímá zemědělská půda s trvalými travními porosty. Přestože součástí oborního chovu nejsou pozemky určené k plnění funkcí lesa, na pozemcích evidovaných jako ostatní se nacházejí remízy s porostem převážně listnatých dřevin, s dominantním zastoupením dubu a jasanu. Z jehličnatých dřevin se zde vyskytuje především smrk, v menší míře pak borovice a douglaska. Vysoké zastoupení dubu v porostech je předpokladem dobré úživnosti prostředí, kterou ještě navíc zvyšuje bujný bylinný podrost remízů tvořený téměř výhradně kopřivou. Ta se na konci vegetačního období stává jakousi přirozenou letninou a zvěř ji v zimních měsících velmi ráda spásá. Dostatečné množství pastevních ploch zajišťují již zmiňované trvalé travní porosty. Zvěři je k dispozici také hektarové políčko osázené topinamburem.

Základem oborního plotu dlouhého necelé 2km jsou železniční pražce, na nichž je zavěšeno pletivo. To je navíc doplněno podélnou výdřevou z tyčí.

Objemově krmivo je v době nouze předkládáno zvěři do krmelce nacházejícího se v malém remízu. Jedná se především o kvalitní luční seno. Jádro a šrot zvěř nalezne v šesti korytech, zajímavě usazených do liniově vysázeného smrkového remízu. Rovnoměrně jsou po ploše obory rozmístěna tři slaniska, v nichž je předkládána kamenná sůl a medicínální lizy. Vodu přivádí do honitby potok propojující oba výše uvedené rybníky.

Ten je navíc na několika místech uměle přehrazen, aby bylo zajištěno dostatečné množství vody i v obdobích sucha, kdy dochází ke snížení průtoku v korytě. K pozorování a k lovu zvěře slouží několik krytých kazatelen umístěných u pastevních ploch a stejný účel plní i dřevěný zásed umístěný na vyvýšeném místě v remízu. Součástí obory je také odchyťové zařízení, ale to již není v současnosti k odchytu zvěře využíváno.

V oboře je chována zvěř daňčí a mufloní; pro oba druhy zvěře je stanoven kmenový stav 8 kusů. Daňčí zvěř pochází z obor Volský Žlab a Stanoviště, mufloní mají svůj původ v Zaječínách. Doposud nejsilnější trofej daňka, uloveného v roce 2007, dosáhla hodnoty 187,54 bodů CIC. Nejsilnější muflon byl uloven v roce 2002 a jeho toulce byly oceněny 213,75 body CIC. Vzhledem k měkkému půdnímu povrchu obory však dochází u muflonů často k přerůstání spárků, proto je do budoucna

plánováno nahrazení jejich chovu chovem siky Dybovského.

The game preserve Chodová Planá was founded in 1997 westwards from the municipality Chodová Planá. It is situated in a slightly steep land inbetween the lakes Červenohájský and Mýtný with an average elevation above sea-level around 540m. The chosen location was intensely used for gamekeeping also in the past. The plots shaping the game preserve were part of the former pheasantry of Earl Hans Ernst von Berchem-Haimhausen, the owner of the Chodová Planá dominion. The owner of the preserve is the Land Fund of the Czech Republic, branch office Tachov; its gamekeeper is Mr. Bohuslav Šlehofer. The total area reaches 15 ha; two thirds of it consist of farmland. About 5 hectares are covered by game refuges covered mainly by hardwood stand. The preserve fence is 2km long and consists of railway sleepers with a chain-link fence. The game feeding is carried out with the help of a feeding cratch, isolated oat troughs and three salt licks. Fallow deer and moufflons are being kept in the preserve; both species represented by 8 specimen. The fallow deer originates from the preservess Volský Žlab and Stanoviště, the moufflons from the preserve Zaječiny. The hitherto strongest fallow deer trophy was hunted down 2007 and was evaluated 187,54 CIC points. The strongest moufflon trophy was hunted down 2002; his horns were evaluated 213,75 CIC points.

Das Gehege Chodová Planá wurde im Jahr 1997 westlich der Gemeinde Chodová Planá gegründet. Das Gelände ist leicht abschüssig mit einer durchschnittlichen Meereshöhe von 540m und befindet sich zwischen den Teichen Červenohájský und Mýtný. Diese Lokalität wurde bereits in der Geschichte oft

für Jagdzwecke genutzt, die das Gehege bildenden Grundstücke waren ehemals Bestandteil einer dem Grafen Hans Ernst von Berchem-Haimhausen, der Inhaber des Herrschaftsgebietes Chodová Planá war, gehörenden Fasanerie. Jetziger Inhaber des Geheges ist der Tschechische Grundstücksfonds, Zweigstelle Tachov, der Benutzer ist Herr Bohuslav Šlehofer. Die Gesamtfläche beträgt 15 Hektar, wobei zwei Drittel aus landwirtschaftlichem Boden bestehen. Ungefähr auf 5 Hektar befinden sich überwiegend mit Laubbäumen bewachsene Raine. Der nicht ganz 2 km lange Gehegezaun besteht aus Eisenbahnschwellen, an denen Drahtgitter befestigt ist. Der Wildfütterung dient eine Futterkrippe, selbstständige Hafetröge und drei Salzfütterstellen. Im Gehege wird Dam- und Muffelwild gezüchtet, beide Arten sind mit 8 Exemplaren vertreten. Das Damwild stammt aus den Gehegen Volský Žlab und Stanoviště, das Muffelwild aus dem Gehege Zaječiny. Die bisweilen stärkste im Jahr 2007 erjagte Damtrophäe wurde mit 187,54 CIC Punkten bewertet. Der stärkste Mufflon wurde im Jahr 2002 erlegt, seine Trophäe wurde mit 213,75 CIC Punkten bewertet.

Vysvětlivky

autochtonní druh zvěře – druh zvěře vyskytující se na daném místě přirozeně, tzn. bez přičinění člověka = původní druh zvěře

čabraka (sedlo) – bělavé skvrny na bocích muflona

držitel obory – osoba, které byla obora rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti uznána, tedy vlastník obory

dřevěné oplátky – opatření sloužící k individuální ochraně vysázených sazenic před škodami zvěří

farmový chov – podnikatelský způsob chovu zvěře a jiných druhů zvířat v systémech, při nichž jsou zvířata chována v takových počtech (nebo hustotě, nebo za takových podmínek či na takové úrovni produkce), že jejich zdraví a životní pohoda závisí na bezprostřední péči člověka. Jedinci takto chovaného druhu zvěře se považují za hospodářská zvířata

chrutí – období páření divokých prasat

kaliště – místo sloužící k bahnitým „koupelím“ některých druhů zvěře, především černé a jelení.

kelka – ocas některých druhů zvěře

medicinální liz – průmyslově vyráběný doplněk potravy, základem je sůl obohacená o mikroprvky a léčivé látky

ORP – obec s rozšířenou působností (ORP je prvoinstančním orgánem státní správy myslivosti pro obory, které se nacházejí v jejím správním obvodu)

rouno – delší srst na krku a hrudi muflona

spárky – rohovinové zakončení třetího a čtvrtého prstu některých druhů zvěře, odtud spárkatá zvěř

těžká laň – oplodněná (březí) laň

uživatel obory – je držitel obory, pokud využívá oboru ve vlastní režii, případně osoba, které držitel obory pronajal

výška zvěře v kohoutku (kohoutková výška zvěře) – výška zvěře měřená od země ke kohoutku. Kohoutek je velmi zjednodušeně řečeno místo, kde krk přechází v tělo

zvěřní poličko – poličko oseté vhodnou plodinou, jehož cílem je zvýšit v oboře potravní nabídku pro zvěř a tím i celkovou úživnost obory

Fotogalerie

Velkokapacitní krmelec se zásobníkem objemového a jadrného krmiva v oboře Čertáno

Nově opravený historický strážní domek Hubertka v oboře Podrážnice

Letitý dub letní, významný strom LČR, nacházející se v oboře Podrážnice

Slanisko v oboře Otov

Lovecký srub s přilehlými hospodářskými objekty v oboře Srdíčko

Smíšené porosty s bujným podrostem kopřiv v oboře Chodová Planá

Pás bývalé signální stěny hraničního pásma procházející oborou Diana

Liniové výsadby smrku ztepilého a smrku pichlavého v oboře Pohoří

Použitá literatura

- HELL P., HROMAS J. *Nová příručka myslivce do kapsy*, 2. vyd. Bratislava: Příroda, 2004. 280 str. ISBN 80-07-01303-2
- HROMAS J., LOCHMAN J., MACOUREK J. *Lovecké trofeje českých zemí*, 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1974. 274 str.
- ŽALMAN J. *Základy myslivosti*, 5. vyd. Brno: Rovnost, 1949. 568 str.
- MOTTL S. a kol. *Myslivecká příručka*, 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1964. 261 str.
- JAVŮREK J. *Lovecké praktikum*, 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1973. 182 str.
- REICHHOLF J. *Savci* (z německého originálu přeložili KOTYK A. a MALLOTOVÁ H.), 1. vyd. Praha: Knižní klub ve spolupráci s nakladatelstvím Ikar, 1996. 288 str. ISBN 80-7176-242-3 (Knižní klub), ISBN 80-85944-37-5 (Ikar).
- Hodnocení trofejí Natura Viva 2009* (bodové hodnoty naměřené hodnotitelskou komisí sestavil Luděk Králíček), 1. vyd. Praha: Vydavatelství a nakladatelství Jiří Flégl – VEGA, 2009. 184 str. ISBN 978-80-86933-11-5
- WOLF R., CHROUST M., KOKEŠ O., LOCHMAN J. *Naše Obory*, 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1976. 253 str.
- ČERVENÝ J. a kol. *Encyklopedie myslivosti*, 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství – cesty, 2004. 592 str. ISBN 80-7181-901-8
- WANDEL G. *Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí* (z německého originálu přeložila MARTIŠKOVÁ N.), 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 296 str. ISBN 978-80-247-2050-0
- KOZUB O. *Obora Čertáno*, Svět myslivosti, ročník 6, 2005, č. 7, str. 30–31
- KOZUB O. *Obora Podrážnice*, Svět myslivosti, ročník 6, 2005, č. 6, str. 33–35
- PAČES D. *Žíkovská obora*, Svět myslivosti, ročník 8, 2007, č. 4, str. 32-33
- PAČES D. *Oborní chovy v Plzeňském kraji (I.)*, Svět myslivosti, ročník 10, 2009, č. 4, str. 37–39
- PAČES D. *Oborní chovy v Plzeňském kraji (II.)*, Svět myslivosti, ročník 10, 2009, č. 5, str. 34–36

Autoři

Text: Ing. Jiří Peterka

Korektura textu: Mgr. Jiřina Horáčková

Anglický a německý překlad: Eva Forti

Fotografie:

archiv obory Diana – fotografie na str. 2, 18 a 69

archiv obory Špankov – fotografie na str. 11

archiv obory Háječek – fotografie na str. 13 a 49

archiv obory Podrážnice – fotografie na str. 15

archiv obory Žákavá – fotografie na str. 16, 57 a 59 vpravo

Ing. Pavla Lhotáková – fotografie na str. 26 nahoře

archiv obory Otov – fotografie na str. 30

archiv obory Čertáno – fotografie na str. 35 dole a 36

archiv obory Jarotínek – fotografie na str. 51 a 52

Autorem fotografií, které nejsou uvedeny výše, je autor textu.

1. vydání

Náklad: 6000 výtisků

Oborní chovy v Plzeňském kraji

Vydal: Krajský úřad Plzeňského kraje,
Odbor životního prostředí,
státní správa myslivosti, Plzeň
(www.plzensky-kraj.cz)
1. vydání

Grafická úprava a tisk: Creative Studio s.r.o.
(www.creativestudio.cz)

© 2010